VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Väliraportti VM035:00/2014

22.10.2015

Kuntakokeilut kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi -hanke

Väliraportti 1/2015

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9

Sisällysluettelo

1 TIIVISTELMÄ 1
2 TAUSTAA JA TAVOITTEET 2
3 KUNTAKOKEILUJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA RAPORTOINTI 3
3.1 TOIMINNAN KUVAAMINEN KOKEILUN AIKANA 6
3.1.1 Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu 6
3.1.2 Koulutuspalveluja koskeva kokeilu 11
3.1.3 Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu 13
3.1.4 Asumispalveluja koskeva kokeilu 17
3.1.5 Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu 22
3.1.6 Nuorisotakuuta koskeva kokeilu 23
3.2 Kuntakokeilulaki 34
3.3 Kokeilun vaikutus asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen 39
3.4 Asiakas- ja henkilöstökyselyt (kunnan omat kyselyt tai VM:n Webrobol -kysely) 45
3.5 Indikaattoripohjainen raportointi 48
3.5.1 Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin indikaattoriperusteinen seuranta 49
3.5.2 Koulutuspalveluja koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta 50
3.5.3 Kuntien toiminnan valvontaa koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta 51
3.5.4 Asumispalveluja koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta 55
3.5.5 Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta 62
3.5.6 Nuorisotakuuta koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta 64
4 KUNTAKOKEILUHANKKEEN ETENEMISEN RAPORTOINTI 66
4.1 Hankkeen vaiheistus ja aikataulu 66
4.2 Kokeilujen käynnistyminen 67
4.3 Valtionavustusten myöntäminen kunnille 67
4.4 Kuntakierros 67
4.5 Raportoinnin valmistelu, ohjeistus ja tuki 67
4.6 Toiminnan tuki kunnille 68
4.6.1 Ohjeet ja materiaalit 68
4.6.2 Kokeilukunnille järjestetyt infot 68
4.7 Yhteistyö kuntien kanssa 69
4.8 Yhteistyö ministeriöiden ja muiden tahojen kanssa 69
4.9 Asiantuntijatiimit 69
4.10 Yhteistyö muiden hankkeiden kanssa 70
4.11 Toteutuneet kustannukset 70
5 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN KOOSTE 71

Liite 1 ..... *73*
Liite 2 ..... *91*
Liite 3 ..... *93*
Liite 4 ..... *100*
Liite 5 ..... *104*
Liite 6 ..... *109*

1 TIIVISTELMÄ

Kuntakokeilut käynnistyivät 5.1.2015. Kokeiluja toteutetaan vuosien 2015 ja 2016 aikana yhteensä 16 kunnassa tai kuntaryhmissä, joissa kuntia on yhteensä 57. Kuntakokeiluja toteutetaan kuudessa toimintamallissa, joita ovat hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu, koulutuspalveluja koskeva kokeilu, kuntien valvontaa koskeva kokeilu, asumispalveluja koskeva kokeilu, kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu sekä nuorisotakuuta koskeva kokeilu. (www.vm.fi/kuntakokeilut)

Kokeilujen toiminnan tueksi on käynnistetty kuntakokeiluhanke. Hankkeen tehtävänä on toteuttaa seuranta kuntien kokeiluista ja esitellä väliraporteissaan kuntien kokeilujen etenemistä ja tuloksia. Väliraportointi toteutetaan neljä kertaa vuosien 2015 ja 2016 aikana. Väliraportti 30.6.2015 tilanteesta annetaan 31.8.2015 mennessä (raportti 1/2015). Väliraportti 31.12.2015 tilanteesta annetaan 31.1.2016 mennessä (raportti 2/2015). Väliraportti 30.6.2016 tilanteesta annetaan 31.8.2016 mennessä (raportti 1/2016). Loppuraportti 31.12.2016 tilanteesta annetaan 28.2.2017 mennessä (raportti 2/2016).

Ensimmäinen raportointiaika päättyi 30.6.2015. Väliraportti 1/2015 kuvaa kuntien kokeiluja toimintamalleittain raportointiin valmistellun Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyn ja indikaattoripohjaisen seurannan tuloksia kuvaamalla.

Raportin alkuosassa kuvataan kokeilun lähtötilanne, tausta ja tavoitteet sekä seurannan toteuttaminen. Kuntakohtaiset tulokset esitellään toimintamalleittain purkamalla toiminnan kuvaamista koskevat kysymykset yksitellen. Kysymyskohtaisia tuloksia esitellään osin esittelemällä suoria lainauksia kuntien vastauksista.

Kokeilu on käynnistynyt 14 kunnassa ja kuntaryhmässä. Lopen asumispalvelumallin kokeilua ei ole voitu aloittaa soveltuvien asukkaiden puuttuessa. Jyväskylän hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kokeilu on käynnistynyt vain yhteistyöverkoston keräämisen osalta. Muut kokeilut ovat käynnistyneet suunnitelman mukaisesti tai osin suunnitelman mukaisesti.

Hyvinvoinnin integroidussa toimintamallin kokeilussa monialainen yhteistyön on käynnistetty yhdeksässä kokeilukunnassa, asiakasrekisteri on perustettu neljässä kokeilukunnassa, asiakasvastaavia on nimetty neljässä kokeilukohteessa, asiakasvastaavan työskentelytapoja on määritelty kahdeksassa kokeilukunnassa ja asiakasvastaavia on nimetty yhteensä 79. Yhteisen palvelusuunnitelman rakennetta on kehitetty kahdeksassa kokeilukunnassa ja yhteisiä palvelusuunnitelmia on laadittu 31 kappaletta.

Koulutuspalvelukokeilussa kehitystyö on käynnistynyt suunnitelman mukaisesti Riihimäki, Hausjärvi ja Loppi -kuntaryhmässä. Kolmen lukion opetussuunnitelmien vertailu, yhteisen oppimisalustan hankinnan valmistelu ja seudullisen lukio-opetuksen opetussuunnitelmauudistuksen valmistelu ovat käynnistyneet raportointiaikana. Yhteisen kurssitarjonnan suunnittelu, jonka pohjalta suoritetaan opiskelijoiden kurssivalinnat ja toteutetaan opetus elämänkatsomustiedossa, ruotsin kielessä ja fysiikassa on myös käynnistynyt.

Kuntien valvontaa koskeva kokeilu on käynnistetty kaikissa kuudessa kokeilukunnassa. Indikaattoriperusteista seurantaa toteuttaa kuusi kokeilukuntaa ja myös toiminnallisia muutoksia sekä uusia käytänteitä pilotoidaan kaikissa kokeilukunnissa. Aluehallintoviraston ja kokeilukuntien yhteistyö on käynnistynyt neljässä kokeilukunnassa. Hyvinvointiteknologian hyväksikäyttäminen osana toi-

minnan kehittämistä on käynnistynyt kaikissa kokeilukunnissa (4), joissa se oli osa suunnitelluista toimenpiteistä. Henkilöstön joustavan resursoinnin kehitystyö ja pilotointi on käynnistynyt kolmessa kokeilukunnassa (3/4).

Asumispalveluja koskevista kokeiluista on käynnistynyt kymmenen (10/11). Kaikki kokeilukunnat ovat käynnistäneet toimintakykyä ylläpitävien toimintatapojen pilotoinnin. Kehitystyötä toteutetaan asiakkaiden toimintaympäristön parantamisen, asiakkaiden osallistumisen ja toimintakyvyn ylläpidon ja osin myös toimintakyvyn kehittämisen kokeiluina. Henkilöstön koulutuskokonaisuudet ja uuden toimintatavan juurrutustyö on myös käynnistetty useissa kokeilukunnissa. Investoinnit ovat käynnistyneet ja toteutuvat suunnitellun aikataulun puitteissa tai hieman viivästetyssä aikataulussa. Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen toteutuu suunnitellusti viidessä kokeilukunnassa. Asumispalvelumallin perhehoitokokeilu on käynnistynyt uutena toimintatapana suunnitellusti. Raportointikaudella perhehoitoa on pilotoitu hoidettavan kotona 96 päivää ja kunnan osoittamissa tiloissa 9 päivää.

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevassa kokeilussa suunnitellut toimenpiteet ovat toteutuneet. Prosessissa toimijoille on järjestetty koulutusta, logistiikka on järjestetty uutta toimintatapaa vastaavaksi ja sisäinen tiedottaminen sekä ulkoinen tiedottaminen asiakkaille toteutuu suunnitelman mukaisesti. Toimeentulotulohakemusten vastaanottaminen ja asiakasneuvonta toteutuvat suunnitellusti Vantaan Kelan toimipisteissä.

Nuorisotakuukokeilu on käynnistetty kaikissa kokeilukunnissa (12). Verkostomaista ja moniammatillista työskentelytapaa toteutetaan kaikissa kokeilukunnissa. Toiminnallisia muutoksia asiakastyöhön ja erilaisiin toimintatapoihin on piloitu kymmenessä kokeilukunnassa. Nuorten palveluita ja uusia ohjaamisentapoja on kehitetty kaikissa kokeilukunnissa raportointikauden aikana. Asiakasvastaavia, eli nuoren rinnalla kulkevia asiantuntijoita on nimetty 183. Nuorisotakuukokeilun tavoite; yhteistyön kehittäminen kunnan ja TE -toimiston välillä on käynnistynyt. Nuorisotakuukokeilun asiakaskirjaamisen työkalu NT/TYPPI -järjestelmä on otettu käyttöön kuudessa kokeilukunnassa.

Väliraportin loppuosassa kuvataan Kuntakokeiluhankkeen etenemistä raportointiaikana. Hanke on edennyt pääosin hankesuunnitelman mukaisesti.

2 TAUSTAA JA TAVOITTEET

Kuntakokeiluhankkeen tavoitteena on luoda edellytykset 17.12.2013 päivätyssä muistiossa ja kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista annetussa laissa (myöhemmin kuntakokeilulaki, säädösnumero 1350/2014) määriteltyjen kuntakokeilujen toteuttamiselle yhteistyössä ministeriöiden, kuntien ja Kansaneläkelaitoksen kesken sekä ohjata kuntien kokeilutoimintaa siten, että kunnat voivat kokeilun aikana kehittää taloudellisesti ja vaikuttavuudeltaan parhaita mahdollisia toimintamalleja.

Kokeilujen tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja tehtäviä ja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta.

Tarkoituksena on edistää edellä tarkoitetuilla keinoilla kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen

Tavoitteena on, että kokeilujen tulosten perusteella voidaan päättää toimenpiteistä, jotka osaltaan tukevat julkisen hallinnon kestävyysvajeen supistamista.

Hankkeen tulee toimia yhteistyössä kuntien kanssa siten, että kokeilut ovat kuntalähtöisiä, ja toimivat kuntauudistuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen periaatteiden suuntaisesti.

3 KUNTAKOKEILUJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Väliraportin 1/2015 osalta tarkastellaan Kuntakokeiluhankkeen tavoitteiden etenemistä kahdella arviointi ja seurantatavalla:

1. Kuntien oma indikaattoripohjainen seuranta ja arviointi sekä kokeilujen etenemisen raportointi. Valvontamallin ja asumispalvelun osalta indikaattoripohjainen seuranta muodostaa perusteen kokeilukohteiden valvonnan toteuttamiselle kokeiluaikana.

2. Hankkeen toimesta tehtävä seuranta kuntakäynneillä sekä yhteenvetojen laadinta kuntien indikaattoreista ja raporteista sekä hankkeen loppuraportti. Seurannat on aikataulutettu vuosikelloon koko hankkeen toiminta-ajaksi.

Kuntakokeiluja seurataan kokeilusopimuksen mukaisesti puolivuosittain. Hankkeen aikana toteutetaan neljä seurantaa, kaksi kertaa vuonna 2015 ja kaksi kertaa vuonna 2016. Seurantaan on valmisteltu kuntakohtaisesti indikaattorit (liite 1, Indikaattorilomake), joiden toteutumista kunnat raportoivat. Kuntien kokeilujen etenemistä seurataan myös Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyiden avulla.

Kuntien raportointiaikataulu on seuraava:

Väliraportti 30.6.2015 tilanteesta annetaan 31.8.2015 mennessä (raportti 1/2015).

Väliraportti 31.12.2015 tilanteesta annetaan 31.1.2016 mennessä (raportti 2/2015).

Väliraportti 30.6.2016 tilanteesta annetaan 31.8.2016 mennessä (raportti 1/2016).

Loppuraportti 31.12.2016 tilanteesta annetaan 28.2.2017 mennessä (raportti 2/2016)

Kunnat toimittivat raportointimateriaalit pääosin raportointiajan puitteissa. Raportointimateriaaleja toimitettiin seuraavasti:

Kaikki mukana olevat kunnat/kuntaryhmät	Indikaattorilomakkeet	Toimitettu	Ei toimitettu	Toiminnan kuvaus toimitettu	Ei toimitettu
Forssa ja Ypäjä	1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Helsinki	1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala	2 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli, Hämeenlinna) 1xindikaattorilomake (Hyvinvointimalli, Hattula-Janakkala)	OK		OK	
Joensuu, Kontiolahti ja Liperi	1 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli, Joensuu-Liperi) 4xindikaattorilomake (Asumispalvelumalli) 1x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Jyväskylä, Hankasalmi, Joutsa, Laukaa, Luhanka, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen	2x indikaattorilomake (Valvontamalli) 2x indikaattorilomake (Nuorisotakuu, Jyväskylä ja Joutsa)	Jyväskylä OK	Joutsa ei toimittanut	Jyväskylä OK Joutsa OK	
Järvenpää, Hyvinkää, Kerava, Mäntsälä, Sipoo, Pornainen, Nurmijärvi ja Tuusula	1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Kouvola	1 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli) 1 x indikaattorilomake (Asumispalvelumalli) 1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Kuopio	1 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli) 4 x indikaattorilomake (Valvontamalli)	OK		OK	
Lahti, Hollola, Hämeenkoski, Iitti, Kärkölä ja Nastola	1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Lappeenranta, Imatra, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale	1 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli) 1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	

ja Taipalsaari					
Loppi, Riihimäki ja Hausjärvi	1 x indikaattorilomake (Koulutuspalvelumalli) 1 x indikaattorilomake (Asumispalvelumalli, Riihimäki) 1 x indikaattorilomake (Asumispalvelumalli, Hausjärvi) 1 x indikaattorilomake (Asumispalvelumalli, Loppi)	Koulutuspalvelu OK Riihimäki asumispalvelu OK	Hausjärvi asumispalvelu ei toimitettu Loppi asumispalvelu kokeilu ei alkanut	OK	Loppi asumispalvelu kokeilu ei alkanut
Oulu	1 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli) 1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Rovaniemi	1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu)	OK		OK	
Tampere, Kangasala, Nokia, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi	2 x indikaattorilomake (Hyvinvointimalli: Tampere ja Pirkkala) 2 x indikaattorilomake (Valvontamalli, Tampere) 2 x indikaattorilomake (Valvontamalli, Ylöjärvi) 1 x indikaattorilomake (Valvontamalli, Pirkkala)	OK		OK	
Vaasa ja Mustasaari	1 x indikaattorilomake (Valvontamalli)	OK		OK	
Vantaa	3 x indikaattorilomake (Asumispalvelumalli) 1 x indikaattorilomake (Nuorisotakuu) 1xindikaattorilomake (Kunta-Kela)	OK		OK	

3.1 TOIMINNAN KUVAAMINEN KOKEILUN AIKANA

Kokeilujen aikaista toimintaa kuvattiin vastaamalla toimintamallia koskevaan kyselyyn. Kysely toteutettiin Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana webropol -kyselynä. Kysely (liite 1) lähetettiin niille kunnille, jotka toteuttavat omia kuntakokeiluja. Kyselylinkki oli auki ensimmäisen raportointikauden osalta 31.8.2015 saakka.

3.1.1 Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu

Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisten ja moniammatillisten toimintamallien luomista ja käyttämistä kuntien lakisääteisiä palveluja järjestettäessä ja tuotettaessa tavoitteena tehokas ja vaikuttava toiminta. Lisäksi kokeilun tarkoituksena on edistää toiminnan suunnittelussa asiakkaan elinolosuhteita ja yksilöllisiä palvelutarpeita koskevan tiedon käsittelyä hänen etunsa mukaisesti sekä turvaten hänen yksityiselämänsä ja henkilötietojensa suoja.

Kuntakokeilulaissa luodaan mahdollisuus lukuisiin säännöksiin perustuvien yksilöllisten palvelusuunnitelmien osittainen tai kokonaan yhdistäminen säätämällä tähän liittyen tietojen käsittelystä ja luovutuksesta yhteisiä palvelusuunnitelmia varten. Näin helpotetaan poikkihallinnollista hyvinvointipalvelujen toteuttamista.

Hyvinvoinnin integroidun toimintamallia toteuttaa 8 kuntaa/kuntaryhmää (Hämeenlinna-Hattula-Janakkala kuntaryhmä, Joensuu-Liperi-Kontiolahti kuntaryhmä, Jyväskylä-Hankasalmi-Joutsa-Laukaa-Luhanka-Muurame-Petäjävesi-Toivakka-Uurainen kuntaryhmä, Kouvola, Kuopio, Lappeenranta-Imatra-Luumäki-Lemi-Parikkala-Rautjärvi-Ruokolahti-Savitaipale-Taipalsaari kuntaryhmä (Eksote), Oulu ja Tampere-Ylöjärvi-Kangasala-Nokia-Pirkkala-Vesilahti kuntaryhmä. Raportoitavia kokeiluja on yhteensä 12.

Ensimmäisenä raportointikautena 5.1.–30.6.2015 kaikki kokeilut käynnistyivät Jyväskylää lukuun ottamatta.

a) Kokeilun alkamisajankohta

Kokeilut käynnistyivät pääosin tammikuussa (5 kuntaa/kuntaryhmää) tai toukokuussa (3 kuntaa/kuntaryhmää). Maaliskuussa ja huhtikuussa käynnistyi kussakin yksi kokeilu. Yksi kunta ilmoitti toiminnan käynnistyvän vasta elokuussa 2015.

b) Kokeilujen käynnistyminen

Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kokeilut käynnistymistä arvioitiin kyllä, ei (miltä osin ja miksi?) väittämin.

Kokeilu käynnistyi suunnitelman mukaisesti neljässä kokeilukohteessa (Joensuu, Liperi, Kuopio ja Tampere).

Kokeilun käynnistymisen aloittamista ovat jarruttaneet seitsemän kunnan ja kuntaryhmän mukaan pääosin sähköisen alustan käyttöönoton viivästyminen. Käynnistymisen viivästymistä ovat aiheuttaneet myös muun muassa, asiakasvastaavan työnkuva ja työn jakautuminen kunnassa,

ohjaamotoiminnan käynnistäminen, yhteisen palvelusuunnitelman suunnittelun ja toteuttamisen hitaus.

> ”Alkuperäisessä aikataulussa ei ole pysytty. Kokeilu laaja ja paljon toimijoita. Merkittävä viive tietojärjestelmien selvittelyssä.”

c) Kokeilun toiminnalliset muutokset

Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

Kokeilun toiminnallisia muutoksia on suunniteltu ja tehty kokeilukuntien mukaan esimerkiksi moniammatillinen konsultoinnissa ja moniammatillisten työryhmien työskentelyperiaatteissa. Sähköisen palvelusuunnitelman suunnittelu ja kehitystyö ovat käynnistyneet. Kirjaamiskäytäntöjen suunnittelutyö ja asiakasvastaavan työskentelytapojen ja toimintamallien kehitystyö ovat myös käynnistyneet useissa kokeilukohteissa. Yhdessä kokeilukohteessa (Liperi) palvelusuunnitelmia laadittiin ja uusi toimintamalli käynnistettiin jo kokeilun seuranta-aikana.

> ”Lasten ja nuorten tukipalvelut on perustettu 1.1.2015. Kevään 2015 aikana on kartoitettu tiimi- ja yhteistyörakenteita, tutustuttu toisten tehtävänkuviin, selvitetty eri tehtävien yhtäläisyyksiä ja päällekkäisyyksiä. Tavoitteena on ollut, että työntekijät osaisivat huomioida yhteistyön mahdollisuuksia ja hyötyjä entistä paremmin.”

d) Monialaisen yhteistyön käynnistyminen

Onko monialainen yhteistyö käynnistynyt kokeilussa?

Monialainen yhteistyö on käynnistynyt yhdeksässä kokeilukunnassa. Yhteistyötä on aloitettu myös Jyväskylässä, vaikka toimintamallia ei vastauksen mukaan ole vielä varsinaisesti aloitettu. Kolme kokeilukuntaa vastasi, että monialainen yhteistyö ei ole käynnistynyt sähköisen alustan puuttumisen vuoksi.

> ”Perhekeskuksessa itsessään toimii seitsemän eri ammattiryhmän työntekijöitä yhdessä. Lisäksi teemme tiivistä yhteistyötä muiden lasten ja perheiden kanssa toimivien tahojen kanssa. Konkreettisena esimerkkinä monialaisesta yhteystyöstä on yhdessä laadittu yhteinen palvelusuunnitelma.”

> ”Vastuutyöntekijöiden asiantuntijatiimi, monialainen ohjausryhmä.”

> ”Moniammatillisissa työryhmissä hyvinvointipalveluiden, sivistys- ja kulttuuripalveluiden ja työllisyyspalveluiden edustus. Palvelusuunnitelmapohja tehdään lasten ja nuorten prosessiin ja työikäisten ja ikäihmisten prosessiin. Niissä omat suunnittelutyöryhmät.”

> ”Monialaista yhteistyötä tehdään jatkuvasti, mutta ei sillä rakenteella, jonka kuntakokeilu mahdollistaa.”

e) Asiakasrekisterin perustaminen

Onko asiakasrekisteri perustettu?

Asiakasrekisteri on perustettu neljässä kokeilukunnassa. Rekisterinpitäjinä toimivat lautakunnat ja vastausten perusteella esimerkiksi tilaajapäälliköt.

Kahdeksan kokeilukunnan osalta asiakasrekisteriä ei ole raportointikautena vielä perustettu. Kuudessa kokeilukunnassa rekisterinperustamista valmistellaan ja päätös rekisterin pitämisestä tehdään elo-syyskuu aikana. Kaksi kokeilukuntaa odottaa sähköistä alustaa ja ennen asiakasrekisterin perustamista. Yksi kunta selvittelee asiakasrekisterin sijoittumista kunnan sähköisten järjestelmien oheen tai mahdollisuutta rekisterin perustamiseen nuorisotakuun TYPPI-järjestelmään.

> ”On sovittu, että suunnitelman mukaisesti käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa elo- tai syyskuun kokouksessa.”

> ”Palvelusuunnitelmien yhdistämisestä vastaavan organisaation nimeämistä käsitellään 31.8. kaupunginhallituksessa. Rekisterinpitoon liittyvät valmistelut aloitetaan välittömästi päätöksenteon jälkeen. Henkilörekisteriin liittyen mietityttää se, että rekisterin ylläpitoon osallistuu ostopalveluorganisaatioita sekä erikoissairaanhoidon ja kaupungin yhteinen psykiatrian yksikkö. Vastaavan laajuista yhteisrekisteriä ei ole käytössä missään palveluissa.”

f) Asiakasvastaavan työskentelytavat

Onko asiakasvastaavan työskentelytapoja määritelty?

Kahdeksan kokeilukuntaa on määritellyt asiakasvastaavan työskentelytapoja. Suunnittelu ja kehitystyötä on tehty pääosin työryhmissä tai esimerkiksi työpajatyöskentelynä moniammatillisesti. Asiakasvastaavan roolia kuvataan koordinoivaksi tahoksi, jonka roolia määrittää myös erilaiset asiakastarpeet.

> ”Omatyöntekijän nimeäminen on kirjattu perhekeskuksen toimintasuunnitelmaan syksyllä 2014. Toimintatavat ovat jo vakiintuneet käytännössä, mutta ei ole vielä kirjattuna esim. työohjeeksi.”

> ”Työpajoissa (6 tapaamista) käyty läpi nuoren elämänhallinnan ja pärjäämisen arviointia, monialaista asiakastyötä, asiakkaan osallistamista, yhteistä palvelusuunnitelmaa sekä monialaista asiakastyötä tukevia teknologioita. Työskentelytapoja lähdetään tarkentamaan asiakaskokeilun käynnistämisen myötä aitojen asiakastilanteiden näkökulmasta. Työskentelytavat tullaan dokumentoimaan organisaatioiden yhteiseen toimintamallitietokantaan syksyn 2015 aikana. Työpajatyöskentelyä jatketaan vastuutyöntekijöiden kanssa syksyn ajan kolmen viikon välein.”

Neljä kokeilukuntaa ei ole vielä määritellyt asiakasvastaavan tehtävää. Määrittelytyö käynnistetään syksyllä 2015 tai sitten kun sähköinen palvelusuunnitelma-alusta saadaan valmiiksi.

g) Asiakasvastaavien nimeäminen

Onko asiakasvastaavia nimetty?

Yhdeksän kokeilukuntaa on nimennyt asiakasvastaavia. Kysymykseen, miltä toimialalta ja lukumäärä, vastauksen antoi neljä kokeilukuntaa. Yhteenlaskettu ilmoitettu asiakasvastaavien määrä on raportointikaudelta 79 henkilöä. Asiakasvastaavia on nimetty muun muassa sosiaalipalveluista, terveyspalveluista, oppilashuollosta, nuorisopalveluista/etsivä nuorisotyöstä ja psykiatrian keskuksesta. Asiakasvastaavia on nimetty myös ostopalvelusopimus toimijoiden asiantuntijoita.

Neljä kokeilukuntaa ilmoitti nimeävänsä asiakasvastaavat elo- syyskuussa tai suunnitelmaan perustuen tammikuun 2016 alusta.

h) Yhteisen palvelusuunnitelman sisältö ja rakenne

Onko yhteisen palvelusuunnitelman sisältö ja rakenne suunniteltu?

Kahdeksan kokeilukuntaa on työstänyt palvelusuunnitelman sisällön ja rakennetta.

> ”Käytetään THL:n terveys- ja hoitosuunnitelman (ks. Terveydenhuollon rakenteisen kirjaamisen opas Osa I, 2/2015) rakennetta. Sisällön osalta noudatetaan THL:n ohjeistusta vain soveltuvilta osin. Sisältöä hiotaan syksyn asiakaskokeilun kokemusten perusteella. Asiakirjan nimi on hyvinvointisuunnitelma. Asiakkaalle tulee pääsy omaan hyvinvointisuunnitelmaan, jonka toteutumisen seurantaan hän pääsee itsekin kirjaamaan tietoa. Hyvinvointisuunnitelman lisäksi on valmisteilla nuoren elämänhallinnan itsearviointimittariston kehittely yhdessä Itä-Suomen yliopiston kanssa. Tuotteistamiseen perustuvan asiakaskorttimittariston teknologiakehityksen haettiin rahoitusta Tekesiltä (ODA-hanke), mutta tämä rahoitushaku keskeytyi. Asiakaskorttia ei ole käyttöönotettu Excel-pohjaisena.”
>
> ”Kaksi pohjaa, jonkin verran erilaiset lapsilla ja nuorilla ja työikäisillä ja ikäihmisillä. Käytetään palvelusuunnitelmafraaseja ja rakenteisen kirjaamisen mukaisia otsikoita.”
>
> ”Eteen on tullut haasteita, mm. eri ammattilaisilla on erilaiset tarpeet suunnitelman sisällöksi, erilaiset näkökulmat, kirjauskäytännöt jne. Näiden yhteensovittaminen vie aikaa.”

Neljä kokeilukuntaa ei ollut vielä työstänyt palvelusuunnitelman sisältöä ja rakennetta. Lisätieto-osuuteen oli kirjattu yksi kommentti ”suunnitteilla”.

i) Yhteisten palvelusuunnitelmien työstäminen

Onko yhteisiä palvelusuunnitelmia tehty?

Neljä kokeilukuntaa on käynnistänyt yhteisten palvelussuunnitelmien työstämisen. Suunnitelmia on työstetty raportointiaikana 31 kappaletta.

Kahdeksan kokeilukuntaa ei ole aloittanut yhteisten suunnitelmien työstämistä. Aloittaminen on viivästynyt sähköisen alustan puuttuessa. Myös suunnitelmien aloittaminen on joissakin kokeilukunnissa tarkoitus toteuttaa syksyllä 2015.

j) Kuntakokeilulain 6 § hyödyntäminen

Onko käytetty kuntakokeilulain sallimaa mahdollisuutta luovuttaa ja saada tietoja ilman asiakkaan suostumusta?

> *Salassa pidettäviä tietoja saa suunnitelmien yhdistämistä ja toteuttamista varten luovuttaa asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai jos laissa niin erikseen säädetään.*
>
> *Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, salassa pidettäviä tietoja saa luovuttaa suunnitelmien yhdistämistä ja toteuttamista varten, jos:*
>
> *1) asiakkaalla sairauden, vamman tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä eikä hänellä ole laillista edustajaa; ja*
>
> *2) tieto on välttämätöntä tämän lain tarkoituksen mukaisesti sen selvittämiseksi, voidaanko suunnitelmien yhdistämisen avulla parantaa asiakkaan palvelukokonaisuutta hänelle hoitoa ja huoltoa tai muita palveluja järjestettäessä.*

Kukaan kahdestatoista kokeilukunnasta ei ollut käyttänyt kuntakokeilulain sallimaa mahdollisuutta luovuttaa ja saada tietoja ilman asiakkaan suostumusta. Vastauksissa nostettiin esille se, ettei suunnitelmien työstäminen ei ole vielä alkanut. Yksi kokeilukunta ilmoitti, että asiakkaan suostumus on aina saatu.

3.1.2 Koulutuspalveluja koskeva kokeilu

Koulutuspalvelukokeilun tarkoituksena on kuntien yhteistyöllä parantaa oppilaitosverkon ja henkilöstön hyödyntämisen edellytyksiä toisen asteen koulutuksessa sekä hankkia kokemuksia lukiokoulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä. Kuntakokeilun tulokset ovat hyödynnettävissä vastaavissa tilanteissa oleviin muihin selvitysalueisiin ja seutukuntiin tilanteessa, jossa on tarkoitus saada säästöjä ja kehittää lukio-opetuksen järjestäjäverkostoa.

Koulutuspalvelukokeilua toteuttaa Riihimäen kaupungin sekä Lopen ja Hausjärven kuntien muodostama kuntaryhmä.

Kokeilukuntien vastaukset kirjattiin yhtenä kaikkia kokeilukuntia koskevana koosteena kyselylomakkeelle.

a) Kokeilun käynnistyminen

Kokeilukuntien mukaan kokeilu on käynnistynyt tammikuussa ja etenee suunnitelman mukaisesti.

b) Raportointikauden toimenpiteet

Raportointikaudelle on tehty muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- kolmen lukion opetussuunnitelmien vertailu
- yhteisen kurssitarjonnan suunnittelu, jonka pohjalta suoritetaan opiskelijoiden kurssivalinnat ja toteutetaan opetus elämänkatsomustiedossa, ruotsin kielessä ja fysiikassa
- yhteisen oppimisalustan hankinnan valmistelu
- seudullisen lukio-opetuksen opetussuunnitelmauudistuksen valmistelu käynnistynyt keväällä 2015

c) Toiminnalliset muutokset

Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

”Toiminnallinen konkreetti yhteistyö käynnistyy syksyllä 2015 hankesuunnitelman mukaisesti.”

d) Kokeilusta tiedottaminen

Onko henkilöstölle ja oppilaille tiedotettu kuntakokeilusta?

Kuntakokeilun käynnistymisestä ja uuden toimintamallin kehittämisestä on tiedotettu YT-menettelyn mukaisissa henkilöstön kuulemistilaisuuksissa, työpaikkakokouksissa ja opiskelijoiden kurssitarjotin infotilaisuuksissa.

e) Yhteisresursointi

Onko aineopetushenkilöstön yhteisresursointia kartoitettu?

Henkilöstön yhteisresursointia on alustavasti kartoitettu henkilöstötarpeita uuden tuntijaon ja opetussuunnitelman käyttöönoton jälkeen. Vastauksen mukaan uusia vakanssitarpeita ei ole näköpiirissä.

f) Hallinnollisen ratkaisujen suunnittelu

Onko lukioita koskevia hallinnollisia ratkaisuja suunniteltu?

Vastauksen mukaan hallinnon järjestelyä on pohdittu alustavasti Hausjärven ja Lopen toimipisteissä.

3.1.3 Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu

Kuntien toiminnan valvontaa koskevan kokeilun tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia kuntien tehtäväksi säädettyjen sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa luomalla uusia toimintamalleja palveluiden ohjaukseen ja valvontaan. Kokeilussa on tarkoitus keventää yksityiskohtaisten suositusten ja ohjeiden vakiintuneita soveltamiskäytäntöjä. Kokeilujen pääsisältönä on indikaattoriperusteisen valvontamallin kehittäminen kokeilualueilla, kuntien omavalvonnan ja sen roolin kehittäminen ja aluehallintovirastojen ja kuntien yhteistyön kehittäminen. Kokeiluja sovellettaisiin eräin rajoituksin myös kuntien järjestämien ja tilaamien yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen.

Kuntien toiminnan valvontaa koskevaa kokeilua toteuttaa neljä kuntaa/kuntaryhmää: Kuopio, Jyväskylä, Tampere-Ylöjärvi-Kangasala-Nokia-Pirkkala-Vesilahti kuntaryhmä sekä Vaasa. Yhteensä valvonnan kokeilua toteuttaa kuusi kuntaa. Kunnissa on 13 erillistä kokeilukohdetta, joiden sisällä 18 kappaletta yksiköitä tai kokeilukohteita. Kokeiluja toteutetaan tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon yksiköissä, alku- ja neuvontapalveluissa, erityisryhmien asumisessa, lastensuojelulaitoksissa sekä perhekuntoutuksen yksikössä.

a) Kokeilun käynnistyminen

Kaikki kokeilukunnat toteuttavat indikaattoriperusteista valvontaa (A) ja yhteistyön kehittämistoimenpiteitä (B) Aluehallintoviranomaisten kanssa. Omavalvontaan liittyvän ohjelman (C) valmistelee ja kehittää Tampere, Jyväskylä ja Kuopio.

Valvontakokeilu on käynnistynyt kaikissa kokeilukohteissa.

b) Kokeilun alkamisajankohta

Viidessä kunnassa tai kuntaryhmässä kokeilu on käynnistynyt tammikuussa. Yhdessä kunnassa kokeilu käynnistyi toukokuussa.

c) Kokeilun käynnistyminen suunnitellusti

Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kaikki kokeilukunnat ilmoittivat kokeilujen käynnistyneen suunnitelman mukaisesti.

> ”Valvontakokeilu on käynnistynyt omavalvontaohjelmia noudattaen indikaattoriseurantaa painottaen”

d) Kokeilujen toiminnalliset muutokset

Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

Kaikissa kokeilukohteissa on tehty toiminnallisia muutoksia. Tavoitteisiin perustuvia asioita on kehitetty tai viety eteenpäin. Esimerkiksi hyvinvointiteknologian hyväksikäyttöä on lisätty, henkilöstösiirtoja on toteutettu, luovuutta ja yksilöllisyyttä korostavaa henkilöstörekrytointia on

tehty, asiantuntijatiimejä on perustettu ja yhteistyötä on tiivistetty. Kokeilukohteissa on myös indikaattoriperusteinen seuranta otettu käyttöön.

> ”Luovuutta ja yksilöllisyyttä korostava rekrytointi on toteutettu; rekrytoinnin apuna on ollut mm. uudesta palvelutalosta ja hoitokulttuurista kertova esittelyvideo, kuntouttavan työtoiminnan kautta on sovittu otettavaksi kymmenkunta henkilöä uuteen yksikköön, viriketoiminnan vastaava ohjaaja on valittu kehittämään käynnissä olevaa projektia (vastuulla mm. toimintamallin kehittäminen), opiskelija- ja sijaisrekrytointiin ollaan kehittämässä toimintamallia, täsmäkoulutuksia on sovittu pidettäväksi (esim. ihmislähtöinen elämäntapa muistityössä -koulutus ja Muova-palvelumuotoilu luento + workshop), sovittu pidettäväksi Kick-off päivät hoitajille uudesta toimintamallista, sovittu mentorointi / konsultointimahdollisuus hoivakulttuurin muutostyöstä”

> ”Työsuunnitelman mukaisia henkilöstösiirtoja on toteutettu pienimuotoisesti asumisyksiköiden välillä asiakkaiden tarpeiden mukaan. Kotihoidon ryhmämuotoisia palveluja on kehitelty ja suunniteltu resurssien käytön lisäämiseksi. Kotihoidon mobiilit on otettu käyttöön. Kotihoidon aluejaon uudistamista on suunniteltu käyttäen apuna RAI-arvioita asiakkaidenpalvelutarpeista”

> ”Asumispalvelujen ja kotihoidon henkilöstön välisen yhteistyön tiivistäminen/lisääminen. Henkilöstön osallistaminen toiminnallisten muutosten suunnitteluun. Asumispalvelujen ja kotihoidon asiakkaiden sosiaalisen osallisuuden lisääminen (mm. yhteiset tapahtumat)”

> ”On perustettu valvonnan asiantuntijatiimi, joka omavalvontaohjelmien rinnalla alkaa valmistella mm. viranomaisyhteistyöhön liittyvää kehittämistä.”

e) Toimintamallien (osioiden käynnistyminen)

Toimintamallin osio A: Onko indikaattoreiden seuranta käynnistynyt?

Kaikkien kokeiluiden (6) osalta indikaattoripohjainen seuranta on käynnistynyt.

Toimintamallin osio B: Onko kunnan ja aluehallintoviraston välinen yhteistyö kehittynyt kokeilun aikana?

Neljässä kunnassa/kuntaryhmässä on yhteistyö aluehallintoviranomaisten kanssa kehittynyt. Aluehallintoviraston edustaja on nimettynä kokeilun ohjausryhmään ja alueellisia tapaamisia on järjestetty. Kokeilukohteiden arvion mukaan yhteistyö on lisääntynyt ja tiivistynyt.

> ”Yhteistyö hieman lisääntynyt. Kokemus avilta saadusta neuvonnasta ja ohjauksesta aikaisempaa myönteisempää.”

> ”Yhteistyötä tiivistetty entisestään ja yhteisiä tapaamisia järjestetty.”

Kahdessa kunnassa/kuntaryhmässä yhteistyö aluehallintoviraston kanssa ei ole vielä käynnistynyt.

> ”Yksikkö on vasta rakenteilla ja kokeilu on alussa. Sovittu tapaaminen järjestetään syksyllä kun kohde avautuu.”

> ”Ei vielä, tapaaminen tällä viikolla.”

Toimintamallin osio C: Onko omavalvontaohjelman kehitys ja toteuttaminen käynnistynyt kokeilun aikana?

Kaikissa kolmessa kunnassa on laadittu omavalvontaohjelmat. Ohjelmat laadittiin jo ennen varsinaisen kokeilun käynnistymistä. Ohjelmat liitettiin kuntakokeilusopimuksen oheen.

Raportointiajan puitteissa on omavalvonnan kehitystyötä toteutettu kahdessa kunnassa. Omavalvontasuunnitelmia päivitetään ja täydennetään omavalvontaohjelmaan perustuen tai pääpaino on ollut indikaattoriseurannassa.

Yhdessä kunnassa kokeilun omavalvonta- osuus ei ole vielä käynnistynyt. Omavalvontaohjelmaa käsitellään syyskuussa ja pohditaan jatkotoimenpiteitä.

f) Henkilöstön yhteiskäyttö ja joustava resursointi

Onko henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia käynnistetty kokeilun aikana?

Kolmessa kunnassa on henkilöstön yhteiskäyttöä ja resursointi käynnistetty raportointiaikana.

> ”Yksikköä ei ole vielä avattu, mutta uuden yksikön toimintaperiaatteisiin kuuluu henkilöstön yhteiskäyttö ja joustava resursointi esim. henkilöstön siirtyminen pienkodista toiseen ja yöhoitajien yhteiskäyttö intervalliosaston ja tehostetun palveluasumisen välillä.”

> ”Viikottaisia käyntejä palvelutalon puolella sekä tilapäistä yöapua annettu palvelutaloon. Ryhmäkotien välillä tilapäistä yöapua ja joustavaa resursointia asiakasmäärän vaihteluissa.”

> ”Yöhoidosta vähennetty henkilökuntaa (1 lähihoitaja ja yöaikaisen sairaanhoitajan työpanosta). Pyritty ennakoimaan tilanteita entistä enemmän, jotta yöt sujuisivat hyvin. Olemassa olevaa hoivateknologiaa on hyödynnetty entistä paremmin.”

Kahdessa kunnassa henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia ei sisälly kokeiluun.

Yhdessä kunnassa ole henkilöstön yhteiskäyttöä ole käynnistetty raportointiaikana.

> ”Henkilöstön yhteiskäyttöön soveltuvia asiakastilanteita/tarpeita ei vielä ollut. Henkilöstön kanssa on käyty mahdollisuudet joustavaan resursointiin läpi ja asiakastarpeiden mukaan yhteiskäyttöä kokeillaan (esim. kotihoidon asiakkaiden yöhoito).”

g) Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen

Hyödynnetäänkö valvontamallin kokeilussa hyvinvointiteknologiaa?

Valvontamallin kokeilukunnista neljä (Tampere, Ylöjärvi, Pirkkala ja Vaasa) hyödyntää hyvinvointiteknologian sovellutuksia. Esimerkiksi kokeilukohteissa on otettu käyttöön paikannus- ja valvontajärjestelmiä, turvapuhelimia ja rannekkeita. Kahdessa kunnassa on suunnitteilla uusien laitteiden hankinta ja käyttöönotto. Kokeilukuntien mukaan sovellutuksista on ollut hyötyä.

> ”Yöhoidosta vähennetty henkilökuntaa (1 lähihoitaja ja yöaikaisen sairaanhoitajan työpanosta). Pyritty ennakoimaan tilanteita entistä enemmän, jotta yöt sujuisivat hyvin. Olemassa olevaa hoivateknologiaa on hyödynnetty entistä paremmin.”

Kahden kunnan kokeiluun ei sisälly hyvinvointiteknologian hyödyntäminen -osuutta.

3.1.4 Asumispalveluja koskeva kokeilu

Asumispalveluja koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää vanhusten ja vammaisten ja muiden erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden asumispalvelujen uusien toimintamallien luomista ja toteuttamista kunnille kustannuspaineita aiheuttavaa ohjausta keventäen ja asumispalveluja koskevien vahvistettujen periaatelinjausten mukaisesti. Kokeiluissa voidaan sopia myös perhehoidon järjestämisestä asiakkaan kotona.

Asumispalveluja koskevaa kokeilua toteuttaa neljä kuntaa/kuntaryhmää: Joensuu, Kouvola, Vantaa sekä Loppi-Riihimäki-Hausjärvi kuntaryhmä. Kokeilukuntia on yhteensä kuusi, joissa toteutetaan yhteensä 11 erillistä kokeilua. Asumispalvelumallin kokeiluissa kehitetään pääosin ikääntyneiden ja erityisryhmien asumispalveluita.

a) Kokeilun käynnistyminen

Onko kokeilu käynnistynyt suunnitellusti?

Kouvolassa, Joensuussa ja Riihimäellä kokeilu on käynnistynyt suunnitellusti.

> ”Asiakaslähtöisyys ja asiakkaiden osallisuuden huomioiminen on lähtenyt käyntiin odotusten mukaisesti. Uusia arkea rikastuttavia toimintoja saatu käyntiin. Henkilöstölle on kirkastunut uusi toimintakulttuuri, mutta se vaatii vielä paljon esimiesten tukea ja vahvaa muutosjohtamista. Henkilöstön osallistaminen on huomioitava paremmin.”

> ”Kokeilut 1 ja 4 käynnistynyt suunnitelman mukaisesti. Kokeilu 3 käynnistynyt vain osin suunnitelman mukaisesti. Kokeilu 2. on käynnistynyt ja ARA -rahoitus saatu vaikeavammaisten kohteeseen, rakennushankkeen suunnittelu on hieman jäljessä alkuperäisestä aikataulusta. Kokeilussa 3 ei tarvinnut alun suunnitelmista poiketen soveltaa ns. väljempiä huonekokonormeja, koska tontille saatiin poikkeusluvalla rakentaa normit mahdollistavan kokoinen kiinteistö. ARA-rahoitus kohteelle tuli nopeasti, mikä oli hyvä.”

Vantaalla kokeilu on käynnistynyt kahden kokeilukohteen (Liukumäki kotiin ja Ryhmäperhehoidon kehittäminen -kokeilut) osalta suunnitellusti. Palvelutalojen joustava resursointi ja laatu -kokeilu ei ole käynnistynyt suunnitellusti.

> ”Toiminnanohjaus on viivästynyt, ja palvelutalojen malli on vielä testattavana. Alkuperäinen tavoite on muuttunut.”

Hausjärvellä toiminta ei ole käynnistynyt suunnitellusti.

> ”Toiminta käynnistyi maaliskuun alussa. Asuinryhmässä on vasta 2/5 asukasta. Asuinryhmään asumaan halukkaita asukkaita oli lähtötilanteessa/suunnitteluvaiheessa enemmän kuin asuinryhmän 5 paikkaa. Eri syistä johtuen osa asukkaista tai näiden omaisista perui paikan.”

Lopella asumispalvelukokeilua ei ole voitu aloittaa soveltuvien asukkaiden puuttuessa.

b) Toiminnalliset muutokset

Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

Kaikissa kokeilukunnissa on tehty jo paljon toiminnallisia muutoksia. Muutokset ovat suuntautuneet henkilöstön kehittämiseen, asiakkaiden toimintaympäristön parantamiseen, asiakkaiden osallistumisen ja toimintakyvyt kehittämiseen ja ylläpitoon, uusia tiloja on otettu käyttöön esimerkiksi Vantaan Perhehoitokokeilussa.

> ”Henkilöstön valmennuksia ja koulutuksia on järjestetty, asumisenohjaaja palkattu, vuokra-asuntoja on vapautunut asiakkaiden käyttöön, kaupungin toimialojen yli tapahtuva verkostotyö sekä muiden kuin kaupungin palvelujen verkostojen kehittyminen asiakkaan itsenäisen asumisen tukemisessa, kunnan omistamassa kohteissa ja asiakkaan kotona toteutetaan perhehoitoa, palvelu- ja hoitosuunnitelmia on tarkistettu, henkilöstön infoa ja valmennusta on tehty, palvelutalojen asiakkaita on informoitu kokeilusta, asiakkaita on ohjeistettu jatkuvaan palautteen antoon, vastuuhoitajuutta on kehitetty.”

> ”Vanhainkodin laitoshoito-osasto on muutettu tehostetun palveluasumisen yksiköksi 1.1.2015 alkaen. Toimintayksikön toimintaa suunnataan kuntouttavaksi, yhteisölliseksi ja perhelähtöiseksi.”

> ”Paavolantien asuinryhmä on tukikohta lähistöllä omissa kodeissaan asuville kehitysvammaisille/mielenterveyskuntoutujille.”

> ”Asiakaskokoukset on aloitettu ja yhteistyö järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa on lähtenyt hyvin käyntiin. Hyvinvointipalvelujen yhteistyö on herännyt käyntiin aivan uudenlaisella volyymilla (alueen päiväkodit, koulut, kansalaisopisto ja muut erityisryhmät, kulttuuripalvelut). Piha-alueella kaikille alueen asukkaille suunnattua uutta toimintaa: kesäkanala, pihasuunnistus- ja frisbeegolf -rata.”

> ”Toimintamallia on kehitetty. Hankkeen tuotoksena on toimintamallin kuvaus, malli hyvinvointikeskuksen kehittämisestä ja useita tehtäväkoosteita iäkkäiden asumispalvelujen kehittämisen.”

c) Henkilöstön yhteiskäyttö ja joustava resursointi

Onko henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia käynnistetty kokeilun aikana?

Kolmessa kokeilukunnassa henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia käynnistetty kokeilun aikana.

> ”Asuinryhmän henkilöstö on hallinnollisesti kotipalvelun alaista toimintaa. Kotipalvelusta tulee apu ja tarvittaessa henkilöstö auttaa lähistöllä asuvia kotipalvelun asiakkaita.”

> ”Kumppanuustoiminnan kautta hyödynnetty oppilaitosten opiskelijaresursseja sekä järjestötoimijoiden kautta vapaaehtoisresursseja.”

Yhdessä kunnassa ei henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia ole vielä aloitettu.

> ”Henkilöstölle on annettu aikaa asian sisäistämiseen. Peruskorjaus tuo haastetta henkilöstön yhteiskäytön aloittamiseen, koska osa talosta siirtyy toiseen kaupunginosaan väistötiloihin syksyllä 2015. Tavallisen palveluasumisen yksikön ja alueen kotihoidon yhdistämisestä vuoden 2016 alussa on tehty alustava suunnitelma. Em. yhdistymisen ei oleteta vähentävän henkilöstön yhteistyötä tehostetun palveluasumisen kanssa.”

Yhdessä kunnassa henkilöstön yhteiskäyttö ja joustavaa resursointi ei sisälly kokeiluun.

d) Laitoshoidon purkamisen toimenpiteet

Ovatko laitoshoidon purkamisen toimenpiteet käynnistyneet kokeilun aikana?

Kahdessa kunnassa laitoshoidon purkaminen on käynnistynyt tai jatkunut kokeilun aikana.

> ”Osaston 12 paikkaa muutettiin laitoshoidosta tehostetun palveluasumisen paikoiksi 1.1.2015 alkaen.”

> ”Sairaalan peruskorjauksen käynnistyessä ja tehostetun yksikön valmistuttua on vähennetty 48 pitkäaikaista laitospaikkaa ja akuuttisairaalan valmistuttua v.2017 on edelleen tarkoitus jatkaa pitkäaikaisten laitospaikkojen purkua tähtäimenä 1 %:n taso 75-vuotiaista. Laitospaikkojen purku oli suunnitelmissa, jo ennen kuntakokeilua, ja kokeiluaikana edelleen sama tavoite jatkuu. Rakennushankkeiden aikataulussa pysyminen on tärkeää tämän tavoitteen saavuttamiseksi.”

Yhdessä kunnassa laitoshoidon purkaminen ei ole tarpeen, koska vain yksi kehitysvammainen asiakas on laitoshoidossa.

Yhdessä kunnassa laitoshoidon purkaminen ei varsinaisesti liity kokeiluun, mutta se on myös käynnissä. Asiakkaat siirtyvät kuntoutuksen ja valmennuksen onnistumisen jälkeen Hoiva-asumisen palveluista kevyempään asumiseen.

Yhdessä kunnassa laitoshoidon purkaminen toteutuu uusien peruskorjaustilojen myötä osana saneerausta.

e) Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen

Hyödynnetäänkö asumispalvelumallin kokeilussa hyvinvointiteknologiaa?

Viidessä kokeilukunnassa hyödynnetään hyvinvointiteknologisia ratkaisuja. Käyttöön on otettu erilaisia laitteita ja järjestelmiä. Järjestelmiä on hyödynnetty myös esimerkiksi hälytysjärjestelmänä.

> ”Talossa on kokeiltu pienimuotoisesti 8 vanhuksen kanssa Memoera-laitetta, joka sisältää erilaisia pelejä ja tehtäviä. Kiinnostusta laitteen kokeilun laajentamiseen on. Laitteen vuokraamista ja koekäyttöä ikäihmisen päivätoiminnassa selvitellään. Kotihoidon teknologiahanke on käynnistynyt EU-rahalla. Kotihoitoon on tavoitteena saada syksyllä kokeiluun sähköinen lääkeannostelu noin 20 ikäihmiselle. Tavoitteena on myös mm. vuorovaikutusteknologiaa hyödyntäen saada kokeiluun videovälitteinen jumppamusiikki tms. ohjelmapalvelutuotanto tehostetun palveluasumisen yhteistilaan tai päivätoiminnan tilaan.”

”Toiminnanohjausjärjestelmä pilotoidaan palvelutalossa ja kokemuksen perusteella mahdollisesti laajennetaan ympärivuorokautisiin palvelutaloihin.”

”Asuntolassa on turvapuhelin hoitajakutsujärjestelmänä sekä yöllä käytössä ovivalvonta, joka hälyttää hoitajan paikalle. Yhdelle asukkaalle on hankittu helppo gps-paikantimella varustettu puhelin, jossa on myös yksinkertainen avunpyyntöpainike.”

f) Toimintakykyä lisäävät toimintatavat

Onko asiakkaiden toimintakykyä lisääviä toimintatapoja kehitetty? (esim. ulkoilumahdollisuuksien lisääminen)

Kaikissa kokeilukunnissa on kehitetty uusia toimintakykyä lisääviä toimintatapoja, jos se on sisältynyt kokeilukohteen tavoitteisiin. Toimintakykyä on seurattu, ulkoilumahdollisuuksia on lisätty ja ulkoilupaikkoja edelleen kehitetty asiakkaiden ja myös lähiympäristön yhteiskäyttöön. Asukkaille on järjestetty retkiä, heille tarjotaan erilaisia harrastusmahdollisuuksia (judo, kuntosali ja lentopallo). Ulkoilun säännöllisyyteen panostetaan.

”Aloitettu systemaattinen toimintakyvyn seuranta, käytössä mm. ulkoilukalenteri, aloitettu henkilökunnan viriketyöryhmä ja asukaskokoustoiminta. Rai-toimintakykymittari otettu käyttöön (ensimmäiset arviot 31.3. mennessä). Asiakaslähtöistä toimintatapaa sekä omaisyhteistyötä lisätty (mm. osallistavat omaistenillat ja vastuuhoitajamallin kehittäminen, asukkaille rakennettu omat arjen voimavarapuut).”

”Toimintamalliin kuuluu asukkaiden yhteisöllinen toiminta. Maija-talon asukkaille säännöllistä kumppanuusyhteistyöllä toteutettua viriketoimintaa, asiantuntijaneuvontaa, tapahtumia, retkiä, juhlia. Asukkaat itse aktiivisina toimijoina mukana.”

”Kuntoutustoiminta ja asumisenohjaajan toimenkuva keskittyy pääsääntöisesti yksikön ulkopuolisen toiminnan aktivoimiseen mm. retket, ja muut yhteisölliset tapahtumat. Ulkoilumahdollisuuksia on lisätty. Tämä on huomioitu hoito- ja palvelusuunnitelmien päivittämisessä.”

”Asukkaille räätälöidään yksilöllisiä harrastuksia asukkaiden omien kiinnostusten pohjalta. Asukkailla on tällä hetkellä harrastuksina mm. judo, kuntosali ja lentopallo. Asukkaat ovat tehneet ohjaajien kanssa matkan Tallinnaan sekä säännöllisesti käyneet lavatansseissa. Asuinryhmässä ulkoillaan joka päivä ja hoidetaan kauppakäynnit sekä asioinnit yhdessä kävelleen; palvelut ovat kävelymatkan päässä.”

”Fysioterapeuttien työpanosta osastolle on lisätty, fysioterapeutit opastavat henkilökuntaa ja ovat mukana enemmän päivittäisissä toiminnoissa. Ulkoilu- ja toimintakalenteri on otettu käyttöön 1.1.2015 alkaen, jonka mukaan aktiivisuus toiminnoissa näkyy. Asiakkaiden omaisia on entistä enemmän rohkaistu mukaan ulkoiluun ja toimintaan. Omaisia on tuettu osallistumaan asukkaiden arkeen toiminnan kautta.”

g) Investointien toteutuminen

Ovatko investoinnit toteutuneet suunnitellussa aikataulussa?

Investointeja toteutetaan kahdessa kokeilukunnassa. Investoinnit ovat toteutumassa suunnitellusti, pieniä viiveitä rakennuksien valmistumisessa saattaa arvioiden mukaan tulla (n. 3kk). ARA:n investointiavustukset on myönnetty nopeassa aikataulussa. Muissa kokeilukohteissa tehdään pääosin toiminnallisia muutoksia tai saneerauksia on toteutettu jo aiemmin.

h) Ryhmäperhehoitokokeilu

Onko ryhmäperhehoitokokeilu käynnistynyt?

Ryhmäperhehoitokokeilua toteutetaan vain Vantaalla. Kokeilu on käynnistynyt ja kokeilua on toteutettu kunnan tiloissa sekä asiakkaan kotona. Kunnan tilat ovat vastauksen mukaan soveltuneet kokeilukohteeksi.

> ”Husbankankujalla sijaitsevassa asunnossa (kunnan omistama) toteutetaan perhehoitoa. Ruukkukujan toimintakeskuksessa järjestettiin perhehoitoa; asiakkaille tarjottiin ns. parkkihoitoa viitenä lauantaina 12.30-16.00, mutta tälle ei ole ollut kysyntää. Perhehoitoa on toteutettu asiakkaan kotona (huom. perhehoitolaki 1.4.2015; perhehoitoa mahdollista toteuttaa myös asiakkaan kotona).”

3.1.5 Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu

Kokeilulla on tarkoitus edistää kunnan ja Kansaneläkelaitoksen palveluyhteistyötä toimeentulotukipalveluissa tavoitteena asiakkaan kertaalleen antamiin tietoihin perustuva oikein ajoitettu palvelu ja palveluprosessista kunnalle aiheutuvan työmäärän ja kokonaiskustannusten väheneminen. Tarkoitus on kehittää toimeksiannon nojalla Kelassa tapahtuvaa toimeentulotukihakemusten vastaanottoa ja niitä koskevien tietojen käsittelyä sekä Kelan rekistereissä olevien tietojen luovuttamista.

Kokeilu toteutetaan ns. laajennetun Vantaan mallin kokeiluna Vantaan kaupungissa.

a) Kokeilun käynnistyminen

Vantaan laajennettu kokeilu on käynnistynyt suunnitellusti. Kokeilu on alkanut tammikuussa.

- prosessissa toimijoille on järjestetty koulutusta
- logistiikan järjestäminen
- sisäinen tiedottaminen ja ulkoinen tiedottaminen asiakkaille
- prosessin hiominen asiakasnäkökulmasta

b) Toiminnalliset muutokset

Minkälaisia toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

Kunta-Kela yhteistyö kokeilussa on tehty muutostöitä Vantaan asiakastietojärjestelmää, jotta kokeilu on voitu käynnistää ja Kelan asiantuntijat ovat voineet syöttää tukihakemuksia asiakastietojärjestelmään.

3.1.6 Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

Nuorisotakuun kuntakokeilussa tuetaan nuorisotakuun kokonaisprosessin syntymistä. Tarkoituksena on edistää toimivien asiakaslähtöisten prosessien sekä kunnallisten ja työ- ja elinkeinohallinnon viranomaisten yhteistoiminnan ja tiedonkulun toteuttamista tavoitteena tehokkaat ja vaikuttavat palvelut ja palvelukokonaisuudet nuorisotakuun piiriin kuuluville nuorille. TE -toimistot nimeävät jokaiselle kokeilukunnalle nuorisotakuun yhdyshenkilön. Kokeiluun osallistuvien kuntien/kuntaryhmien kokeilusopimuksissa on sovittu kuntien ja TE- toimistojen yhteistyöstä.

Nuorisotakuun kuntakokeilua toteuttavat Forssa-Ypäjä kuntaryhmä, Helsinki, Joensuu-Liperi-Kontiolahti kuntaryhmä, Jyväskylä-Hankasalmi-Joutsa- Laukaa-Luhanka-Muurame-Petäjävesi-Toivakka-Uurainen kuntaryhmä, Järvenpää-Hyvinkää-Kerava-Mäntsälä-Sipoo-Nurmijärvi-Tuusula kuntaryhmä, Kouvola, Lahti-Hollola-Hämeenkoski-Iitti-Kärkölä-Nastola kuntaryhmä, Lappeenranta-Imatra- Lemi-Luumäki-Parikkala-Rautjärvi-Ruokolahti-Savitaipale-Taipalsaari kuntaryhmä, Oulu, Rovaniemi ja Vantaa. Kokeiluja on yhteensä 12.

a) Kokeilun käynnistyminen

Kaikki kokeilut ovat käynnistyneet. Seitsemän kokeilua on käynnistynyt tammikuussa, yksi helmikuussa, neljä maaliskuussa ja yksi huhtikuussa. Yksi kunta ilmoitti, että kokeilu käynnistyy syyskuussa.

Kokeilukuntien vastausten mukaan vain viiden kokeilukunnan toiminta käynnistyi suunnitelman mukaisesti. Muiden (10) kunnan mukaan kokeilu ei ole käynnistynyt suunnitelman mukaisesti. Käynnistymiseen vaikutti nuorisotakuu kokeiluun käyttöön otettu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoima TYPPI-järjestelmä ja sen käytön aloittamisen toimenpiteet, sekä lomakkeet, tilojen käyttöönoton viivästyminen ja nuorisotakuun kokeiluun osallistuvien erillisrahoituksen rahoituspäätöksen viivästyminen ovat vaikuttaneet kokeilun käynnistymiseen. Aloittamiseen on vaikuttanut myös henkilörekrytoinnit ja niiden toteuttaminen vasta rahoituspäätöksen jälkeen.

> ”Tilojen käyttöönoton ja projektipäällikön työsuhteen aloituksen viivästyminen ovat vaikuttaneet henkilöstön rekrytointiin ja sitä kautta asiakastyön aloitukseen.”
>
> ”ESR hankeen alkamisajankohta ja rahoituksen varmistuminen myöhässä.”
>
> ”Päätös kuntakokeilulaista tuli joulukuussa ja hankepäätös tammikuussa. Ohjaamon työntekijöiden rekrytointi suoritettiin helmi-maaliskuussa 2015. Ohjaamo -hanke käynnistyi 1.4.2015, jolloin suurin osa ohjaamon työntekijöistä aloitti työnsä. Hankkeen projektipäällikön työsuhde päättyi 5.7.2015, minkä jälkeen hankkeella ei ole ollut projektipäällikköä. Tämä on hidastanut suunnitelmien eteenpäin menoa kesän aikana.”
>
> ”NT/TYPPI -järjestelmän käyttöönotto on viivästynyt käyttäjien määrittelyn ja runsaan koulutustarpeen vuoksi. Lisäksi palveluissa on jo nyt useampia erilaisia suostumuslomakkeita käytössä ja kahden uuden lomakkeen tuleminen nähtiin asiakkaan kannalta ongelmallisena. Lomakkeita haluttiin yhdistää ja myös tämä on vienyt oman aikansa. Järjestelmään ryhdytään kirjaamaan tietoja elokuussa.”
>
> ”NT/TYPPI -järjestelmän käyttöönotto vielä kesken. NT/TYPPI -järjestelmän käyttöönot-

toa on hidastanut ohjaamon aloitus. Vantaan ohjaamo aloitti toimintansa kesäkuussa ja tarkoitus on että kaikki yksiköt ottavat NT/TYPPI -järjestelmän käyttöönsä samanaikaisesti.”

b) Raportointikaudella tehdyt toimenpiteet

Minkälaisia toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

Kymmenen kuntaa ilmoitti toiminnallisista muutoksista kokeilussaan. Asiakastyö on käynnistynyt ja asiakastietojen kirjaaminen NT/TYPPI -järjestelmään ovat käynnistyneet. Yhteistyö ja asiakastyön käynnistyminen moniammatillisesti oli yksi merkittävä toiminnallinen muutos kokeilukunnissa. Toiminnalliseksi muutokseksi kuvataan myös TE -toimiston kanssa käynnistyneen yhteistyö. Kunnissa on myös perustettu kehittämisryhmiä nuorten palveluiden kehittämiseen.

”Ohjaamossa on käynnistynyt moniammatillinen asiakastyö. Ohjaamon asiakasvastaavat/ohjaajat ovat auttaneet nuoria yksin ja työparityönä muiden viranomaisten (TE -toimiston asiantuntijoiden, etsivien nuorisotyöntekijöiden, oppilasterveydenhuollon ja mielenterveyspalveluiden työntekijöiden, kuraattorien ja sosiaalityöntekijöiden) kanssa. Lisäksi Ohjaamossa on rakennettu yhteistyöverkostoa; ohjaamo on liittynyt osaksi monia olemassa olevia nuorten yhteistyöverkostoja, perustanut uusia verkostoja ja alkanut koordinoimaan itse uusien ja joidenkin jo pidempään olemassa olleiden verkostojen toimintaa.”

”Yhteistyötä TE -toimiston kanssa on tiivistetty. Kaupungin nuorten työllisyyspalveluissa on käyttöönotettu yhteydenottolomake, jonka kautta TE -toimiston asiantuntija saa ohjattua nuoren kaupungin palveluihin sujuvasti. Nuorten työllisyyspalveluissa on otettu käyttöön palveluohjausmalli, jossa ohjaajat arvioivat nuorten palvelutarpeen. TE -toimiston ja oppilaitosten kanssa on tavattu ja tehty alustavia suunnitelmia yhdessä toteutettavista työvoimakoulutuksista ja muista koulutuksista, joissa hyödynnetään aiempaa enemmän työelämäyhteistyötä, työelämän ja opintojen yhdistämistä ja kaupungin työhönvalmennuksen keinoja nuorten tukena. Kaupungin palveluissa nuorten työhönvalmennuksessa on otettu käyttöön tiiviissä yritysyhteistyössä toteutettavat työhönvalmennuksen ryhmät yksilöohjauksen lisäksi. Lisäksi kaupungin palveluna toteuttava Työpörssi on laajennettu myös yritysten käyttöön. Työpörssin kautta niin kaupungin yksiköt kuin yritykset voivat ilmoittaa avoimia työkokeilupaikkojaan. Yritysten tukena Työpörssin käyttämisessä ja nuorten ohjauksessa on ohjaajia ja työhönvalmentaja.

Opinto-ohjauksen uutta tehtävänkuvaa varten valmisteltu 1.1.2016 alkava kokeilu. Perustetaan väliaikaisesti kaksi ns. NOPO-tehtävää, jonka mukaisesti opinto-ohjaaja työskentelee nuorten kanssa perusasteen kahdeksannelta luokalta toiselle asteelle asti. Mallinnetaan tehtävänkuva mahdollista laajentamista varten. Käynnistetty yhden aikuisen tuen mallin valmistelu selvittelemällä tehtävänkuvia, juridisia kysymyksiä ja toimintamallin sisältöä.

Maahanmuuttajanuorten palveluohjauksen vahvistamiseksi käyty neuvottelut vastaanottokeskuksen ja muiden maahanmuuttajanuorten kanssa toimivien kanssa. Palveluohjausmalli kehitteillä.
Sovittu yritysten ja oppilaitosten kanssa tet-jaksojen kehittämisestä kesätyöhön ja jatko-opintoihin.
Kuntakokeilun sisältöjä toteutetaan ja kehitetään kahden ESR -rahoitteisen hankkeen kaut-

ta. Näistä toisen, Nuorten työllisyyspalveluiden kehittämishankkeen, rinnakkaishankkeeseen on varattu palkkatukea hankkeessa asiakkaana oleville nuorille. Lisäksi Nuorten työllistymisen sujuvoittamiseksi ja yritysten kokeman byrokratian helpottamiseksi kaupunki pilotoi vuoden 2015 aikana työllistämisbonusta, jossa yritys saa Nuorisotakuun piiriin kuuluvan alle 30 -vuotiaan nuoren tai yli vuoden työttömänä olleen henkilön palkkaan tukea. Tavoitteena on näin kannustaa yrityksiä mukaan nuorisotakuuseen ja nuorten työllistämiseen sekä madaltaa palkkaamisen kynnystä."

"Nuorisotoimen toimintojen uudelleenjärjestely. Eksoten nuorten pajan integroiminen osaksi ohjaamoa. TE-toimisto nimennyt vastuuhenkilöt"

"Asiakkaalta saatu suora palaute siitä, kuinka NT-TYPPI järjestelmään kirjaaminen on ollut hyvä asia, kun tiedot ovat yhdessä paikassa niin, että hän myös ymmärtää ja näkee tietonsa. Nopeuttaa ja yksinkertaistaa nuoren asiointia eri palveluissa."

"Ohjaamohankkeessa on suunniteltu nuorisopalveluiden kanssa saman katon alle fyysistä matalan kynnyksen palvelupaikkaa, jonne mm. TE-toimisto ja Kela jalkauttavat muutamia asiantuntijoita palvelemaan nuoria. Ohjaamossa hyödynnetään kuntakokeilun tarjoamaa NT TYPPI-asiakasrekisteriä, jos asiakas niin haluaa ja on monialaisen yhteistyön tarve."

"TE -toimiston, kunnan ja hyvinvointikuntayhtymän yhteistyön tiviistäminen, TYPPI-järjestelmän käyttöönotto, verkostopalaverien järjestäminen."

"Kaupungin nuorisotakuun kuntakokeilun toteuttamissuunnitelman vuoden 2015 tavoitteiden voidaan katsoa jo kesäkuuhun 2015 mennessä toteutuneen hyvin. Palvelulinjakohtaisia toimintamalleja nuorten tavoittamiseksi ja tiedonvaihdon systematisointia kehitetään jatkuvasti osana Ohjaamon toimintaa. TE-toimisto on ottanut testikäyttöön TUTKA-järjestelmää omassa toiminnassaan nuorten osalta. Nuorisopalvelut on laatinut nuorisotakuun toimintasuunnitelman kaupungille yhteistyössä muiden keskeisten toimijoiden, kuten TE-toimiston kanssa. Nuorisopalveluiden ja yrittäjien yhteinen alusta nuorten ja työpaikkojen kohtaamiseen on otettu käyttöön ja pilotointivaihe on meneillään. Nuorisopalveluiden ja yrittäjien kehittämä Matkalladuuniin.fi eli alusta nuorten ja työpaikkojen kohtaamiselle on otettu käyttöön jo ensimmäisen raportointikauden aikana maaliskuussa 2015."

Neljässä kunnassa ei raportoitu toiminnallisia muutoksia.

c) Uudet nuorten ohjaamisen toimintatavat

Onko kuntakokeiluun liittyen kehitetty uusia nuorten ohjaamisen toimintatapoja?

Kahdeksassa kunnassa on kehitetty uusia nuorten ohjaamisen toimintatapoja. Asiakastyössä on käytetty uusia ohjausmenetelmiä esimerkiksi dialogisen ohjauksen- ja uraohjauksen menetelmiä, rinnakkaisohjausta, palveluohjausmallia, ryhmämuotoisia ohjausmalleja ja asiakasvastaavan toimintamallia. Uusia toimintatapoja ovat myös esimerkiksi liikkuva Ohjaamo POP Up-toimintatapa ja TE -toimiston kanssa kehitetyt toimintatavat.

"Ohjaamon asiakasvastaavien/ohjaajien työn painopiste on ollut asiakkaiden yksilöllisessä kohtaamisessa, mihin on varattu reilusti aikaa. Nuorten parissa toimivat viranomaiset

(TE -toimiston asiantuntijat, etsivät nuorisotyöntekijät, oppilasterveydenhuollon ja mielenterveyspalveluiden työntekijät, kuraattorit ja sosiaalityöntekijät) ovat ohjanneet moniammatillisen tuen tarpeessa olevia nuoria ohjaamoon. Vastaavasti ohjaamon työntekijät ovat saattaneet nuoria ja toimineet rinnalla kulkijoina toisiin palveluihin ohjattaessa."

"Ohjauksen toimintatapojen kehittämisessä on kiinnitetty huomiota erityisesti nuorten tilanteen hahmottamiseen ja nuoren ohjautumiseen hänelle ensisijaiseen palveluun, palveluohjauksen helpottamiseen ja sujuvoittamiseen mm. yhteydenottolomakkeen kautta, lisääntyneeseen yhteistyöhön työelämän kanssa sekä nuoren oman osaamisen ja vahvuuksien löytämiseen. Yhteistyötä TE -toimiston kanssa on tiivistetty. Kaupungin nuorten työllisyyspalveluissa on käyttöönotettu yhteydenottolomake, jonka kautta TE -toimiston asiantuntija saa ohjattua nuoren kaupungin palveluihin sujuvasti. Nuorten työllisyyspalveluissa on otettu käyttöön palveluohjausmalli, jossa ohjaajat arvioivat nuorten palvelutarpeen ja ohjaavat asiakkaan hänen tilannettaan parhaiten edistävään palveluun. Lisäksi työhönvalmennuksessa on otettu käyttöön työhönvalmennuksen ryhmät yksilöohjauksen lisäksi. Työhönvalmennuksen ryhmissä panostetaan erityisesti tiiviiseen työelämäyhteyteen, työnantaja vierailuihin, nuoren osaamisen ja vahvuuksien tunnistamiseen sekä näkyväksi tekemiseen ja valmennuksen jälkeiseen jatkopoluttamiseen joko opintoihin, työkokeiluun tai töihin. Myös kuntouttavan työtoiminnan opinnollistamista ja siellä hankitun osaamisen näkyväksi tekemistä sekä jatkopoluttamista on kehitetty ja pohdittu."

"TE -toimiston kanssa sovittu viikoittaisesta säännöllisestä palveluajasta (avo-psykologi, nuorten asiantuntija), yhteistyö nuorten hankkeita toteuttavien tahojen kanssa ohjaamisen kannalta, Liikkuva Ohjaamo toiminta alkaa lokakuussa Pop Up-tyyppisenä yhdessä järjestöjen ja muiden hankkeiden kanssa."

"On kehitetty ryhmämuotoisia ohjauksia, missä useampi nuori voi saada nopeaa samanaikasta ohjausta mm. työnhakuklubin avulla."

Neljässä kunnassa ei ole kehitetty kokeiluaikana uusia toimintatapoja. Kokeilukunnissa on kehitetty tai jatkettu hyviä olemassa olevia toimintatapoja. Kahdessa kunnassa toiminnallinen kokeilu ei ole vielä käynnistynyt.

d) Matalan kynnyksen palvelupiste

Kehitetäänkö kuntakokeilualueelle matalan kynnyksen palvelupistettä?

Matalan kynnyksen palvelupistettä kehitetään kymmenessä kunnassa. Toimintaperiaate on kuntakohtainen.

"Kuntakohtaiset ratkaisut Ohjaamo -palvelun kehittämisestä. Osassa kunnissa toimii jo matalan kynnyksen palvelupiste, osaan se tullaan perustamaan ja osassa toiminta perustuu verkostokumppanuuteen

"Nuorten ohjaamo on matalan kynnyksen palvelupiste, minne voi tulla ilman ajanvarausta tai ajanvarauksella. Palvelu on suunnattu kaikille 16–29 -vuotiaille nuorille. Ohjaamoon tulo ei vaadi lähetettä ja se on asiakkaalle vapaaehtoista. Ohjaamosta saa apua asiaan kuin asiaan; työllistymiseen, kouluttautumiseen, vapaa-aikaan ja hyvinvointiin. Ohjaamossa asioivalla nuorella ei tarvitse olla selkää ongelmaa, mihin hän hakee apua, vaan ohjaamosta saa myös tietoa mieltä askarruttaviin asioihin. Ohjaamon toiminta ja asiakkuus ei-

vät siten ole leimaavaa. Nuoren palvelemisessa painopiste on yksilöllisessä kohtaamisessa tutun ohjaajan kanssa. Ohjaamossa nuorta auttavat ohjaamon omat asiakasvastaavat/ohjaajat. Lisäksi Ohjaamossa tulee syyskuusta 2015 lähtien työskentelemään sosiaalityöntekijä yhden päivän viikossa. Myöhemmin Ohjaamon tiloissa tulee työskentelemään myös muita eri alojen ammattilaisia. Jos nuorta ei pystytä auttamaan ohjaamosta käsin ohjaamontyöntekijöiden toimesta tai työparityötä toisten viranomaisten kanssa, voivat ohjaamon työntekijät toimia nuoren rinnalla kulkijoina toisiin palveluihin ohjattaessa ja niissä asioitaessa."

"Ohjaamo-toimipiste sekä liikkuvat palvelut maakunnan alueella."

"Nuorille tulee matalan kynnyksen palvelupiste, josta saa neuvoa, apua, tietoa ja tukea ilman ajanvarausta ja nimettömästi."

"Kuntakokeilualueelle kehitetään matalankynnyksen Ohjaamo –yhteispalvelupiste (ESR 2015-2018, rahoittaja ELY/KES)."

"Työttömille alle 25-vuotiaille nuorille suunnattu palvelu. Toiminta on matalan kynnyksen palvelupiste. Nuori voi itse hakeutua asiakkaaksi esim. tulemalla paikan päälle tai sähköisesti. Ei vaadita lähetettä tai viranomaista lähettävänä tahona. Ohjaamo on sunnattu alle 30-vuotiaille nuorille ja Ohjaamon toimii matalankynnyksen palvelupisteenä."

Kahdessa kunnassa ei matalan kynnyksen palvelupisteitä kehitetä. Yhdessä kunnassa olemassa olevaa matalan kynnyksen palvelupistettä kehitetään.

e) Palvelukokonaisuuden kehitys ja tuotteistaminen, sekä verkostomaisen toimintatavan kehitys

Onko palvelukokonaisuuden kehitys ja toteuttaminen käynnistynyt?

Palvelukokonaisuutta on kehitetty ja tuotteistettu kaikissa kokeilukohteissa. Kehitystyötä on tehty asiakasvastaavan toimintatavan osalta ja Ohjaamoiden kehitystyö on käynnistynyt. Yhteistyötä tehdään hanketta toteuttavien tahojen kanssa, kehittämisryhmiä ja erilaisia verkostoja on perustettu.

"Nuorten ohjaamon toiminta käynnistyi fyysisen ympäristön rakentamisella; ohjaamon tilat kalustettiin ja koneet sekä laitteet asennettiin toimintaan. Keskeistä ohjaamon käynnistämisvaiheessa huhti-kesäkuussa 2015 on ollut tapaamiset yhteistyökumppaneiden kanssa (esim. TE -toimisto, nuoriso-, sosiaali- ja terveyspalvelut), asiakastyön käynnistyminen ja ohjaamon toiminnan markkinointi nuorille ja yhteistyökumppaneille. Mainittuna ajanjaksona on pidetty eri yhteistyökumppaneiden kanssa yhteensä 50 palaveria/ohjaamon esittelytilaisuutta. Nuorille suunnattuja ohjaamon markkinointitilaisuuksia ja muita tapahtumia on ollut 17 ja asiakaskäyntejä yhteensä noin 70. Palvelumallia aletaan kehittää vahvasti syksystä 2015 eteenpäin. Tällöin lähdetään testaamaan eri viranomaisten työskentelyä fyysisesti ohjaamon tiloissa ja tarkentamaan ohjaamon asiakastyön painotuksia. Selvityksen alla ovat perustavanlaatuiset kysymykset kuten se, mitä muita palveluita ohjaamolla on yksilöllisen asiakastyön ohessa ja mikä on ohjaamon ja muiden nuorten parissa työskentelevien organisaatioiden työnjako."

"Toimipisteiden muutostyöt, toimijoiden roolista ja osallistumisesta sopiminen: julkinen

ja 3. sektori, toimijoiden osaamisen kehittäminen, palveluverkkoluennot ja niiden suunnittelu, ammattilaisten osaamiskoulutukset: ratkaisukeskeisen koulutuksen järjestämisen valmistelu, nuorten kuulemiset maakunnan alueella 6/2015."

"Yhteistyö nuorten hankkeita toteuttavien tahojen kanssa on alkanut, kehittämisryhmä on perustettu, Ohjaamon neuvonta- ja ohjauspalveluverkosto on kasattu ja työnjaosta sovittu, pidetty kolme (3) moniammatillista työpajaa ohjaamotoiminnan käynnistämiseksi."

"Palvelukokonaisuuden kehittäminen on lähtenyt käyntiin toimijaverkoston yhteistyön tiivistämiseksi ja asiakaslähtöisyyden parantamiseksi."

"Kesäkuun loppuun mennessä toimintaa suunniteltiin palvelumuotoilun keinoin. Tulevan henkilöstön sekä nuorten työpajoissa luotiin palvelukonseptia Ohjaamo-toiminnalle. Ohjaamolla oli kesäkuun loppuun mennessä nuorten ja työntekijöiden tekemä palveluohje. Keväällä toiminnan kehittäminen alkoi nuorten ja tulevien työntekijöiden kanssa palvelumuotoilun keinoin. Yhteensä 15 työpajaa, jossa työstettiin palveluohje Ohjaamon käyttöön."

"Ohjaamo -palvelukokonaisuuden kehitys ja toteuttaminen on käynnistynyt intensiivisesti. TE -toimistosta tulee yksi työntekijä kokoaikaisesti työskentelemään Ohjaamoon. Ohjaamo -tekijätapaamisia on järjestetty kaksi 6/15 ja 8/15. Osanottajia OhjaamoStaff -tekijätapaamisissa on ollut runsaasti, 20-30. Tapaamisten teemoina on ollut ensisijaisesti toisten työhön tutustuminen ja sparraus Ohjaamon kehittämiseen."

"Palvelukokonaisuutta on muokattu sitouttamalla kaupungin organisaatiot muutoksen suunnitteluun ja mallintamalla toivotun palvelukokonaisuuden sisällöt. Toimintaan soveltuva tila on valittu ja tilasuunnittelu on käynnissä, kuten myös uuden palvelukokonaisuuden huomioiminen kaupungin talousarvion sisällä erillisenä hankkeena."

Yhdessä kunnassa kehitystyö käynnistyy syksyllä.

f) Verkostomaisen toimintatavan kehitystyö

Verkostomaisen toimintatavan kehitystyö on käynnistynyt kaikissa kokeilukunnissa. Kokeilukunnissa palveluita kehitetään erilasissa verkostoissa ja yhteistyössä useiden toimijoiden kanssa.

"Ohjaamo on käynnistänyt useiden uusien verkostojen toiminnan ja liittynyt mukaan useisiin olemassa oleviin verkostoihin huhti-kesäkuun aikana. Ohjaamo on mukana seuraavissa verkostoissa/työryhmissä, jotka valmistelevat nimensä mukaisia toimenpiteitä nuorille: Opintonsa keskeyttäneet nuoret -verkosto, Oy Minä Ab – vahvuuksia tukeva valmennus yrittäjyyttä suunnitteleville nuorille, 100 nuoren (300 pvää työttömänä olleet) kokonaisvaltainen ja moniammatillinen työllisyyden edistämisen pilotti NT-TYPPI -järjestelmään, mielenterveyden ensiapupaketin suunnittelu, tukikelpoinen ja nuorten työvalmiuksia edistävät päiväleirit, "työpörssi"-toiminnan kokoaminen, Time Out! Armeijan keskeyttävien nuorten arjenhallinta, sosiaalisen osallistamisen kautta työelämään sisällön suunnittelu yhdessä jääkiekkoseuran kanssa, KELA:n ja ohjaamon palveluohjaus -verkosto, kaupungin nuorten palveluiden yhteismarkkinointi, oppilaitosten kuraattorien ja opinto-ohjaajien palveluohjaus ohjaamolle, yhteistyöverkosto Nuorten ystävät ry:n kanssa yhteisten tapahtumien ja arjen hallintaa lisäävien toimenpiteiden suunnittelemiseksi ja yhteistyöverkosto koulutuskuntayhtymän työntekijöiden kanssa opinnollistamiseen sekä

muuhun ammatilliseen opiskeluun liittyen.”

”Osana nuorten palveluja toteutetaan kokoajan monialaista yhteistyötä ja verkostomaista yhteistyötä. Kuntakokeilusopimuksessa mainittavien kehittämistoimien osalta yhteistyö verkoston kanssa on käynnistetty.”

”Verkoston tutustumista ja orientaatiota yhteisen tekemisen ja toimintatapojen uudistamisen suhteen on viritetty verkosto- ja pienryhmätapaamisilla. Muita alueen kokeilukuntia on myös kutsuttu mukaan joihinkin tilaisuuksiin, mutta Ohjaamon kehittäminen on sillä tapaa heille pettymys, että siinä puhutaan vielä ohjaamosta ja kaupungissa asuvien nuorten palveluiden kehittämisestä, ei alueellisesta ohjaamosta, joka palvelisi kaikkia nuoria tasavertaisesti.”

”Kehittämisryhmät, asiakasvastaavien muodostama kokonaisuus, yhteyshenkilöiden muodostama NT -ryhmä. NT -ryhmä vastaa asiakasvastaava -toimintamallin kehittämisestä, kerää tietoa nuorisotakuun onnistumisesta toiminta-alueella ja tiedottaa omaa organisaatiotaan kuntakokeilusta ja Ohjaamo –hankkeesta.”

g) Monialainen yhteistyö

Onko monialainen yhteistyö käynnistynyt kokeilussa?

Kaikissa 12 kunnissa on käynnistynyt monialainen yhteistyö. Yhteistyötä on tehty laajasti kunnan sisällä eri hallintokuntien kanssa. Yhteistyö on käynnistynyt myös järjestöjen, TE -toimiston, seurakunnan ja erilaisten oppilaitosten kanssa. Myös yritysyhteistyö on käynnistynyt. Palveluiden suunnittelutyötä on tehty työryhmissä ja mukaan on otettu myös nuoria. Benchmarking -tapaamisia on toteutettu toisten kokeilukuntien kanssa. Ohjaamo-hanketta on myös esitelty laajasti.

”Ohjaamolla työskentelee 3 omaa asiakasvastaavaa ja 2 osatoteuttajien ohjaajaa. Asiakasvastaavien/ohjaajien rekrytoinnin yhtenä keskeisenä periaatteena oli se, että ohjaamolle saadaan mahdollisimman monipuolista ja laaja-alaista osaamista asiakastyöhön. Ohjaamossa työskenteleekin nuoria varten mm. työn, yrittäjyyden, raha-asioiden, sosiaalialan, opiskelun, päihdetyön, asumisen sekä ilmaisun ja vuorovaikutuksen ammattilaisia. Jos ohjaamon työntekijät eivät pysty auttamaan nuorta itse, he selvittävät, mitä viranomaisia tai muita tahoja tarvitaan nuoren tilanteen ratkaisemiseksi. Ohjaamon työntekijät ovat alusti asti tehneet työparityötä toisten viranomaisten ja muiden tahojen kanssa ja toimineet nuoren rinnalla kulkijoina toisiin palveluihin ohjattaessa sekä niissä asioitaessa. Ohjaamon asiakastyöntekijöille on myös ohjautunut toiminnan käynnistymisestä saakka uusia ja heidän entisiä asiakkaitaan sekä entisten työtehtävien ja verkostojen että ohjaamon kautta muodostuneiden uusien yhteistyökumppaneiden kautta.”

”Ohjaamo on järjestänyt verkostotapaamisia, Ohjaamo on verkostoitunut valtakunnallisesti 04-08/15 eri Ohjaamoiden kanssa ja käynyt ns. benchmarking-vierailuilla seuraavissa kohteissa, Ohjaamo on esittäytynyt ja verkostoitunut myös yhdeksässä kuntakokeilutapaamisissa.”

”Olemme tehneet yhteistyötä ja luoneet uusia palvelumalleja aikuissosiaalityön, asumisneuvojien, Ohjaamon ja Typ:in kanssa.”

”Esimerkiksi verkostopalavereissa on poikkihallinnollinen edustus (kunta, TE -toimisto, hyvinvointi-kuntayhtymä).”

h) Asiakasvastaavien työskentelytapa ja nimeäminen

Onko asiakasvastaavia työskentelytapa ja nimeäminen?

Vantaalla, Kouvolassa, Forssassa, Järvenpäässä ja kuntaryhmässä, Jyväskylässä, Lahdessa ja Joutsassa on nimetty asiakasvastaavia. Toiminnan kuvaaminen kyselyyn asiakasvastaavien määräksi raportoitiin yhteensä183. (Asiakasvastaavia on nimetty indikaattorilomakkeisiin yhteensä 222). Nimeämisperusteena on ollut esimerkiksi Nuorisotakuun TYPPI-järjestelmän kirjaamiseen ja asiakastyöhön nimetyt henkilöt.

”Tarkennettu ja jaettu vastuualueita.”

”20 asiakasvastaavaa, joille on hankittu NT/ TYPPI-oikeudet. Toimialoina nuorisopalvelut, opetus-palvelut, terveyspalvelut ja TE -palvelut.”

”10 palveluohjaajaa mm. soster eri alueet (aikuissosiaalityö, asuminen), nuorisopalvelut (nuorten työpajat, Kipinä).”

”113, opetuspalvelut (perusopetus ja toinen aste, oppilashuolto, erityisopetus) sosiaali- ja terveyspalvelut (sosiaaliohjaus, terveydenhoito, päihde- ja psykiatrinen sairaanhoito) Nuorisopalvelut (erityisnuorisotyö, etsivä nuorisotyö, palveluohjaus, työpajatoiminta, kuntouttava työtoiminta) Työllisyyspalvelut (yksilövalmennus).”

Muissa kokeilukunnissa työskentelytapoja kehitetään, mutta niitä ei ole vielä määritelty. Vastauksissa on havaittavissa myös varovaisuutta ja epäselvyyttä.

”Vain alustavasti, on määritelty, että asiakasvastaava ei vastaa tehtävistä, jotka kuuluvat viranomaistoimijoille.”

”NT/TYPPI -järjestelmään liittyen ei, koska ei ole vielä käytössä. Jo nyt nuorilla asiakkailla on vastuu ohjaajansa ja toimintamalli on ollut käytössä pitkään.”

”Ei, mikäli tässä tarkoitetaan NT/TYPPI -asiakasvastaavaa. Asiakasvastaavan työskentelytapoja ei ole vielä määritelty, koska neuvottelut aikuissosiaalityön kanssa uuden sosiaalihuoltolain vaikutuksista asiakasvastaavuuteen ovat vielä kesken.

”Jäi hieman epäselväksi, tarkoitetaanko asiakasvastaavalla tässä kysymyksessä NT/TYPPI-asiakasvastaavaa vai Ohjaamon uusia asiakkaita vastaanottavia asiakasvastaavia. Vastaus voi olla myös kyllä, mikäli asiakasvastaavalla tässä tarkoitetaan asiakkaan ensimmäisen yhteydenoton vastuuhenkilöä monialaisessa palvelupisteessä.”

i) Yhteistyön toteutuminen kunnan ja TE -toimiston välillä

Onko yhteistyö TE -toimiston ja kunnan välillä käynnistynyt sopimuksen mukaisesti?

Kaikissa kokeilukunnassa yhteistyö on käynnistynyt. Joissakin kunnissa yhteistyöstä on tehty jo aiemmin, joka on luonut hyvän pohjan myös matalan kynnyksen toimintatapojen yhteiselle kehitystyölle. Yhteistyö on käynnistynyt sopimuksen mukaisesti yhteyshenkilön tai vastuuvirkailijoiden nimeämisellä. Joissakin matalan kynnyksen palvelupisteissä on myös TE -toimiston työntekijä paikalla ohjaamassa nuoria asiakkaita. Joissakin kunnissa on esiintynyt epätietoisuutta miten TE -toimiston rooli ja yhteistyö toteutuu vastuukunnan ja seuraajakuntien alueella.

> ”Kunnassa ollut jo ennen kuntakokeiluhanketta toimivaa yhteistyötä TE -toimiston, nuorisopalveluiden ja aikuissosiaalityön välillä. Valmiiksi toimiva yhteistyö on erinomainen lähtökohta Nuorisotakuun kuntakokeilun toteutukselle.”

> ”TE -toimiston vastuuvirkailijat nimetty. TE -toimiston työntekijät nimetty.”

> ”TE -toimisto on nimennyt vastuuhenkilöt ja yhteistyö ollut tiivistä ja rakentavaa.”

> ”TE -toimiston kanssa sovittu viikoittaisesta säännöllisestä palveluajasta.”

> ”TE -toimiston tulkinnan mukaan toiminta on käynnistynyt. Paljon porua on herättänyt täällä tehty tulkinta, joka poikkeaa monista muista alueista eli että kuntakokeilulaki ja TEM:n linjat määräajoista eivät koske muita kokeilualueen kuntia kuin vastuukuntaa, koska muiden kanssa ei tehty kirjallista sopimusta eikä vastuukunta ymmärtänyt kirjoittaa muiden kuntien nimiä sopimuksen sisään. Myöskään NT Typissä ei muilla kunnilla kuin vastuukunnalla ole TE-toimistovirkailijaa järjestelmän käyttäjänä. Vastuukunnalla käyttäjiä on yksi TE -asiantuntija ja yksi ammatinvalintapsykologi, jotka on nimetty Ohjaamotyöhön. Kuntakokeilun yhteyshenkilön vaatimukset näistä TE -toimistolta odotettavista sitoumuksista tai "etuuksista" myös alueen muille kunnille/niiden nuorille ovat saaneet tilanteen lähes kriisiytymään ja vuorovaikutus on ollut välillä hyvin heikkolaatuista. Kun tilanteeseen on kunnissa lopulta alistuttu, suhteet ovat rauhoittuneet. TE -toimiston toimintaan ei olla kunnissa tyytyväisiä, mutta asiasta ei voi keskustella. Osin syynä on TE -toimiston tiukka tilanne korkean työttömyyden ja resurssien kireyden vuoksi, mutta se ei selittäne kuitenkaan kaikkea. Havaittavissa on myös tiettyjä hallintokulttuuriin liittyviä piirteitä, joissa käy ilmi, että tasavertaista ja palautteelle altista keskustelukulttuuria ei ole työvoimahallinnossa kyetty rakentamaan ja tämä ilmiö on hyvin ilmeisesti moniportainen.”

TE -toimiston kanssa tehtävä yhteistyö ei ole vielä käynnistynyt kahdessa kunnassa. Yhdessä kunnassa toiminta ei ole vielä raportointiaikana käynnistynyt. Yhdessä kunnassa asiaa selvitellään.

> ”Keväällä saimme tiedon, että TE -toimisto ei irrota työntekijää kuntakokeiluun liittyen. Asiasta ei ole tuoreempaa tietoa. Työskentelemme kuin aiemminkin yhteistyössä. ”

j) Nuorisotakuun TYPPI -järjestelmän käyttöönotto ja ohjelman soveltuvuus

Nuorisotakuun TYPPI-järjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön työvoiman palvelukeskuksiin kuntatyöntekijöille rakennettu sähköinen tunnistautumiseen perustuva asiakastietojen kirjaamisjärjestelmä. Järjestelmä keskustelee osin TE -toimistojen käytössä olevan URA -järjestelmän kanssa. Nuorisotakuun kuntakokeiluun on avattu kokeilualuekohtaiset (esimerkiksi NT/TYPPI Forssa) sisällöt, joihin kokeilualueen asiakasvastaavat voivat kirjata nuorten asiakastietoja.

Järjestelmä otettu käyttöön Forssassa, Järvenpäässä ja kuntaryhmässä, Jyväskylässä ja kuntaryhmässä, Kouvolassa, Rovaniemellä ja Liperissä. Järjestelmään liittyviä lisenssejä on haettu kaikkiin kokeilukuntiin alkuvuoden aikana, myös järjestelmän koulutus ja järjestelmään tutustuminen on kunnissa käynnissä.

> ”20 asiakasvastaavaa, joille on hankittu NT TYPPI-oikeudet. Toimialoina nuorisopalvelut, opetuspalvelut, terveyspalvelut ja TE -palvelut.”

> ”Ollaan aloittamassa järjestelmän käyttöä Ohjaamotoiminnassa ja alueen muissa kunnissa, kunhan sen käyttöön opitaan ja ymmärretään, missä tilanteissa ja miten käyttäen siitä saadaan hyötyä. Puitteetkaan eivät kaikin osin ole vielä kunnossa eli kortteja vasta hankitaan ja väki vaihtuu.”

> ”NT/TYPPI -järjestelmä otettiin käyttöön heti Ohjaamon toiminnan käynnistyessä huhtikuussa 2015. Lisenssejä on myönnetty 22 nuorten parissa työskentelevälle kunnan, kuntayhtymän ja valtion työntekijälle. Todellisuudessa järjestelmän ovat saaneet ja ottaneet käyttöön vasta Ohjaamon omat työntekijät

> ”Kunnan puolella otettu käyttöön hyvin, mutta TE -toimiston puolella käyttö vielä vähäistä.”

Kahdeksan kokeilukuntaa ei ole vielä ottanut järjestelmää käyttöön asiakastietojen kirjaamisvälineeksi.

Nuorisotakuun TYPPI-järjestelmän koetaan soveltuvaksi yhdeksässä kunnassa. Uuden järjestelmän käyttöönottoon liittyy kuitenkin myös haasteita ja ongelmiakin. Käyttäjäkokemus on vielä vähäistä.

> ”Soveltuvuus kirjaamiseen ok, mutta NT/TYPPI -järjestelmä on hieman kankea ja vanhanaikainen. NT/TYPPI-järjestelmän suhteen mahdollisena haasteena on muiden asiakastietojärjestelmien käyttö (sote-alalla), joka luo päällekkäistä työtä. Tämä saattaa vähentää kirjaamista tekevien motivaatiota.”

> ”Päällekkäisistä järjestelmistä on ollut keskustelua.”

> ”Perustiedot, palvelusuunnitelma ja muiden vapaasti kirjattavien tietojen osalta järjestelmä on ok. Käyntien kirjaaminen hieman epäselvästi rakennettu (myös järjestelmässä käytetyt termit vain työllisyydenhoidon näkökulmasta, tulisi olla yleisempi) suostumuksen suhteen kömpelö. Kun palvelusuunnitelmankin voi tulostaa ja allekirjoittaa järjestelmästä, niin suostumuslomake voisi rakentaa samalla tavalla. Tai sitten koko järjestelmä tulisi olla nuoren käyttäjätunnusten takana, niin koko suostumusta ei tarvittaisi, vaan nuori avaa järjestelmän heille, jotka kuuluvat hänen verkostoonsa ja se on jo suostumus.”

”Yksinkertainen käyttää.”

”Tarve on asia erikseen pienessä kunnassa. Työntekijöinä koemme hieman ylimääräiseksi työkaluksi Joutsan kokoisessa kunnassa. Käytön myötä näemme mikä on järjestelmän hyöty. Huomionarvoista on, että asiakasmäärä on pieni.”

”Käyttäjäkokemukset TYPPI-järjestelmästä ovat myönteisiä. Paperinen käyttöohje vaikuttaa selkeältä. NT/Typpi järjestelmän käyttöönotto on kuitenkin kokonaisuudessaan varsin raskas prosessi.”

”NT/TYPPI -järjestelmän käyttö on paikoin kankeaa. Esimerkiksi Tilanne/palvelu -välilehdelle tehtävät merkinnät ovat aikaa vieviä, koska samat tiedot kuten asiakkaan asiointipäivämäärä tulee merkitä yhteensä neljä kertaa. Myös oma nimi tulee hakea luettelosta, joka kerta erikseen, eikä järjestelmä osaa poimia sitä automaattisesti, vaikka kirjautuminen on tapahtunut omilla henkilökohtaisilla tunnuksilla. ”

Neljässä kunnassa asiakastyön kirjaaminen ei ole käynnistynyt, tai järjestelmästä ei ole vielä kokemustietoa.

Kokemuksia asiakastietojen kirjaamisesta on kolmessa kunnassa/kuntaryhmässä. Lisenssien ja henkilökorttien hankinta on käynnissä, samoin kokeilukohtaisia koulutuksia järjestetään ja yhtenäisiä kirjaamiskäytäntöjä valmistellaan.

k) Nuorisotakuukokeilun rahoitus

Onko kunta saanut Ohjaamoon rahoitusta (ESR, ELY tai muu rahoitus)

Yksitoista kuntaa/kuntaryhmää saa toiminnan kehittämiseen erillisrahoitusta (ESR tai ELY-keskuksen erillisrahoitukset). Rahoitus käytetään muun muassa henkilörekrytointeihin, matalan kynnyksen toimipisteen rakentamiseen ja vuokrakuluihin. Rahoitusta suunnataan myös henkilöstön koulutukseen ja nuorille suunnattujen ostopalveluiden hankintaan, sekä palvelukonseptin kehittämistyöhön.

Hankerahoitus tuo toimintaan haasteita, joka näyttäytyy myös päällekkäisyytenä ja tietojen runsaana raportointivelvoitteena.

”Ohjaamosta ja Nuorisotakuun kuntakokeilusta kertominen/viestiminen on vaikea laji, koska nämä ovat niin lähellä toisiaan olevia sisällöllisesti ja tavoitteiltaan, että ihmiset sekoittavat ne. Nuorisotakuun kuntakokeilu sekoitetaan todella usein työllisyyden kuntakokeiluun, koska se on tullut alueella jo tutuksi toimijoille ja nuorisotakuun kuntakokeilua on vaikea mieltää yhtäaikaisen Ohjaamo-hankkeen suhteen. Mitä me saamme niistä? on yleinen kysymys. Tosin ne täydentävät toisiaan hyvin, mutta toisaalta hankkeiden seuranta- ja raportointikäytänteet kokonaisuutena ovat aika työllistäviä ja niihin on vaikea motivoida asiakastyössä kaulaansa myöten olevia. Lisäksi joudumme pyytämään nuorilta useita erilaisia lupa- ja seurantalomakkeiden täyttämisiä, mikä ei ole asiakkaan näkökulmasta tarkoituksenmukaista.”

Kolme kuntaa toteuttaa toimenpiteitä ilman erillisrahoitusta.

3.2 Kuntakokeilulaki

Osana Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyä tiedusteltiin kaikilta kokeiluja toteuttavilta kunnilta (toimintamalleittain) kokemuksia kuntakokeilulain toteutumisesta ja huomioista lakiin liittyen. Kuntien vastaukset koostettiin taulukoihin.

Vastausten perusteella ***hyvinvoinnin integroidun toimintamallin*** osalta haasteita koetaan olevan esimerkiksi eri lakien yhteensovittamisessa. Kehittämismahdollisuus koetaan positiivisena, mutta toisaalta ohjeistusta toivotaan lisää esimerkiksi yhteisen palvelusuunnitelman rakenteeseen.

Kommentteja kokeilulaista (Hyvinvointimalli)	**Muut huomiot**
Kokeilulain antamista mahdollisuuksista ei ole saatu aikaan kunnollista keskustelua, joka olisi tuottanut oivalluksia sen hyödyntämisestä. Motivaatiota on heikentänyt myös muut kokeilulain kanssa lähes yhtä aikaa voimaantulleet uudistukset sosiaalityössä ja terveydenhuollossa (sosiaalihuoltolaki), joiden sisäistäminen vie toimijoiden ajan ja energian.	Ministeriöiden välinen yhteistyö on toimimatonta, se näkyy lainsäädäntötyössä ja erilaisten kehittämistoimien käynnistämisessä toisistaan tietämättä. Tämä heijastuu ikävällä tavalla kuntiin; luo kaaosta ja vie voimat järkevältä yhteistyöltä, kun jokainen koettaa toteuttaa kasvavaa joukkoa oman hallinnonalansa linjauksia ja määräyksiä.
Kuntakokeilulain arviointi on tässä vaiheessa hankalaa, kun kokeilua ei ole aloitettu. Kokeilulaissa on ollut hyvää se, että se mahdollistaa kokeiluun perustuvan kehittämisen ja kannustaa yhteiskehittämiseen yli organisaatiorajojen. Se, että asiakasvastaavat noudattavat sekä nykyistä lainsäädäntöä että kokeilulakia, saattaa aiheuttaa ongelmia. Kokeilun edetessä kokeilulain arviointi olisi helpompaa.	Vertaistiedon vaihtaminen muiden kokeilukuntien kanssa on tärkeää. VM:n työpajojen lisäksi Joensuun, Jyväskylän, Oulun ja Hämeenlinnan kanssa on pidetty kaksi benchmarking-palavereita Lyncillä. Valtionavustuksen turvin on toteutettu ohjausryhmän ja kahden vastuutyöntekijän vierailukäynti Hämeenlinnaan ja Tampereelle.
Säännökset ovat selviä ja ymmärrettäviä.	Toiminnan käynnistämisen osalta tarkempi ohjeistaminen esimerkiksi palvelusuunnitelman rakenteesta ja sisällöstä olisi ehkä auttanut. Toisaalta se olisi rajannut kokeilua ja ehkä jotakin nyt keskittyä uutta olisi tarkemmalla rajauksella voinut jäädä kokeilematta…
Liian monimutkainen pienemmän organisaation toteutettavaksi.	
monimutkainen pienen organisaation toteutettavaksi.	
Ovat ymmärrettäviä. Mahdollisuus yhteiseen palvelusuunnitelmaan on keskeisin toiminnallinen muutos. Tässä vaiheessa ei ole ilmennyt epäselvyyksiä.	
Laista huolimatta tietojen luovutuksen mahdollisuuksista on epäselvyyksiä.	

Koulutuspalvelukokeilussa huomio kohdistettiin vireillä oleviin lakimuutoksiin ja niiden vaikutusten ennakointiin.

Kommentteja kokeilulaista (Koulutuspalvelukokeilu)	Muut huomiot
Koulutuskokeilu ei edellyttänyt lakimuutoksia. Yhteistä tahtotilaa sitäkin enemmän.	Toista astetta koskevat vireillä olevat lakimuutosesitykset vaikeuttavat kokonaisuuden ja rahoituksen suunnittelua.

Kuntien toiminnan valvontaa koskevaan kokeiluun osallistuvat kunnat kokivat kuntakokeilulain selkeäksi ja ymmärrettäväksi. Vastausten perusteella olisi toivottu lakiin lisää väljennyksiä.

Kommentteja kokeilulaista (Valvontamalli)	Muut huomiot
Kokeilulain vaikutuksia tässä vaiheessa vaikea arvioida. Siitä on kyllä keskusteltu, muuttaako indikaattoriseuranta ja valvonnasta paikallisesti sopiminen valvonnan vaikeatulkintaiseksi - mikä on esimerkiksi henkilöstömitoitus hyvinvointiteknologiaa hyödynnettäessä tai miten sitä, että asiakas saa ne palvelut, joihin hänellä on oikeus, voidaan mitata.	Valvonnan indikaattoriseurannassa suunniteltiin käytettävän asiakaskorttimittaristoa, joka teknologiatoteutuksen puuttuessa joudutaan toteuttamaan rajatummin ja pienimuotoisesti Excel-versiona.
Ovat selkeitä ja ymmärrettäviä.	
Ovat olleet ymmärrettäviä ja mahdollistaa kokeiluja. Kuitenkin olisi vielä toivonut, ettei hoitajamitoituksen alarajaa olisi naulattu kiinni 0,5 vaan siitä olisi voinut tilanteen mukaan poiketa.	
Ei ole ollut epäselvyyksiä vielä tähän mennessä.	

Asumispalvelumallin kokeiluun osallistuvat kunnat toivoivat valvontamalliin osallistuvien kuntien tavoin lisää väljyyttä kokeilulakiin.

Kommentteja kokeilulaista (Asumispalvelumalli)
Asumispalveluissa odotettiin suurempia väljyyksiä ja helpotuksia normeihin, mm iäkkäiden kehitysvammaisten sijoittuminen samaan yksikköön vanhusten kanssa. Hankkeen käynnistysvaiheessa olleet neuvottelut VM, STM, YM, VALVIRA, ARA ja kunnat. Neuvottelu ei johtanut kunnan kannalta toivottuun väljyyteen vielä kokeilun aikana. Kerrottiin ettei tämä ole uudisrakennuksissa mahdollista, vanhoissa niin voi toimia. AVIn päätökset myös tältä osin olleet pettymys. Nykyiset iäkkäiden yksiköissä olevat kehitysvammaiset voivat ko, yksiköissä vanheta, mutta uusia KV-asiakkaita kunta ei saa ikäihmisten yksikköön sijoittaa.
Säännökset ovat ymmärrettäviä. Kokeilulaki mahdollistaa normeja suuremman kahden hengen huoneiden lukumäärän. Ei epäselvyyksiä sen jälkeen, kun indikaattorit saatiin tehtyä. Ministeriön tilaisuudet ovat olleet hyviä.
Kokeilun myötä tuli muutos varsinaiseen lakiinkin. Kokeilu todentaa sen, että lakimuutos on hyödyllinen. Perhehoito hoidettavan kotona on ollut suosittua.
Kokeilulaki ei kaikilta osin mahdollista toiminnallisten muutosten kokeilua, esimerkkinä tästä mitoitus.

Kunta-Kela yhteistyökokeilun osalta laki koettiin selkeäksi, mutta toiveita oli päästä kokeilemaan uusia toimintatapoja ja malleja laajemmin.

Kommentteja kokeilulaista (Kunta-Kela)
Kokeilulaki on selkeä, mutta rajoittaa paljon. Tästä johtuen ei päästy kokeilemaan kaikkea, mikä olisi ollut kokonaisuuden kannalta tarpeellista.

Nuorisotakuukokeilun kuntien osalta laki koettiin selkeänä ja osin ymmärrettävänä. Kunnissa haasteita on aiheuttanut lain tulkinta ja sen toteuttaminen monialaisessa yhteistyössä eri hallintokuntien välillä.

Nuorisotakuun kunnat voivat monialaisessa yhteistyössä noudattaa, mitä kuntakokeilulain 2 luvussa säädetään yksilöllisten palvelusuunnitelmien yhdistämisestä yhteiseen palvelusuunnitelmaan, yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnoinnista, asiakasvastaavan tehtävistä, salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta suunnitelmien yhdistämiseksi ja toteuttamiseksi, henkilötietojen tallettamisesta sekä tietojen käsittelystä toiminnallisia suunnitelmia varten. Kokeilussa ei kuitenkaan sovelleta 6 §:n 2 ja 3 momenttia.

Asiakkaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan voidaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien lisäksi yhdistää muita palvelusuunnitelmia tai monialaisessa yhteistyössä saatuja tietoja, jotka ovat tarpeen nuorisotakuukokeilun monialaisen yhteistyön ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

Kommentteja kokeilulaista (Nuorisotakuu)	**Muut huomiot**
Lakiin ei kommentoitavaa	VM voisi järjestää jopa enemmän kuntakokeilujen kesken tapaamisia, joissa voitaisiin keskustella enemmän yhdessä kehittämistyöstä. Tapaamiset voisivat olla myös alueellisia. Tavoitteena on esimerkiksi syksyllä 2015 kokoontua Keski-Uusimaa, Lahti, Kouvola ja Forssa yhdessä.
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Kokeilulain säännökset eivät ole riittävän selviä ja ymmärrettäviä, koska edelleen sosiaalihuoltolain tulkinnasta lienee erilaisia mielipiteitä suhteessa kokeilulakiin. Esimerkiksi asiakasvastaavan merkitsemisestä käymme vielä keskusteluita aikuissosiaalityön esimiesten kanssa 09/15. Myös Ohjaamon työntekijät saattavat olla epävarmoja omasta kokeilulain mukana tuomasta vapaammasta päätöksentekovastuustaan. Haasteena siksi on, että Ohjaamon työntekijät arastelevat uusia prosessikokeiluita, joilla olisi vaikuttavuutta prosessien nopeutumiseen ja asiakastyytyväisyyteen. **Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia?**	Kuntakokeilun ohjauksesta, seurannasta ja arvioinnista aiheutuvat henkilöstökulut maksetaan kokeiluun osallistuvien kuntien talousarviomäärärahoista.

Periaatteessa kyllä, mutta toivoisimme Sosiaali- ja terveysministeriöstä tarkempaa ohjeistusta asiakasvastaavan statuksesta. Voiko Ohjaamossa NT/TYPPI asiakasvastaavana olla periaatteessa kuka tahansa peruskriteerit täyttävä työntekijä? Käytettävyys- ja asiakasnäkökulmasta olisi mielekkäintä, että pääsääntöisesti ensimmäinen työntekijä olisi asiakasvastaava. Voiko esimerkiksi etsivä nuorisotyöntekijä olla asiakasvastaava, vaikka asiakkaalle todetaan jo ensimmäisellä käynnillä sosiaalityön tarvetta? Toiveenamme on siksi saada selkeitä kannanottoja ja toimintaohjeita sosiaalihuoltolain vaikutuksesta Ohjaamotoimintaan suoraan sosiaali- ja terveysministeriön asiantuntijoilta. Resursseja kuluu merkittävästi hukkaan, kun kaikissa kunnissa selvitetään vastaavia asioita samanaikaisesti. Olisi mielekästä, että kunnat voisivat suoraan keskittyä toiminnalliseen suunnitteluun kun sosiaalihuollon reunaehdot on selvästi avattu ohjaamotoiminnassa. **Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?** Kyllä. Epäselvyyksiä on ollut liittyen tähän edellä mainittuun kysymykseen, johon toivoisimme yksiselitteisen vastauksen. Eli: Voiko Ohjaamossa palveluntarpeen arvioinnissa ja NT/TYPPI asiakasvastaavana olla kuka tahansa peruskriteerit täyttävä työntekijä, joka ei ole sosiaalityöntekijä? (eli esimerkiksi TE-toimiston, 2. asteen koulutuksen tai kaupungin työntekijä, mutta ei esimerkiksi 3. sektorin edustaja)	
Ohjaamon henkilökunnan kesken on käyty läpi asiakastyöhön liittyvää lainsäädäntöä. Työ on vielä kesken, eikä tässä vaiheessa vielä pystytä arvioimaan kokeilulain mahdollistamia muutoksia.	Näyttää siltä, että niin kauan, kuin ministeriöissä ei opetella tekemään oikeasti verkostoyhteistyötä ja oteta käyttöön verkostojohtamisen tapoja, saamme polkea tässä suossa, joka on toistuva mylly uusia lakeja, tehtäviä, sääntöjä, sanktioita ja osaoptimointia. Sen synnyttämää kokonaisuutta ei kuntatasolla kyetä tämän kokoisessa kaupungissa enää hahmottamaan hallinnonalojen yli. Tuottavuuden kasvattamisesta puhuminen on turhaa niin kauan, kun keskusteluissa ei olla tasavertaisia eri hallinnontasojen välillä ja kun tavoitteena ei ole tarkastella toimintaa kokonaisuutena tai prosesseina. Viime kädessä tämä toimintamalli kaatuu kuntalaisten ja tietyissä palveluissa toimivien niskaan ja tuottaa vain lisää uusia palvelutarpeita ja rahanmenoa. NT

	TYPin käyttöönotto paljasti myös sen, miten erikoinen suhde meillä on kolmannen sektorin toimijoihin: he saattavat huolehtia jopa kaikkein vaikeimmista asiakkaista ja tehdä työtä hyvin joustavasti asiakkaidensa hyväksi, mutta julkinen sektori määrittelee itsensä kuitenkin luotettavammaksi tahoksi ja päättää, ketkä jäävät ulkopuolelle keskusteluista ja yhteistyön välineistä.
NT-typpi aiheuttaa hämmennystä: ketkä käyttäjiä ja ketä kirjataan. Eli konkreettiset ohjeet valtakunnallisesti, jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia. NT-typpi käyttäjäinfossa on sanottu, että paikallinen TE -toimisto antaa tuen käyttöön. Paikallisella tasolla ei ko. järjestelmää ole käytössä eikä tietoa, että he antavat käyttäjätukea. TYP käyttää TYP-järjestelmää. Kokeilulain tietosuojapykälien konkretisoiminen	
Suunnitteilla olevat palvelurakennemuutokset ovat mahdollisia kokeilulakiin katsoen. Keskeiset ongelmat liittyvät varmaan tietosuojan ratkaisuihin ja moniin käytössä oleviin asiakastietojärjestelmiin.	
Kokeilulaki on ollut hyvä ajatus ja se mahdollistaisi asioiden tekemistä eri tavoin, jos eri hallinnonaloilla olisi aikaa ja kykyä keskittyä yhdessä hahmottamaan kokonaisuuksia ja paremmin tekemisen mahdollisuuksia, sen sijaan, että koetetaan selvitä kaikista tehtävistä ja säännöistä omassa toiminnassa. Asiakkaan, kuntalaisen kokonaisuuden ja näkökulman ajattelu ei ole juuri kenenkään mielessä eikä ulottuvilla. Itselle on ollut hyvin hämmentävää tämä eri ministeriöiden käynnistämien, samojen asioiden kanssa operoivien hankkeiden ja muutosten kokonaisuus.	

3.3 Kokeilun vaikutus asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen

Kokeiluun osallistuvilta kunnilta ja kuntaryhmiltä tiedusteltiin, miten kokeilu on vaikuttanut raportointikaudella 5.1.–30.6.2015 asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen. Kysymys esitettiin toimintamalleittain Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyn yhtenä kysymyksenä. Vastaukset koottiin taulukoihin toimintamalleittain.

Hyvinvoinnin integroituun toimintamalliin osallistuneet kunnat kommentoivat toiminnalla olevan vaikutuksia asiakaskäyntien määrään, päällekkäisten toimenpiteiden vähentymiseen ja asiakkaan vastuun ja tietoisuuden lisääntymisen osalta. Taloudellisia vaikutuksia ennakoitiin kahden kunnan vastauksissa.

Hyvinvointimalli: Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
Ei
Tässä vaiheessa voidaan varovasti ennakoida, että henkilöstön tietoisuuden lisääntyessä saamme yhtäältä purettua palveluiden päällekkäisyyksiä ja toisaalta täyttää palveluaukkoja lisäämättä henkilöstöresurssia.
Asiakkaan ja hänen kanssaan työskentelevien tahojen yhteistyö syvenee ja palvelutarpeen arviointi tarkentuu.
Mikäli Kaste-ohjelmaan sisältyneen hankkeen terveys- ja hoitosuunnitelmien yhdistämisen kaltaiset vaikutukset toteutuvat, asiakaskäyntien määrä voi vähentyä. Asiakkaan asioiden hoitaminen vastuutyöntekijän avulla kokonaisvaltaisesti, tarpeettomien käyntien ja palvelujen käyttö vähenee. Ammattilaisten ja asiakkaan yhteinen palvelualusta lisää tiedon siirron mahdollisuuksia huomattavasti ja asiakas saa yhteyden ammattilaiseen tarpeen mukaan. Kustannusvaikutuksia on kokeilun tässä vaiheessa vaikea arvioida.
Moniammatillinen ja laaja-alainen arviointi on tuloksellista ”tehdään kerralla kuntoon”. Ikääntyneen oma näkemys ja osallisuus koko palveluprosessissa tulee vahvistumaan.
Asiakkaille ja yhteistyökumppaneille on selkeää se, kehen he ottavat yhteyttä, kun omatyöntekijät on nimetty.
Palvelujen parempi koordinointi parantaa asiakaspalvelua ja vaikuttavuutta. Poistaa päällekkäistä toimintaa -> kustannussäästöjä.
Yhteiset palvelusuunnitelmat lisäävät asiakkaiden näkökulmasta heidän henkilökohtaisten tietojensa jakamista.
Asiakkaan oma tietoisuus hänelle tarjottavista palveluista on parantunut.

Valvontamallin kokeiluun osallistuvat kunnat ja kuntaryhmät listasivat vaikutuksia asiakkaisiin ja talouteen kuvaamalla kokeilussa jo toteutuneita toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia. Kustannussäästöjä syntyy henkilöstön kohdennetusta resursoinnista, hyvinvointiteknologisten sovellusten käyttöönotosta ja päällekkäisen viranomaistyön vähentymisestä.

Valvontamalli: Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
Laadullisia muutoksia: hoito- ja palvelusuunnitelmien kehittyminen, asukkaiden ulkoilutus tietoisempaa.
Valvontaviranomaisten yhteistyön tiivistymisen nähdään vähentävän päällekkäistä työtä, ja ennakoivan valvonnan ehkäisevän mm. kanteluihin ja muistutuksiin johtavia virhetilanteita. Omavalvontaan liittyvän tiedon kokoamista pyritään tehostamaan sähköisillä lomakkeilla.
Yhden hoitajan vähentäminen Kontukodin yöaikaisesta hoidosta ei ole näkynyt asiakkaiden saamassa palvelun laadussa. Tarvittaessa on yöllä saatu apua talon muilta osastoilta (5 kertaa puolen vuoden aikana). Evondos lääkkeenjakoautomaatista saadut kokemukset ovat vielä pieniä, mutta asiakkaat ovat olleet pääosin tyytyväisiä.
Tätä ei voida arvioida vielä.
Henkilöstösiirrot asumisyksiköiden välillä tuo kustannussäästöä esim. voidaan välttää sairaalasiirto tai ulkopuolista sijaista ei tarvitse palkata. Asiakkaiden ja omaisten kokemus palvelusta ei ole kyselyn mukaan huonontunut vaan parantunut. Kotihoidon mobiilin käyttöönotto on tehostanut resurssien käyttöä.

Asumispalvelumalliin osallistuvat kunnat ja kuntaryhmät kuvasivat kokeilun vaikuttavuuden kohdistuvan pääosin asiakkaisiin ja henkilöstöön. Taloudellisia vaikutuksia on ennakoitu toteutuvan toiminnan muutoksen kautta.

Asumispalvelumalli: Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
Toimintamalli on ollut asukkaiden mieleen, ja he toivoisivat sen jatkuvan. Jatkossa käytössä puolikas työaika ja mallia sovelletaan sen mukaisesti.
Asiakkailta saatu suora palaute antaa viitteitä psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymiseen. Taloudellisia vaikutuksia ei voida vielä ennakoida, mutta lähtökohtaisesti ajatuksemme on, että toiminnalliset muutokset tulevat näkymään työn sisällön mielekkyytenä ja lisääntyneenä työhyvinvointina, mikä tulee mahdollisesti näkymään sairauspoissaolojen vähentymisenä ja mm. sitä kautta vaikuttaa talouteen.
Ei mitään
Asiakkaat ovat kokeneet osaston toiminnan positiiviseksi, yhteisöllisyys ja toiminnallisuus ovat selvästi näkyvissä. Henkilökunnan motivaatio on parantunut ja se on tukenut muutosta ja uuden toimintamallin kehittymistä. Asukkaiden ja henkilöstön keskinäinen luottamus on parantunut ja omaisyhteistyö on lisääntynyt. Omaiset ovat ottaneet aktiivisemman roolin. Osasto on tällä hetkellä vetovoimainen opiskelijoiden ja työntekijöiden näkökulmasta, sijaisia on ollut helppo saada.

Toiminnan taloudellisuuteen pystymme vaikuttamaan. Palvelusuunnitelmia tarkistamalla henkilökunta voidaan kohdistaa oikein. Asiakkaiden hoidon laadun parantaminen ja tehostaminen. Mikäli asiakkaat kuntoutuvat ja kotiutuvat kevyempään tuettuun asumiseen tai omaan kotiin kotihoidon palvelujen avulla, on tämä kustannustehokkaampaa kunnalle kuin ympärivuorokautinen hoiva. Samalla tämä parantaa asukkaiden elämänlaatua sekä vapauttaa paikkoja ympärivuorokautisen palveluntarpeen omaaville. Perhehoitajia on saatu enemmän, perhehoitoa on enemmän tarjolla. On myös mahdollisuus toteuttaa perhehoitoa muissa tiloissa. Perhehoidolla on pystytty korvaamaan muita palvelumuotoja. Uusille asiakkaille on perhehoitajien lisäyksen myötä pystytty tarjoamaan perhehoitoa ostopalvelun sijaan.

Kunta-Kela yhteistyökokeilussa kokeilun vaikuttavuutta on mitattu asiakastyytyväisyytenä.

Kunta-Kela: Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
Asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan asteikolla 1-5 asiakkaat olivat palveluun suhteellisen tyytyväisiä arvosanalla 3,8. Toiminnan taloudellisuutta on tässä vaiheessa vaikea arvioida.

Nuorisotakuun kokeilussa kuntien ja kuntaryhmien vastaukset keskittyivät pääosin asiakkaiden palveluiden kehittymiseen kautta tapahtuvaan vaikuttavuuteen. Moniammatillisen toiminnan kautta asiakasprosessein pituuteen on pystytty vaikuttamaan. Palvelun katsotaan lisäävän nuorten palvelumuotoja ja palveluiden tavoitettavuutta ja nopeuttavan asioiden etenemistä. Taloudellisia hyötyjä nähtiin toteutuvan vasta kokeilun edetessä.

Nuorisotakuu: Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
Varovaisesti arvioiden tiettyjä vaikutuksia on ennakoitavissa. Asiakkaat tulevat todennäköisesti hyötymään kunnan ja TE-toimiston tietojenvaihdon tehostumisesta mm. asiakastarpeiden parempana huomioimisena, mutta työllisyysvaikutuksia ei pysty vielä ennakoimaan. Yhteistyön tiivistyminen vaikuttaa todennäköisesti taloudelliseen tehokkuuteen ja hallinnon rationalisoitumiseen. Nämä muutokset ovat kuitenkin pitkän aikavälin vaikutuksia, joten konkreettiset muutokset tulevat esiin vasta yli kahden vuoden päästä.
Asiakaspalvelun katsotaan parantuvan moniammatillisen palvelun kautta ja asiakasprosessien nopeutuvan. Palvelujen keskittäminen tuo osaltaan taloudellista hyötyä sekä toivottavasti vähentyvä erityispalvelujen tarve.
Toiminnan muutokset ovat pieniä aikaisempaan.
Näin voisi kuvitella, että nuoren kokonaistilanteen kartoittaminen ja moniasiantuntijuus tuottaisi paremman ja johdonmukaisemman palvelupolun kuin toisistaan täysin erillään toimivat tahot ja yksin asioitaan hoitava nuori, jonka on vaikea hahmottaa omia ongelmiaan tai vahvuuksiaan, saati sitten monimutkaista palvelujärjestelmää sääntöineen ja sanktioineen. Odotettavissa on palvelujen käytön järkevöitymistä ja turhan työn vähentymistä sekä parempia asiakaskokemuksia, mikä ei ole vähäinen asia.

Asiakkaalta saatu suora palaute siitä, kuinka NT-TYPPI järjestelmään kirjaaminen on ollut hyvä asia, kun tiedot ovat yhdessä paikassa niin, että hän myös ymmärtää ja näkee tietonsa. Nopeuttaa ja yksinkertaistaa nuoren asiointia eri palveluissa.
Ei ole
Palvelujen saatavuus paranee, sisältö monipuolistuu, räätälöidymmät ja yksilöllisemmät palvelut asiakkaalle.
Kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin: •TE-toimiston työntekijä tulee 2016 päivystämään kokoaikaisesti. Tämän vuoksi nopea reagointi asiakkaan tarpeisiin on helpompaa kun monialaiset kollegat ovat fyysisesti samassa tilassa.) • Myös xxn.fi –palvelun käytön odotetaan kasvavan selvästi TE-toimiston kanssa sovittujen uusien pilottiprosessien ja yrittäjien tulevan kampanjan myötä Kokeilun vaikutuksia toiminnan taloudellisuuteen: • Palveluiden päällekkäiset prosessit vähitellen karsiutuvat ja resurssien käyttö tehostuu • Nuorten asiakkaiden ns. katoamisia eli esimerkiksi sovituille ajoille saapumatta jättämisiä tapahtuu selvästi vähemmän. Tästä syntyy merkittäviä säästöjä, esimerkiksi aikuissosiaalityössä sekä etsivässä nuorisotyössä. • Palveluiden pirstaleisuus eheytyy Kokeilulla oletetaan olevan vaikuttavuutta nuorisotyöttömyyteen esimerkiksi xxn.fi –palvelun kautta. Nuoria pyritään ensisijaisesti valmentamaan työntekijöiksi suoraan yrityksiin ja elinkeinoelämään, tarvittaessa erilaisin tukitoimenpitein.
Nuorten ohjautumisen kaupungin palveluihin tai muihin nuorten tilanteen kannalta olennaisiin palveluihin oletetaan helpottuvan ja tehostuvan. Palveluohjasta ja ohjauksen työkaluja ja -menetelmiä kehittämällä pyritään takaamaan nuoren ohjautuminen nopeasti hänelle ensisijaisiin palveluihin ja hänen työllistymistään parhaiten tukevalle polulle. Kehittämistoimenpiteillä oletetaan olevan vaikutusta syrjäytymisen ehkäisemiseen, opintojen keskeytymisen vähenemiseen, nuorten koulutukseen ohjautumiseen ja työllistymiseen.
Ohjaamon toiminnan kautta on pystytty auttamaan nopeasti 43 eri nuorta hyvin erityyppisissä haasteissa. Apua on annettu esimerkiksi työllistymiseen, työkokeilu- ja opiskelupaikan löytämiseen sekä kuntoutuspäätösten hakemiseen. Lisäksi on tuettu nuoren lähipiiriä. Ohjaamon toiminta on ollut merkittävää yksittäisten asiakkaiden kannalta, vaikka sillä ei ole vielä tässä vaiheessa ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Toiminnan taloudellisuus, kuntaesimerkit

Toiminnan taloudellisuutta seurataan kaksi kertaa kokeiluhankkeen aikana. Ensimmäinen kustannusseuranta toteutetaan toisen (2/2015) raportoinnin yhteydessä. Toinen seuranta (2/2016) toteutetaan hankkeen lopussa neljännen raportoinnin yhteydessä.

Oulun kaupunki ja Vantaa kuvasivat ensimmäisen raportoinnin yhteydessä kokeilujen toimintaa myös talousnäkökulmasta. Toimintaa kuvattiin Vantaan Liukumäki kotiin -kokeilun case 1 ja 2 kuvien ja Oulun kaupungin toiminnanohjausjärjestelmän laskelmalla.

ASIAKKAAN VERKOSTON KEHITTYMINEN, case 1

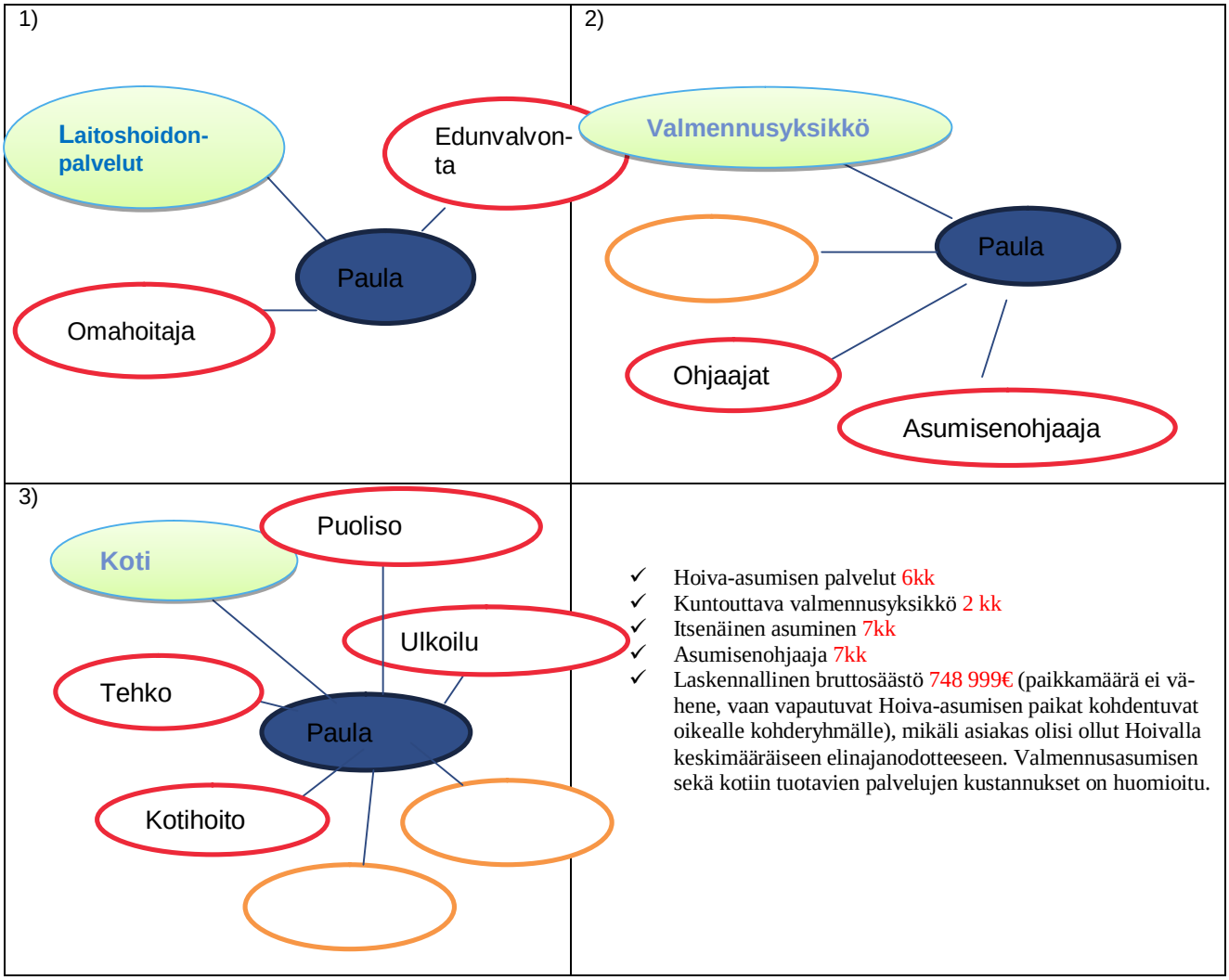

ASIAKKAAN VERKOSTON KEHITTYMINEN, case 2

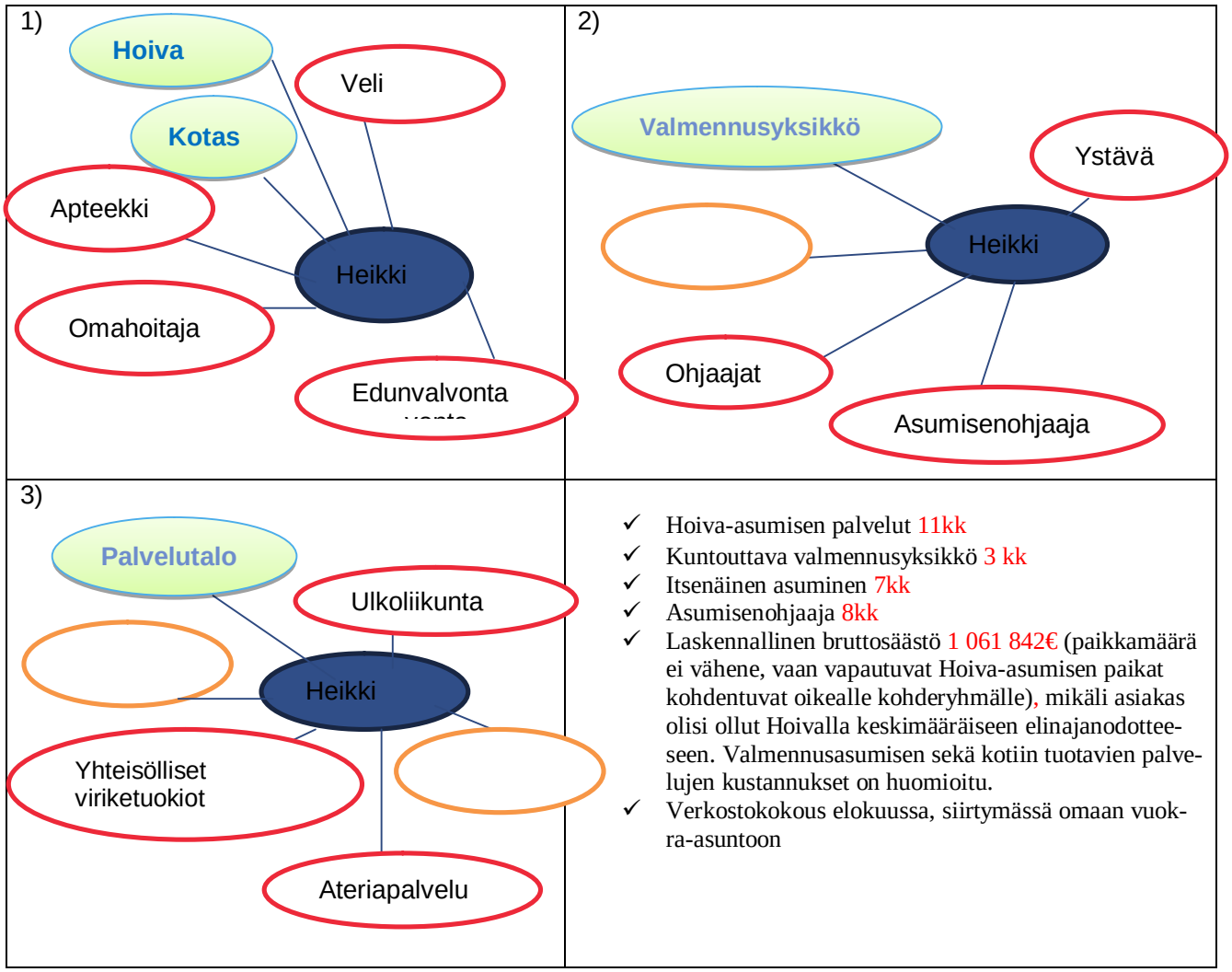

- ✓ Hoiva-asumisen palvelut 11kk
- ✓ Kuntouttava valmennusyksikkö 3 kk
- ✓ Itsenäinen asuminen 7kk
- ✓ Asumisenohjaaja 8kk
- ✓ Laskennallinen bruttosäästö 1 061 842€ (paikkamäärä ei vähene, vaan vapautuvat Hoiva-asumisen paikat kohdentuvat oikealle kohderyhmälle), mikäli asiakas olisi ollut Hoivalla keskimääräiseen elinajanodotteeseen. Valmennusasumisen sekä kotiin tuotavien palvelujen kustannukset on huomioitu.
- ✓ Verkostokokous elokuussa, siirtymässä omaan vuokra-asuntoon

Liukumäki kotiin (Asumispalvelumalli, Vantaan kaupunki) esimerkit (case 1 ja 2) osoittavat uuden toimintatavan vaikutusta. Esimerkeissä on kuvattu asiakkaan tilanne valmennuksen edetessä kaaviokuvina. Kuhunkin esimerkkiin on lisäksi kuvattu miten valmennusprosessi on edennyt (kk) ja miten uusia verkostoja ja toimintoja on lisätty asiakkaan rinnalle. Kuvissa on esitetty myös laskennallinen bruttosäästö jos asiakas jatkaisi hoiva-asumisenpalveluissa elinikäennusteeseen saakka.

Oulun kaupunki (Hyvinvoinnin integroitu toimintamalli) on esittänyt erittelyn kustannusten kehityksestä kokeilun raportointiajanjaksolla. Uuden toimintatavan vaikutusta ei voida suoraan osoittaa, mutta kustannusten painopisteen siirtyminen raskaista (laitoshoito yms.) palveluista kevyempiin (avohoito- ja palvelut, ennaltaehkäisevät palvelut) on tavoitetila, jota uusilla toimintamalleilla tavoitellaan. Muutokset eivät tapahdu lyhyellä aikavälillä, mutta suunta vaikuttaisi olevan oikea lasten ja nuorten sekä työikäisten osalta. Sen sijaan ikäihmisten raskaiden palveluiden kustannusten osuus on hieman kasvanut.

3.1 Kustannusten (nettomenot) kehitys yhteensä ja palveluittain			
Hyvinvointipalveluiden sekä sivistys-ja kulttuuripalveluiden kustannukset jaoteltuna elämänkaaren ja palvelutarpeen mukaisesti		1.1. – 31.12.2014	1.1.– 30.6.2015
Lasten ja nuorten	ennaltaehkäisevät (vihreä) palvelut	11,9 %	12,4 %
	tilapäiset (keltainen) palvelut	42,3 %	42,5 %
	raskaat (punainen) palvelut	45,8 %	45,1 %
Työikäisten	ennaltaehkäisevät (vihreä) palvelut	1,3 %	1,0 %
	tilapäiset (keltainen) palvelut	56,3 %	57,7 %
	raskaat (punainen) palvelut	42,4 %	41,3 %
Ikäihmisten	ennaltaehkäisevät (vihreä) palvelut	0,8 %	0,5 %
	tilapäiset (keltainen) palvelut	43,7 %	43,2 %
	raskaat (punainen) palvelut	55,5 %	56,3 %

3.4 Asiakas- ja henkilöstökyselyt (kunnan omat kyselyt tai VM:n Webrobol -kysely)

Asiakas- ja henkilöstökyselyt toteutettiin kuntakohtaisesti. Kyselyiden tarkoituksena oli saada kokemustietoa uusien toimintatapojen ja mallien vaikutuksista asiakkaisiin ja henkilöstöön. Henkilöstö arvioi kyselyissä myös uuden toimintatavan ja palvelun vaikutusta asiakkaaseen. Kyselyiden tulokset liitettiin indikaattoripohjaisen seurannan osaksi.

Kunnat saivat valita käyttävätkö asiakas- ja henkilöstökyselyiden toteuttamiseen Kuntakokeilu-hankkeen valmistelevia (VM kyselypohjat) kysymyksiä vai hyödyntävätkö he omia kunnassa jo aiemmin toteutettuja kyselyitä.

VM kyselylinkit lähetettiin kokeiluja toteuttavien kuntien yhteyshenkilöille edelleen lähetettäväksi. Ensimmäisen väliraportoinnin kyselylinkit olivat auki 31.7.2015 saakka. VM kyselyn osalta VM lähetti tulosteen kunnille indikaattorilomakkeeseen täydentämistä varten.

Kunnat toteuttivat ennen kokeilun alkua tai heti kokeilun alussa lähtöarvokyselyitä pääosin asumispalvelumallin ja valvontamallin kokeilukohteissa. Osa kunnista toteuttivat kyselyt hyödyntäen VM:n tarjoamia valmiita asiakas- ja henkilöstökyselypohjia. Osa kunnista hyödynsi omia kyselyitä ja osa kunnista muokkasi kyselyt yhdistelmistä.

Raportointikaudella kyselyitä toteutettiin pääosin asumispalvelumallin ja valvonnan kokeiluissa. Hyvinvointimallissa ja nuorisotakuussa asiakastyötä vasta käynnisteltiin. Indikaattorilomakkeissa raportointikohta jätettiin täydentämättä, jos kyselyä ei toteutettu. Kyselyt toteutettiin raportointikaudella oheisen taulukon mukaisesti.

Kaikki mukana olevat kunnat/kuntaryhmät	VM Kyselypohjat	Omat kyselypohjat	Lähtöarvokysely toteutettu	Raportointi 1/2015 kysely toteutettu
Forssa ja Ypäjä	Nuorisotakuu		Ei toteutettu	Toteutettu
Helsinki	Nuorisotakuu		Ei toteutettu	Ei toteutettu
Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala	Hyvinvointimalli		Ei toteutettu	Ei toteutettu
Joensuu, Kontiolahti ja Liperi	Asumispalvelumalli Nuorisotakuu	Hyvinvointimalli	Asumispalvelumalli toteutettu	Asumispalvelumalli kysely toteutettu vain Monisukupolvikorttelin osalta Hyvinvointimalli Ei toteutettu Nuorisotakuu Ei toteutettu
Jyväskylä, Hankasalmi, Joutsa, Laukaa, Luhanka, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen	Nuorisotakuu	Valvontamalli	Valvontamalli toteutettu	Valvontamalli toteutettu Nuorisotakuu toteutettu erittäin pienellä otoksella
Järvenpää, Hyvinkää, Kerava, Mäntsälä, Sipoo, Pornainen, Nurmijärvi ja Tuusula	Nuorisotakuu		Ei toteutettu	Toteutettu
Kouvola	Hyvinvointimalli Nuorisotakuu	Asumispalvelumalli	Asumispalvelumalli toteutettu	Asumispalvelumalli toteutettu Hyvinvointimalli Ei toteutettu Nuorisotakuu Ei toteutettu
Kuopio		Hyvinvointimalli Valvontamalli	Ei toteutettu	Valvontamalli toteutettu Hyvinvointimalli Ei toteutettu
Lahti, Hollola, Hämeenkoski, Iitti, Kärkölä ja Nastola	Nuorisotakuu		Ei toteutettu	Ei toteutettu
Lappeenranta, Imatra, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari	Hyvinvointimalli Nuorisotakuu		Ei toteutettu	Hyvinvointimalli toteutettu Nuorisotakuu Ei toteutettu

Loppi, Riihimäki ja Hausjärvi	Asumispalvelu-malli, Hausjärvi)	Koulutuspalvelu-malli Asumispalvelumal-li, Riihimäki ja Loppi	Asumispalvelu-malli Riihimäki toteutettu	Asumispalvelumalli Riihimäki toteutettu Asumispalvelumalli Hausjärvi toteutettu (pieni otos) Asumispalvelumalli Loppi Ei toteutettu Koulutuspalvelumalli Ei toteutettu
Oulu	Hyvinvointimalli	Nuorisotakuu	Hyvinvointimalli henkilöstö toteu-tettu	Hyvinvointimalli henkilöstö sama kuin lähtöarvotulos Nuorisotakuu Ei toteutettu
Rovaniemi	Nuorisotakuu		Ei toteutettu	Ei toteutettu
Tampere, Kangas-ala, Nokia, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi	Tampere Hyvinvointimalli, henkilöstökysely Pirkkala Valvontamalli Hyvinvointimalli	Tampere Hyvinvointimalli, asiakaskysely Tampere Valvontamalli Ylöjärvi Valvontamalli	Hyvinvointimalli Tampere toteutet-tu Valvontamalli Tampere, Pirkka-la ja Ylöjärvi to-teutettu	Hyvinvointimalli Tampere toteutettu Valvontamalli Tam-pere ja Ylöjärvi to-teutettu Valvontamalli Pirk-kala sama kuin lähtö-arvokysely Hyvinvointimalli Pirkkala Ei toteutettu
Vaasa ja Mustasaari		Valvontamalli	Valvontamalli toteutettu	Valvontamalli toteu-tettu
Vantaa	Asumispalvelu-malli Nuorisotakuu Kunta-Kela henki-löstö	Kunta-Kela asiakas	Asumispalvelu-malli osittain to-teutettu	Asumispalvelumalli toteutettu Nuorisotakuu toteu-tettu Kunta-Kela asiakas-kysely toteutettu, henkilöstö ei toteu-tettu

3.5 Indikaattoripohjainen raportointi

Kokeilut ovat keskenään hyvin erilaisia, joten indikaattorit valmisteltiin kuntien toimesta sisällöllisesti räätälöidysti ja yksilöllisesti kutakin kokeilua koskien. Tarkoitus oli saada todellista tietoa palvelujen kehityksestä. Indikaattorit tuli valita niin, että niiden kautta pystyttiin kuvaamaan erikseen kunkin kokeilun onnistumista.

Indikaattorien kehittämisen tueksi kokeiluhankkeessa kehitettiin kolmeen tuloksellisuuden näkökulmaan perustuva indikaattorirakenne (liite 2, Indikaattorilomake) riittävän monipuolisten indikaattorien aikaansaamiseksi (Yleiset taustaindikaattorit (A), kokeilujen toiminnallisia muutoksia koskevat indikaattorit (B) ja kokeilukohteiden palvelukehitystä kuvaavat indikaattorit (C)).

Samanaikaisesti oli kuitenkin tarkoitus pitää indikaattorien määrä kohtuullisen pienenä, jotta saadaan selkeästi kohdennettu ja hallittavissa oleva kokonaiskuva kunkin kokeilun tuloksista ja myös jotta kokeilusta aiheutuva työmäärä pysyi hallinnassa.

Indikaattorit valmisteltiin menetelmällisesti yhtenäisellä tavalla kaikissa kokeiluissa ja toimintamalleissa, jotta niiden avulla voitiin kuvata kokeilujen tuloksia yhtenäisesti. Lomakkeessa pyydettiin ilmoittamaan myös indikaattorin/mittarin lähtöarvo, eli lähtötilanne kokeiluja aloitettaessa. Tämä konkretisoi indikaattorin ja sen mittaamisen toimivuutta.

Hyvinvointi-, koulutuspalvelu-, valvonta-, asumispalvelu-, kunta-Kela- ja nuorisotakuukokeilujen osalta raportointikauden tulokset kirjattiin/täydennettiin valmisteltuihin indikaattorilomakkeisiin.

Nuorisotakuukokeilun osalta suurin osa indikaattorilomakkeeseen merkittävistä tuloksista saatiin NT/TYPPI -järjestelmän seurantatiedoista.

Nuorisotakuukokeilun indikaattoreihin sisältyi myös TE -toimiston raportoitavia asioita. Niitä oli nuorisotakuun hoitamisesta aiheutuvat alueelliset kustannukset valtiolle ja nuorisotakuun palveluita tuottavan henkilöstön määrä.

Väliraportissa esitetyt esimerkit

Väliraportissa indikaattoriperusteista seurantaa esitellään toimintamalleittain. Toimintamallikohtaiset esimerkit on poimittu 48:n indikaattorilomakemassan aineistosta. Esimerkkien avulla on pyritty kuvaamaan kokeiluiden seurantaa, seurantatapoja ja esittelemään tuloksia, joita indikaattorilomakkeista voidaan jo kokeilun alkuvaiheessa havaita. Esimerkkien valinnassa on haluttu tuoda esiin kokeilukohteen kuntakohtaista arviota ottamalla taulukoiden oheen ”Kommentit raportointikauden kehitykseen” suorina lainauksina.

Kokeilukohtaiset indikaattorilomakkeet olivat hyvin eri tavoin täydennettyjä. Osa lomakkeista oli lähes tyhjiä kokeilujen käynnistymisen viivästymisen tai tietojen saatavuusongelmien vuoksi. Osa lomakkeista oli täydennetty lähes kaikkien indikaattoreiden osalta. Usein oheisissa tapauksissa oli kokeilukohteeseen työstetty lähtöarvotiedot, joihin raportointiajan tietoja voitiin jo vertailla. Nuorisotakuun toimintamallissa kerättävät tulokset pohjautuivat asiakastyön alkuun ja asiakkaiden kirjaamiseen NT/TYPPI –järjestelmään. Oheiset tiedot eivät osoita asiakastyön käynnistymistä tai asiakkaiden kokonaismäärää, vaan tietoja jotka ajettiin järjestelmän seurantatiedoista. Jos NT/TYPPI –järjestelmä ei ole ollut raportointiaikana käytössä osoittavat indikaattorit pääosin nollaa (0).

3.5.1 Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin indikaattoriperusteinen seuranta

Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kokeilussa indikaattorit määriteltiin pääosin kuntakohtaisesti. Kukin kokeilukohde valmisteli omat mittarit indikaattoritaulukkoon. Yhteiseksi indikaattoriksi kuntien lomakkeisiin pyydettiin lisäämään yksi yhteinen mitattava kohde.

Mittari: Monialaisesti laaditut yksilölliset hyvinvointisuunnitelmat	Indikaattori: Yhdistettyjen suunnitelmien määrä

Yhdistettyjä suunnitelmia on raportointikaudella työstetty 31 kpl.

Hyvinvointimallissa indikaattorilomakkeet sisälsivät vähän tuloskirjauksia, koska sähköinen järjestelmän kehittäminen oli viivästynyt, asiakastyö oli käynnistynyt vain osin ja asiakas- ja henkilöstökyselyitä toteutettiin vain kolmessa kokeilussa (Lappeenranta ja kuntaryhmä (Eksote), Oulu ja Tampere).

Esimerkkinä asiakaskyselystä Lappeenranta ja kuntaryhmän (Eksote) ja Tampereen asiakaskyselytuloksia.

1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista			
LPR ja kuntaryhmä (Eksote) Asiakaskysely (Asteikko 1-5: täysin eri mieltä jokseenkin eri mieltä ei mielipidettä jokseenkin samaa mieltä täysin samaa mieltä)	1. Odotusajan pituus paikanpäällä oli kohtuullinen saapumisesta siihen, kun minua palveltiin	1.1.2015	1.1–30.6.2015 4,86
	2. Henkilökunnalla oli riittävästi aikaa minulle		4,83
	3. Sain riittävästi tietoa ja neuvontaa		4,73
	4. Asioitani käsiteltiin luottamuksellisesti ja yksityisyyteni säilyttäen		4,69
	5. Sain osallistua hoitoani/ palveluani koskevaan päätöksentekoon		4,42
	6. Hoito- ja palvelutapahtuma oli sujuva		4,74
	7. Hoito/ palvelu vastasi tarpeitani. Sain tarvitsemani avun ja palvelusta oli hyötyä		4,68

	8. Työntekijät osaavat tehtävänsä ja ovat ammattitaitoisia		4,79
	9. Yhteistyö asiakasvastaavani kanssa oli toimivaa		4,64
	10. Sain apua kokouksesta/kokouksista, jo(i)ssa oli mukana useampi asioitani hoitava työntekijä ja läheisiäni”		4,06

1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista			
Tampere: Asiakkaan osallisuus oman asiansa käsittelyssä	Tulokset tiimipalvelun asiakaspalautelomakkeen kysymyksestä: Tulin kuulluksi ja ymmärretyksi” (% asiakkaista, täysin samaa mieltä olevien osuus kasvaa)	1.1.2015	1.1–30.6.2015
	Täysin samaa mieltä	68 %	73 %
	Jokseenkin samaa mieltä	30,20 %	27 %
	Kyllä ja ei	1,80 %	0 %
	Jokseenkin erimieltä	0 %	0 %
	Täysin eri mieltä	0 %	0 %
Asiakas tietää KEINU -tiimin tapaamisen jälkeen jatkosuunnitelman	Tulokset tiimipalvelun asiakaspalautelomakkeen kysymykseen: Perheellemme tehtiin palvelusuunnitelma jatkosta	Lisätään asiakaspalautteelle 1.1.2015	44 %:lle asiakasperheistä tehtiin palvelusuunnitelma

3.5.2 Koulutuspalveluja koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta

Koulutuspalvelukokeilun kolmen kunnan kokeilussa määriteltiin mittareita vetovoimatekijöiden, oppilasmäärän, laajempien opetuspalveluiden, henkilöstön yhteiskäytön ja verkkopohjaisen (verkkotarjotin) kurssien ylläpitämiseksi tai lisäämiseksi. Mittareina olivat myös opiskelijoiden tyytyväisyys oppilaitokseen ja opetuksen toteutumiseen.

Mitattavaa tietoa lomakkeessa toteutui esimerkiksi kurssivalintatarjottimen osalta.

Opiskelijan kurssivalintatarjotin	Hausjärven ja Lopen lukioiden kurssivalikoima (kurssien määrä). Riihimäen lukion nykyisen kurssivalintamahdollisuuksien turvaaminen (kurssien määrä). Tuotettujen verkkokurssien määrä	1.1.2015	30.6.2015
	Hausjärvi	133	141

	Loppi	138	134
	Riihimäki	559	550

Opiskelijatyytyväisyys ja kurssien valintamahdollisuudet kyselyt toteutetaan syyslukukaudella.

Kurssitarjonta ja valintamahdollisuudet laajenevat	Kurssien määrä / kurssitarjotin	1.1.2015 0	30.6.2015 0
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Keväällä ei ollut mahdollista yhteisille opinnoille, koska opiskelijat olivat pääsääntöisesti valinneet opintokurssinsa aiemmin lukuvuoden alussa.		

Kokeilukuntien välillä on käynnistynyt henkilöstön yhteiskäytön suunnitelmallinen toteuttaminen.

Kommentit raportointikauden kehitykseen	Seudullisesti sovittu, että Riihimäen lukion koulupsykologi palvelee kaikkien kolmen kunnan toisen asteen. Rekrytointivaikeuksien vuoksi psykologi aloittaa Riihimäellä työnsä vasta 1.9.2015. Kolme kunta ovat varautuneet psykologin palkkamenoihin yhteisvastuullisesti.

3.5.3 Kuntien toiminnan valvontaa koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta

Valvontamallin kuntakokeilun indikaattorilomakkeita valmisteltiin 14 kpl. Kokeilussa kohdejoukon muodostivat lapset ja nuoret, työikäisten palvelut ja ikäihmisten palvelukokonaisuudet (kotihoito, tehostettu palveluasuminen).

Kokeilukohteissa tavoitteiden toteutumista seurattiin muun muassa kokemusindikaattoreilla, eli asiakas- ja henkilöstökyselyinä. Osa kokeilukunnista oli laatinut lähtöarvokyselyt, jolloin uuden toimintatavan toteutumisen onnistumista voitiin vertailla aiemmin tuotettuun palveluun.

Esimerkkeinä Tampere (Koukkuniemi-Härmälä, tehostettu palveluasuminen), Vaasa (Kotiranta ja Villa Isolahti) ja Ylöjärvi (tehostettu palveluasuminen).

Tampere: Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu (Koukkuniemi-Härmälä, tehostettu palveluasuminen) Asiakkaiden mielipide palvelusta	1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista Arvionne hoidosta palvelukodissa? Asteikolla 1-5 (kunnan kysely. Kysely, kohta 6)	1.1.2015	1.1.–30.6.2015
	Kuusela	3,9	4,0
	Kontu	4,25	4,3
	Impivaara-Jukola	3,97	3,7
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Tyytyväisyys palveluun pysynyt hyvänä, pientä muutosta parempaan on ollut kahdessa kohteessa ja hieman huonompaan kahdessa yksikössä, mutta ei merkittävää muutosta kokonaisuudessaan.		

Vaasa: Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu Tyytyväisyyskyselyt (asiakas/omainen)	1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista TAK-mittarista 3 valittua osiota;5-portainen asteikko: 1 (huono) – 5 (erinomainen)	Toteutettu lokamarraskuussa 2014 Kotiranta: vast-% 20, Villa Isolahti: vast-% 40	1.1. –30.6.2015 Kotiranta: vast-% 41,5, Villa Isolahti: vast-% 66,5
Kotiranta	kokonaistyytyväisyys palveluta-loon	4	4,36
	viriketoimintaan	3	4,08
	ulkoilumahdollisuuksiin	3,75	3,88
Villa Isolahti	kokonaistyytyväisyys palveluta-loon	4,17	4,08
	viriketoimintaan	3,67	3,92
	ulkoilumahdollisuuksiin	4,13	4,03

1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista			
Ylöjärvi (tehostettu palveluasuminen) Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu Asiakkaan osallistuminen palvelua/hoitoa koskevaan päätöksentekoon	Oletko voinut riittävästi osallistua omaan/ omaisesi hoidon suunnitteluun	1.1.2015	1.1.2015-30.6.2015
	Pehtoori	4,0 (0-5)	4,00 (0-5)
	Keihäsniemen dementiakoti	3,64 (0-5)	3,90 (0-5)
Tyytyväisyys omahoitajaan	Oletko keskustellut omahoitajasi/omaisesi omahoitajan kanssa		
	Pehtoori	4,6 (0-5)	5,00 (0-5)
	Keihäsniemen dementiakoti	4,36 (0-5)	4,40 (0-5)
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Kokeilu ei ole heikentänyt tyytyväisyyttä. Pääosin tyytyväisyys parantunut.		

Palvelutuottajien ja/tai henkilöstön kokemusta uudesta toimintatavasta/ näkemyksestä asiakkaalle toteutuneista toimenpiteistä kerättiin henkilöstökyselyllä. Esimerkkinä Kuopio (Erityisryhmien asumispalvelut/Omavalvontaohjelma).

Kuopio: Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu (Erityisryhmien asumispalvelut/Omavalvontaohjelma) Palveluntuottajien arvio palvelujen vastaavuudesta asiakkaiden palvelutarpeeseen palveluittain: 1= kotiin annettava tuki 2= tuettu asuminen 3= palveluasuminen 4= tehostettu palveluasuminen	2.2 Järjestäjän/palveluntuottajan arvio joistakin asiakaskyselyissä kysytyistä asioista Kyselylomakkeen 2 kysymykset 1-4, joista tulee indikaattoriarvo asteikolla 4-10:	1.1.–30.6.2015 1= 8,6 2= 8,7 3= 8,8 4= 8,8
Palveluesimiesten tai muiden määrättyjen henkilöiden arvio neuvonnan asiakaspalvelun toimivuudesta palveluittain	Havainnointilomakkeen väittämät 1-5, joista yhteenvedetty arvio asteikolla 4-10:	8,9

Valvontakokeilussa mittareina käytetään valtakunnallisesti tunnettuja toimintakykyä, kuntoisuutta, vireyttä tai kustannuspainoa mittaavia mittareita (RAVA, RAI, RUG). Mittareiden avulla seurataan esimerkiksi asiakkaiden toimintakykyä ja hoidon tarvetta sekä määrää. Tulosten avulla voidaan määrittää kullekin asiakkaille riittävä hoito ja suunnitella henkilöstön oikeaa kohdentumista ja resursointia.

Esimerkkeinä Jyväskylä (Väinönkadun palvelukeskus) ja Tampere (Amuri-Pyynikki, kotihoito).

Jyväskylä: **(Väinönkadun palvelukeskus)** **Asiakkaiden toimintakyvyn kehittyminen** kahden viimeisimmän arvioinnin välillä (Rai mittari adl 0-28) .	1.2 Palvelujen sisältö, laatu ja vaikuttavuus RAI –soft mittari, Seurantajakso puolivuosittain	1.1.2015	1.1.–30.6.2015
1. kohentunut	% -osuus	5,20 %	21,74
2. ennallaan	% -osuus	57,80 %	52,17
3.heikentynyt	% -osuus	36,80 %	26,09
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Rai-arviointien tekemiseen tullut varmuutta ja lisäkoulutus talon henkilökunnalle huhti-toukokuussa vahvisti osaamista.		

Tampere: (Amuri-Pyynikki, kotihoito) Asiakkaan hoidon- ja palveluntarve	Asiakkaiden määrä hoidon- ja palvelutarpeen asteikon eri tasoilla (RAI -mittariston Maple_5 asteikosta: vähäinen palveluntarve Maple1, lievä palvelutarve Maple 2, kohtalainen palveluntarve Maple 3, suuri palveluntarve Maple 4, erittäin suuri palveluntarve Maple 5)	1.1.2015	1.1.–30.6.2015
Amuri-Pyynikki	Maple 1	20,2%, 35,8%	20,6%, 25%
	Maple 2	11%, 1,9%	11,8%, 8,3%
	Maple 3	15,6%, 15,1%	13,7%, 13,3%
	Maple 4	35,8%, 30,2%	40,2%, 36,7%
	Maple 5	17,4%, 17,0%	13,7%, 16,7%

Härmälä	Maple 1	Ei vielä RAI käytössä	Ei vielä RAI käytössä
	Maple 2		
	Maple 3		
	Maple 4		
	Maple 5		
Kivun määrä ja kivun voimakkuus	Asiakkaiden määrä kipuasteikon eri tasoilla (RAI- mittariston Pain asteikosta: ei kipuja Pain 0, kipuja harvemmin kuin päivittäin Pain 1, kipuja päivittäin/kohtalainen kipu Pain 2, kipuja päivittäin/ajoittain vaikea/sietämätön kipu Pain 3)	Amuri, Pyynikki	Amuri-Pyynikki
Amuri-Pyynikki	Pain 0	36,7%, 35,8%	36,3%, 41,7%
	Pain 1	24,8%, 26,4%	22,5%, 23,3%
	Pain 2	24,8%, 28,3%	25,5%, 30%
	Pain 3	13,8%, 9,4%	15,7%, 5.0%
Härmälä	Pain 0	Ei vielä RAI käytössä	Ei vielä RAI käytössä
	Pain 1		
	Pain 2		
	Pain 3		
Asiakkaiden terveydentilan vakauden muutos	Asiakkaiden määrä eri terveydentilan muutosasteikolla (RAI- mittaristoton CHESS asteikolla; vakaa terveydentila 0, epävakaa terveydentila 1-3, erittäin apävakaa terveydentila 4-5)	Amuri-Pyynikki (Härmälässä ei vielä RAI käytössä)	Amuri-Pyynikki (Härmälässä ei vielä RAI käytössä)
	CHESS 0	37,6%, 43,4%	37,3%, 46,7%
	CHESS 1	28,4%, 37,7%	25,5%, 30%
	CHESS 2	27,5%, 13,2%	27,5%, 23,3%
	CHESS 3- 4	6,4%, 5,7%	9,8%, 0%
	CHESS 5	0%, 0%	0%, 0%
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Epävakaan terveydentilan omaavien asiakkaiden määrä on kasvanut puolen vuoden aikana sekä Amurin että Pyynikin alueella (CHESS arvot 3-4). Maple 4 (kuvaa hoidon ja palvelun määrää) ryhmässä olevien asiakkaiden määrä on kasvanut sekä Amurin että Pyynikin alueella ja erityisesti Pyynikin alueella Maple 1 määrä on selkeästi pienentynyt. Nämä muutokset tarkoittavat sitä että asiakkaiden hoidon ja palvelun tarve on kokonaisuudessaan kasvanut.		

Omavalvontaan liittyvän ohjelman (C) valmisteli Tampere, Jyväskylä ja Kuopio.

Kokeilukohteiden omavalvonta perustuu kokeiluaikana indikaattoriperusteiseen toiminnan tuloksellisuuden valvontaan. Kuntien tavoitteiden mukaisesti mittareita asetettiin esimerkiksi omavalvontaohjelman toteutumiseen ja Aluehallintoviranomaisten kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Esimerkkinä Jyväskylä (Kyllikinkadun palvelukeskus).

Jyväskylä: (Kyllikinkadun palvelukeskus) Kunnan indikaattorimittaristo valmis v 2016 loppuun mennessä	indikaattorimittaristoa tarkistetaan kunnan ja AVI:n tapaamisissa 2x/v	kyllä/ei	1.1.–30.6.2015 työn alla
Kunnan ja AVI:n välinen sujuva yhteistyö	suunnitellut tapaamiset toteutuvat vähintään 2x/v	kyllä/ei	tulossa
Kunnan omavalvontaohjelma valmis v 2016 loppuun mennessä	Omavalvontaohjelmaa tarkistetaan kunnan ja AVI:n tapaamisissa 2x/v	kyllä/ei	tulossa
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Talon omavalvontasuunnitelma päivitetty talon yhteisessä kehittämisiltapäivässä 13.5.15 ja se on esillä jokaisen kerroksen ilmoitustaululla.		

3.5.4 Asumispalveluja koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta

Asumispalvelumallin kokeilukuntien tavoitteena ja kehittämiskohteena olivat muun muassa palveluasumisen investoinnit ja investointientien toteutuminen, henkilöstön uudet toimintatavat/resurssointi/kierto ja asiakkaille suunnatut toimintakykyä ylläpitävät toimenpiteet, kuten ulkoilumahdollisuuksien lisääminen, viriketoiminnan lisääminen ja uusien toimijaverkostojen luominen osaksi toimintaa.

Indikaattorilomakkeisiin kirjatun seurannan mukaan Kouvolassa ja Joensuussa investoinnit ovat edenneet, mutta viivästyksiä valmistumiseen on jo nähtävillä.

Kouvola: Tilojen toimivuus/ investoinnit	Peruskorjauksen toteutuminen: suunnittelu 0-25 %, toteutus 25–100 %,	1.1.2015	30.6.2015
		15 %	18 %
		5 %	10 %
		5 %	10 %
		3 %	5 %

Joensuu: **Kommentit raportointikauden kehitykseen**	Rakennuskohteiden valmistumisajat ovat siirtyneet eteenpäin 2-3 kuukaudella. Kohde 1 arvioitu käyttöönotto on 3/2016 ja kohde 2 1/2017. Syynä viivästymiin on rakennustekniset seikat, kuten betonin hidas kuivuminen märkänä kesänä.

Asumispalveluiden toimintamallissa henkilöstön toimintatavan muutoksia ja uusia toimintatapoja niiden toteutumista on seurattu indikaattorilomakkeissa.

Esimerkkeinä Kouvolan henkilöstön uuden toimintamallien eteneminen ja Vantaan (Ympärivuorokautiset palvelutalot) kokeilut.

Kouvola: Henkilöstön uusi toimintamalli	Henkilöstön toteutuneet työnkierrot, lkm.	1.1.2015 0	1.1.–30.6.2015 1
	Asukaskokoukset, lkm.	0	4
Palvelualuemallin kehittäminen	Yhteistyössä mukana olevat järjestöt ja yhdistykset, lkm.	0	7
	Asiakasraadit, lkm.	0	0
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Henkilöstön työnkierrot eivät ole toteutuneet siinä määrin, mitä tavoiteltiin. Asukaskokoukset alkoivat kokoontua kerran kuukaudessa maaliskuusta alkaen, jäsenistö (10 kpl) koostuu kuntakokeilualueen asiakkaista, vetovastuussa projektikehittäjä ja kaksi geronomiopiskelijaa. Yhteistyötä on tehty mm. liikunta- ja taideseurojen sekä seurakunnan ja marttojen kanssa. Osa yhdistyksistä on uusia ja joidenkin kanssa toimintaa on muutettu asiakaslähtöisemmäksi. Alueellisten asiakasraatien toiminnan suunnittelu aloitetaan syksyllä 2015.		

Vantaa (Ympärivuorokautiset palvelutalot) Henkilöstön sairastavuus (terveysperusteiset poissaolot, saa toimintayksikkötasolla) % (kohteita 3)	e-Hijat/eHevy - raportit, Tilanne 1-9/2014:	1.1.2015 9,72 %	1.1–30.6.2015 8,49 % (1-6/2015)
		10,58 %	8,54 % (1-6/2015)
		6,58 %	18,53 % (1-6/2015)
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Vastuuhoitajuutta on kehitetty, jolloin palveluprosessit ovat toimivampia. Tämä vaikuttaa myös myönteisesti henkilöstön pysyvyyteen. Terveysperusteisiin poissaoloihin vaikuttaa henkilökunnan ikärakenne.		

Asumispalvelukokeilun Vantaan perhehoitokokeilussa tavoitteena on ollut käyttöpäivien määrän lisääminen ja kunnan toimitilojen hyödyntäminen hoitopaikkana. Tuloksia on havaittavissa käyttöpäivien määrässä.

Vantaa (Perhehoitokokeilu) Perhehoidon toteuttaminen perhehoidettavan kotona	Käyttöpäivien määrä	1.1.2015 0 , Perhehoitoa ei toteuteta hoidettavan kotona	1.1. – 30.6.2015 96
Perhehoidon toteuttaminen kunnan osoittamissa tiloissa	Käyttöpäivien määrä	0, Perhehoitoa ei toteuteta kunnan tiloissa	9
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Kunnan tila asumisyksikön harjoitusasunto.		

Asiakkaiden toimintakykyä ylläpitäviä toimintoja ja uusia verkostoja (verkostomainen toimintatapaa) on hyödynnetty asiakkaiden palvelumuotojen kehitystyössä.

Esimerkkeinä Riihimäen ja Joensuun (Isäntä-Emäntä -toimintamalli) kokeilut.

Riihimäki (Riihikoti, osasto Vilja) Kuntouttava hoitotyön ote	Asukkaiden osallistuminen kuntoutus- ja viriketoimintaan määrä/asukas/kk	1.1.2015 toimintakalenteri ei käytössä	1.1.–30.6.2015 Kuntoutustoiminta 23 kertaa/asukas/kk. Viriketoiminta 10,8 krt/asukas/kk
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Kuntoutustoiminta määrä/asukas/kk -keskiarvo *tammikuu: 24,5 *helmikuu 24 *maaliskuu 22 *huhtikuu 22 * toukokuu 23,5 *kesäkuu 22 . Viriketoiminta määrä/asukas/kk - keskiarvo *tammikuu 11,6 *helmikuu 10,5 *maaliskuu 11,8 *huhtikuu 9,5 *toukokuu 10,3 *kesäkuu 10,9 . Kuntoutustoimintaan kuuluu ulkoilu, kävely, istuminen ja yksilöity kuntoutustoiminta. Viriketoimintaan kuuluu ulkoilu pyörätuolilla, talon tapahtumat, ohjaajan pitämät virikkeet, vierailijat, kampaajakäynnit, jalkahoidot, talon ulkopuoliset reissut. Kuntoutus- ja viriketoiminta on ollut aktiivista, monipuolista, moniammatillista ja tasaista koko koontiajan aikana. Mikäli jonkun asukkaan kunto on ollut huono, eikä hän siten ole voinut osallistua kuntoutukseen tai viriketoimintaan, niin tämä on mahdollistanut jollekin toiselle enemmän aikaa kyseisille toiminnoille.		

Joensuu (Isäntä-Emäntä toimintamalli) Kehittämiskumppanuus	kehittämiskumppanuustahojen määrä	1.1.2015 0	1.1–30.6.2015 13
Kumppanuustoiminta	kumppanuustoimintojen/-tapahtumien määrä (esim. infokahvilassa)	0	165
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Isäntä-emäntätoiminnan kautta ollut runsaasti tapahtumia Maija-talon saunatuvalla. Hyvinvointikeskus ja tehostetun puoli avattiin Matti-talossa maaliskuussa, monia tapahtumia avajaisviikolla, joihin osallistui runsaasti lähialueen ja kaupungin ikäihmisiä.		

Asumispalvelumallissa asiakkaiden ja henkilöstön kokemusta seurattiin asiakkaille ja henkilöstölle suunnatuilla kyselyillä. Asiakkaiden kokemukset uudesta toimintatavasta eivät ole vaikuttaneet palvelun laatua tai palvelukokemusta alentavasti. Esimerkkeinä asiakaskokemuksista Vantaa Liukumäki kotiin –kokeilu ja Kouvolan kokeilu. Kouvolan tulosten mukaan ” Pääsääntöisesti palveluihin ollaan oltu kuitenkin hyvinkin tyytyväisiä. Vanhusten arjen virikkeellisyyteen on kiinnitetty erityistä huomioita, mutta saaduissa vastauksissa näyttää siltä, että olemme onnistuneet vain kohtuullisesti”.

Henkilöstön kyselystä esimerkkinä Joensuun Monisukupolvikortteli -kokeilu.

Vantaa Liukumäki kotiin –kokeilu): Asiakkaan kokemus mallista	Valmennuksen keskeyttäminen, lkm	1.1.2015 0	1.1.–30.6.2015 0

Asiakaskysely (Asteikolla 1-5: täysin eri mieltä jokseenkin eri mieltä ei mielipidettä jokseenkin samaa mieltä täysin samaa mieltä)	1. Henkilökunnalla on riittävästi aikaa minulle	4,3 (keskiarvo) N=6	4,9 (keskiarvo) N=11
	2. Saan riittävästi tietoa ja neuvontaa	5	4,7
	3. Asioitani käsitellään asiallisesti, luottamuksellisesti ja yksityisyyteni säilyttäen	4,7	4,8
	4. Saan osallistua hoitoani/ palveluani koskevaan päätöksentekoon	4,3	3,9
	5. Tilat ovat viihtyisiä, toimivia ja siistejä	4,2	4,2
	6. Hoito/ palvelu vastaa tarpeitani. Saan tarvitsemani avun ja palvelusta on hyötyä	4,5	4,6
	7. Työntekijät osaavat tehtävänsä ja ovat ammattitaitoisia	4,5	4,8
	8. Olen tyytyväinen järjestettyyn virkistystoimintaan/ ulkoiluun/ mielekkääseen tekemiseen	4,3	4,5

1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista			
Kouvola: Palvelun sisältö	Ensimmäinen arvio asteikko 1-4, seuraavissa käytetään asteikkoa 1-5	(lähtötilannetta ei saatavilla kuntakokeilualueesta eriteltynä)	1.1–30.6.2015
Kotihoito/pohjoinen alue	Vastaajat yhteensä, lkm	61 vastaajaa	8 vastaajaa
	Palvelu/hoito vastaa odotuksiani/tarpeitani	3,2	4,3
	Työntekijät osaavat tehtävänsä/ työntekijät ovat ammattitaitoisia	3,3	4,5
	Minua kohdellaan asiallisesti	3,5	4,6
	Saan helposti yhteyden vastuuhoitajaan /omahoitajaan	3,1	4,6
	Yksityisyyttäni kunnioitetaan	3	4,8
	Tunnen oloni turvalliseksi	3,1	4,3
	Tilat ovat toimivat ja esteettömät	2,6	4,8
	Asiakaskysely ka.	3,2	4,5
	Asiakaskysely, asteikolla 1-5	11 vastaajaa	8 vastaajaa

	Saan osallistua hoitoani/palveluani koskevaan päätöksentekoon	4,4	4,8
	Olen tyytyväinen järjestettyihin mahdollisuuksiin, virkistystoimintaan /ulkoiluun/ mielekkääseen toimintaan	3,7	3,6
Palvelun sisältö	Asiakaskyselyn keskiarvo	4	4,2
Mäntylä 1	Asiakaskysely, asteikolla 1-4**:**	10 vastaajaa	6 vastaajaa
	Ensimmäinen arvio asteikko 1-4, seuraavissa käytetään asteikkoa 1-5		
	Palvelu/hoito vastaa odotuksiani/tarpeitani	3,2	3,8
	Työntekijät osaavat tehtävänsä/ työntekijät ovat ammattitaitoisia	3,3	4,7
	Minua kohdellaan asiallisesti	3,6	4,5
	Saan helposti yhteyden vastuuhoitajaan /omahoitajaan	3,4	4,5
	Yksityisyyttäni kunnioitetaan	3,4	4,2
	Tunnen oloni turvalliseksi	3,6	4,7
	Tilat ovat toimivat ja esteettömät	3,2	4,2
	Asiakaskysely ka.	3,4	4,3
	Asiakaskysely, asteikolla 1-5	9 vastaajaa	6 vastaajaa
	Saan osallistua hoitoani /palveluani koskevaan päätöksentekoon	3,8	3,7
	Olen tyytyväinen järjestettyihin mahdollisuuksiin, virkistystoimintaan / ulkoiluun / mielekkääseen toimintaan	3,8	3,7
	Asiakaskyselyn ka.	3,8	3,7
Palvelun sisältö Mäntylä 2	Asiakaskysely, asteikolla 1-4**:**	9 vastaajaa	5 vastaajaa

Ensimmäinen arvio asteikko 1-4, seuraavissa käytetään asteikkoa 1-5			
	Palvelu/hoito vastaa odotuksiani/tarpeitani	2,7	3,4
	Työntekijät osaavat tehtävänsä/ työntekijät ovat ammattitaitoisia	3,2	4,2
	Minua kohdellaan asiallisesti	3	3,6
	Saan helposti yhteyden vastuuhoitajaan /omahoitajaan	3	3,4
	Yksityisyyttäni kunnioitetaan	3	3,8
	Tunnen oloni turvalliseksi	3,2	4,6
	Tilat ovat toimivat ja esteettömät	3,2	4
	Asiakaskysely ka.	3	3,9
	Asiakaskysely asteikolla 1-5	6 vastaajaa	5 vastaajaa
	Saan osallistua hoitoani / palveluani koskevaan päätöksentekoon	3,8	3,2
	Olen tyytyväinen järjestettyihin mahdollisuuksiin, virkistystoimintaan / ulkoiluun / mielekkääseen toimintaan	2,9	2,8
	Asiakaskysely ka.	3,4	3
Palvelun sisältö Valkealakoti Ensimmäinen arvio asteikko 1-4, seuraavissa käytetään asteikkoa 1-5	Asiakaskysely, asteikolla 1-4**:**	17 vastaajaa	14 vastaajaa
	Palvelu/hoito vastaa odotuksiani/tarpeitani	2,8	4
	Työntekijät osaavat tehtävänsä/ työntekijät ovat ammattitaitoisia	3,4	4,3
	Minua kohdellaan asiallisesti	3,2	4,1

	Saan helposti yhteyden vastuuhoitajaan /omahoitajaan	2,5	3,9
	Yksityisyyttäni kunnioitetaan	2,8	4,2
	Tunnen oloni turvalliseksi	3	4,3
	Tilat ovat toimivat ja esteettömät	2,2	3,5
	Asiakaskysely ka.	2,8	4
	Asiakaskysely asteikolla 1-5	19 vastaajaa	14 vastaajaa
	Saan osallistua hoitoani / palveluani koskevaan päätöksentekoon	3,6	3,8
	Olen tyytyväinen järjestettyihin mahdollisuuksiin, virkistystoimintaan / ulkoiluun / mielekkääseen toimintaan	3,4	3,1
	Asiakaskyselyn ka.	3,5	3,5
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Asiakkaiden / omaisten kokemus palveluista kyselyn asteikkoa on muutettu, mikä osin hankaloittaa vertailua. Pääsääntöisesti palveluihin ollaan kuitenkin hyvinkin tyytyväisiä. Vanhusten arjen virikkeellisyyteen on kiinnitetty erityistä huomioita, mutta saaduissa vastauksissa näyttää siltä, että olemme onnistuneet vain kohtuullisesti.		

2.2 Järjestäjän/palveluntuottajan arvio joistakin asiakaskyselyissä kysytyistä asioista			
Joensuu (Monisukupolvikortteli -kokeilu) Henkilöstökysely (Asteikko 1-5: täysin eri mieltä jokseenkin eri mieltä ei mielipidettä jokseenkin samaa mieltä täysin samaa mieltä)	1. Vuorovaikutteinen suunnitteluyhteistyö on tuonut lisäarvoa konseptin kehittämiseen	1.1.2015 3,8	1.1–30.6.2015 4,7
	2. Kokemusasiantuntijoiden ja loppukäyttäjien osallistuminen suunnitteluprosessiin on toteutunut hyvin	3	4,7
	3. Yhteiset suunnittelukokoukset ja työpajat ovat olleet innovatiivisia ja tuottaneet uusia ideoita	4,25	4,8

	4. Collaplan työkalu on toiminut onnistuneesti hankkeeseen osallistuneiden "kollektiivisena muistina"	4	4,5
	5. Collaplan työkalu on lisännyt osallisten keskinäistä kommunikaatiota ja toiminut palautealustana	3,4	4
Kommentit raportointikauden kehitykseen	Kysely Collaplan työkalun hyödyistä tehty ensimmäisen kerran maaliskuussa 2015, jolloin vastaajia oli 8 henkilöä . Toinen kysely kesäkuussa 2015, vastaajia 6 henkilöä. Collapalan vaikutta käyttäneiden mielestä onnistuneelta työkalulta monien toimijoiden yhteissuunnittelussa. Kysely lähti 17 potentiaaliselle käyttäjälle, Vastaus % noin 50. Alussa oli käyttöliittymässä ongelmia, liekö se vaikuttanut että, kaikki eivät käytä tai ehdi käyttää collaplania eivätkä sitten myöskään vastaa kyselyyn.		

3.5.5 Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta

Kunta-Kela yhteistyömallin laajennetussa kokeilussa tavoitteeksi jatkaa yhteistyömallia (kunta ja KELA) sisällöltään samanlaisena laajentaen toiminta-alue Vantaa-tasoiseksi. Tavoitteena oli laajentaa pilottia siten, että asiakkaan toimittaessa hakemuksensa Kelaan, Kelan työntekijä voi syöttää vastaanottamansa hakemuksen tiedot Vantaan asiakastietojärjestelmään, jossa hakemus siirtyy Vantaan kaupungin työntekijän päätettäväksi. Toiminta on käynnistynyt ja tuloksia seurataan keräämällä tietoa asiakasmääristä ja jätetyistä lomakemääristä ja keräämällä asiakkaiden- ja henkilöstön kokemuksia uudesta toimintatavasta. Kokeilussa seurataan myös ICT kehityskustannuksia ja henkilöstömenoja.

Vantaa (kunta-Kela) Kelaan jätetyistä toimeentulotukihakemuksista tehdyt päätökset, osuus kaikista toimeentulotukipäätöksistä normitetussa toimeentulotuessa	Lukumäärä, osuus (%)	1.3. –31.10.2014: 6170 kpl, osuus 17 %, kaikki normitetun toimeentulotuen päätökset 36608 kpl (1.3.-31.10.2014)	1.1.–30.6.2015 6% eli 2716/45023
Kela-palveluohjauksen määrä	Lukumäärä	0 %	1010
Hakemusten käsittelyä koskevat muut toimenpiteet (KELA)	Lukumäärä	0 %	431

Kokeilussa seurattiin myös asiakkaiden kokemusta asioimisesta Kelan palveluissa.

Kokemus palvelumuodosta ja palvelun sujuvuudesta toimeentulotukiasian hoidon kokonaisuutena?	Asiakaskysely, Lähtöarvokysely: kokonaisarvosana (4-10) raportointiajan (1.1-30.6.2015) kyselyasteikko 1-5)	1.1.2015 8,3	1.1. – 30.6.2015 3,8
Asiakaskysely (Asteikolla 1-5: täysin eri mieltä jokseenkin eri mieltä ei mielipidettä jokseenkin samaa mieltä täysin samaa mieltä)	1. Odotusajan pituus paikanpäällä oli kohtuullinen saapumisesta siihen, kun minua palveltiin		3,71
	2. Henkilökunnalla oli riittävästi aikaa minulle		3,86
	3. Sain riittävästi tietoa ja neuvontaa		3,88
	4. Asioitani käsiteltiin luottamuksellisesti ja yksityisyyteni säilyttäen		3,85
	5. Palvelutapahtuma oli sujuva		3,92
	6. Palvelu vastasi tarpeitani. Sain tarvitsemani avun ja palvelusta oli hyötyä		3,88
	7. Työntekijät osaavat tehtävänsä ja ovat ammattitaitoisia		4,00
	8. Koen Kelan ja Kunnan palveluyhteistyön nopeuttaneen toimeentulotukeni prosessia		3,47
	9. Toimeentulotuen hakeminen Kelasta on ollut yksinkertaista ja vaivatonta		3,88
	10. ”Yhden luukun” menetelmä on tuntuvasti helpottanut asiointiani kaikkien (myös Kelan) tukien kanssa		3,80
	11. Haluan jatkossakin kuntakokeilun aikana, että toimeentulotukihakemukseni käsitellään Kelassa		3,92
	12. Sähköisiä asiointipalveluja on helppo käyttää		3,36

3.5.6 Nuorisotakuuta koskevan kokeilun indikaattoriperusteinen seuranta

Nuorisotakuun kokeilun indikaattorien sisällöllinen pohjan valmistelu on tapahtunut kokeiluhankkeen nuorisotakuutiimin ja indikaattoritiimin toimesta tukeutuen osittain työ- ja elinkeinoministeriön jo aikaisemmin käyttöön ottamiin nuorisotakuuta koskeviin indikaattoreihin ja tiedonhankintaan sekä käytössä olevan TYP -järjestelmän soveltamiseen myös nuorisotakuukokeiluun.

Nuorisotakuukokeilun 11 kuntaa ja kuntaryhmää (12 kokeilukohdetta) toteuttivat indikaattoriperusteista seurantaa pääosin raportoimalla asiakastyön käynnistymistä ja asiakkaille suunnattujen palveluiden toteutumista. Raportointikauden tulokset on esiteltävissä vain niiden nuorten osalta, joiden tiedot kirjattiin NT/TYPPI -järjestelmään. Kaikkien nuorten käyntimääriä matalan kynnyksen palveluissa ei ole ensimmäisessä raportointivaiheessa kerätty.

NT/TYPPI -järjestelmään kirjattuja asiakkaan palvelutietoja on raportointikaudella neljässä kokeilussa. Asiakasvastaavia on nimetty viiteen kuntaan.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

KOOSTE NUORISOTAKUUMALLIN YHTEISISTÄ INDIKAATTOREISTA, RAPORTOINTI 1/2015

Indikaattorit	Mittari	Forssa	Järvenpää	Joensuu ja kuntar.	Jyväskylä ja kuntar.	Helsinki	Kouvola	Lahti ja kuntar.	Lpr ja kuntar.	Oulu	Rovaniemi	Vantaa
Oman asiakasvastaavan nimeäminen	Vastuuvirkailijoiden määrä, lkm (NT/TYPPI)	80	113	0	0	0	14	0	0	7	8	0
Liityntä hyvinvointimalliin: Moniammatillinen yhteistyö	Yhteisten palvelusuunnitelmien määrä, lkm (NT/TYPPI, VM erillisajo)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Palveluiden määrä	1-3 palvelua, lkm (NT/TYPPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0
	3-5 palvelua, lkm (NT/TYPPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	0
	yli 5 palvelua, lkm (NT/TYPPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asiakkaan osallistuminen, aktiivisten asiakkaiden määrä	lkm (NT/TYPPI)	58	9	0	0	0	0	0	0	0	43	0
Palveluprosessin keskeytyminen ilman tiedettyä syytä	Keskeytyneet prosessit, lkm (NT/TYPPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prosessin päättyminen niin, että työttömyys katkeaa	Koulutukseen, lkm (NT/TYPPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Työllistyminen, lkm (NT/TYPPI)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asiakasvastaavien toiminta	Asiakasvastaavien asiakkaiden osuus % nuorisotakuun asiakkaista (NT/TYPPI+Kunta)	25 %	0,04 % 9 / 23164	0	0	0	0	0	0	0	3,58 %	0
Nuorisotakuun asiakkuudet (kaikki järjestelmään kirjatut)	lkm (NT/TYPPI)	77	9	0	0	0	0	0	0	0	43	0
Toteutuneet palvelut	lkm (NT/TYPPI)	33	5	0	0	0	0	0	0	0	110	0
Aktivointisuunnitelmat	lkm (NT/TYPPI, VM erillisajo)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Työkokeilut	lkm (NT/TYPPI)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Palkkatuettutyö	lkm (NT/TYPPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nuorisotakuun kokeilun palveluita tuottavan henkilöstön määrä	kunnan työntekijät, lkm	7	125	0	5	3	14	30	0	16	18	13
Nuorisotakuun kokeilun palveluita tuottavan henkilöstön määrä	valtion työntekijät, lkm (TE-toimisto)	2	16	0	2	0	6	7	0	0	4	13

4 KUNTAKOKEILUHANKKEEN ETENEMISEN RAPORTOINTI

4.1 Hankkeen vaiheistus ja aikataulu

Kuntakokeiluhankkeen toiminta-aika on 9.5.2014- 31.12.2016. Laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (1350/2014) valmisteltiin vuonna 2014 sekä tehtiin kokeilujen valmistelutyötä yhteistyössä kuntien kanssa. Varsinainen kuntakokeiluaika on vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Hankkeen keskeisinä toimenpiteinä ovat kuntakokeilut ja toimintamallien toteuttaminen kuntakokeilulain mukaisesti. Kokeiluhanke muodostuu valmisteluvaiheesta, toteutusvaiheesta sekä tulosten raportoinnista ja johtopäätöksistä. Lisäksi toteutetaan ulkopuolinen riippumaton arviointi.

Hankkeen toimenpiteet on kuvattu vuosikelloon 2014–2016.

Hankkeen toiminta ja toimenpiteet ovat toteutuneet raportointikaudella 5.1.–30.6.2016 pääosin toimintasuunnitelman/vuosikellon mukaisesti.

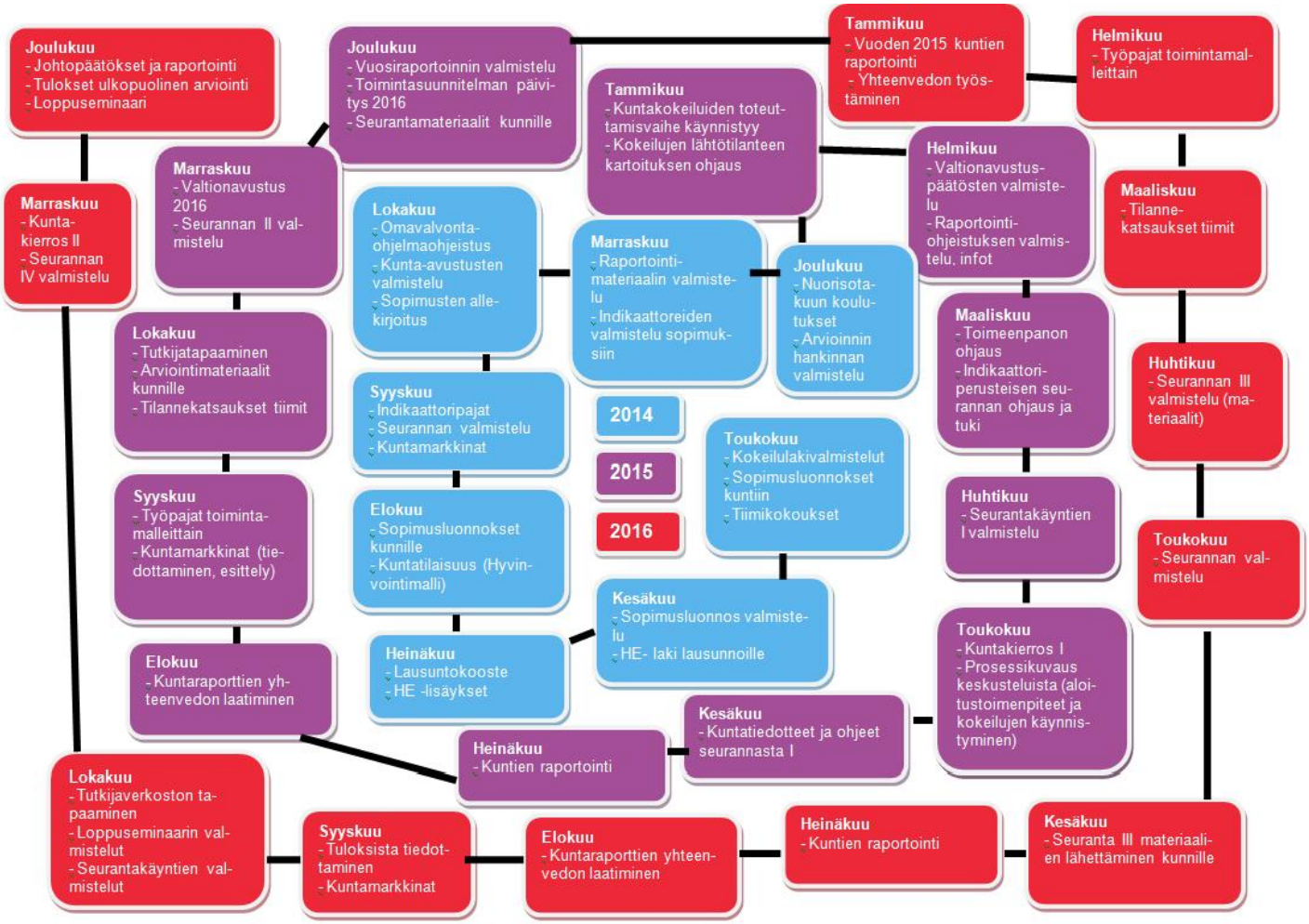

4.2 Kokeilujen käynnistyminen

Kuntakokeilut käynnistyivät 5.1.2015, kun kuntakokeilulaki tuli voimaan. Kunnille (kuntien ja kuntaryhmien vastuuhenkilöt ja toimintamallien yhteyshenkilöt) ja yhteistyötahoille (Koordinaatioryhmä, asiantuntijatiimit, aluehallintovirastot, Valvira, Kela ja TE -toimistojen yhteyshenkilöt) lähetettiin kirje kokeilujen käynnistämistoimenpiteistä, laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (Finlex 1350/2014) sekä muistio lakiesitykseen eduskuntakäsittelyn aikana tulleista muutoksista. Toimintamallikohtaisten kokeilujen käynnistyminen raportointiin Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyn osana.

4.3 Valtionavustusten myöntäminen kunnille

Kuntakokeiluiden kunta-avustukset valmisteltiin toimintasuunnitelman mukaisesti. Kunnat täydensivät valtionavustushakemuksen vuosille 2014–2016 vuoden 2014 loppuun mennessä ja liittivät avustuksen oheen toimintasuunnitelman vuodelle 2015. Valtionavustuspäätökset tehtiin vuosien 2014 ja 2015 osalta 26.2.2015. (liite 3, Valtionavustuspäätös). Kunnille myönnettiin avustuksia yhteensä 540 966,03 euroa.

4.4 Kuntakierros

Kuntakierros toteutettiin keväällä 2015 kymmeneen kuntaan/kuntaryhmään. Kuntakierrosta varten valmisteltiin esitys/asialistat, joiden avulla keskustelu voitiin paremmin toteuttaa. Huhti-toukokuun kuntakierros toteutettiin pääosin valvonta-, asumispalvelu- ja hyvinvointimalleja toteuttaviin kuntiin/kuntaryhmiin. Keskustelun aikana käsiteltiin kaikki kunnan/kuntaryhmän toimintamallit. Keskusteluista tehtiin muistiot sisäiseen käyttöön ja talletettiin kuntien valmistellut power point -esitykset myöhempää tarkastelua varten.

Kuntakierros kuntiin/kuntaryhmiin, jotka toteuttivat nuorisotakuun toimintamallia toteutetaan syksyllä 2015, koska kokeilut käynnistyivät myöhemmin johtuen ERS-rahoituspäätöksen ajankohdasta.

Kuntakierrokselle osallistuivat hankehenkilöstö ja Vantaan, Vaasan sekä Oulun tapaamisiin myös ylijohtaja Silja Hiironniemi. Kuntakierroksesta työstettiin kooste, joka on liitetty Valtiovarainministeriön Internet-sivuille www.vm.fi/kuntakokeilut ja Kuntakokeilujen Vyvi -sivustolle. Kuntakierroksesta työstettiin Webropol -palautekysely.

4.5 Raportoinnin valmistelu, ohjeistus ja tuki

Kuntakokeilusopimusten mukaisesti kuntien tulee raportoida kokeilujen etenemisestä. Raportointia ohjeistettiin helmikuussa lähettämällä kunnille ennakoiva raportointiohje (liite 4). Virallinen raportointipyyntö lähetettiin kunnille toukokuussa (liite 5). Materiaalipaketti sisälsi ohjeen, kaikkiin kokeiluihin (59 kpl) excel -pohjiin esitäydennetyt indikaattorilomakkeet, sekä Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyn linkin ja kyselylomakkeen word-versiona. VM lähetti myös asiakas- ja henkilöstökyselyiden tulokset kunnille excel -tiedostoina.

4.6 Toiminnan tuki kunnille

Kuntakokeilu hanke on toiminut kuntien tukena esimerkiksi järjestämällä erilaisia tilaisuuksia. Kokeilut käynnistyivät virallisesti ministeri Risikon avaamalla seminaarilla (4.2.2015, liite 6, Avausseminaarin ohjelma). Seminaariin osallistui 78 henkilöä.

Kokeilukunnille ja yhteistyötahoille järjestettiin Työpaja 19.5, jonka toteutuksessa mukana oli myös hankkeen ulkopuolista arviointia toteuttava Tempo Economics. Työpajaan osallistui 77 henkilöä.

4.6.1 Ohjeet ja materiaalit

Kuntakokeilukunnille valmisteltiin tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa rekisteriselostepohja ja suostumuslomakkeet sekä muistio nuorisotakuun ja hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kokeiluihin. Materiaalien oli tarkoitus auttaa kuntia käynnistämään kokeiluita ja vähentämään kunnille aiheutuvaa uutta valmistelutyötä. Materiaalit valmisteltiin ensin molemmille virallisille kielille, mutta myöhemmin monikulttuurisen asiakastyön tueksi VM tilasi myös kieliversiot nuorisotakuu- ja hyvinvointikokeilun suostumuslomakkeisiin. Lomakkeet käännettiin venäjäksi, ranskaksi, englanniksi ja somaliksi. Kokeilulain mukaisen suostumuksen pyytäminen ja antaminen -muistio on käännätettiin myös englanniksi.

Kuntien kysymyksiin vastattiin myös ns. kysymykset–vastaukset palvelulla. Kysymyksiä kerättiin yhteen ja vastaukset työstettiin yhdessä yhteistyöministeriöiden kanssa. Vastaukset lähetettiin toimintamallikohtaisesti kuntien/kuntaryhmien yhteyshenkilöille sekä tallennettiin Kuntakokeilujen sähköiseen yviin (kansio Kysymykset ja vastaukset).

Nuorisotakuun toimintamalliin valmisteltiin myös Nuorisotakuun TYPPI -järjestelmään liittyvät ohjeet (käyttöohje ja raportointiohje).

4.6.2 Kokeilukunnille järjestetyt infot

Kokeiluiden käynnistämisen ja toteuttamisen tueksi järjestettiin myös erilaisia infoja. Infot järjestettiin pääosin sähköisesti Lync -yhteyden kautta.

Kunnille on järjestetty (5.1. -30.6.2015)

NT/TYPPI INFOT			
Käyttäjä	2	2.3.2015	21.5.2015
Raportointi	2	15.4.2015	13.5.2015
Innokylä-infot	2	28.1.2015	25.5.2015
Asiakas- ja henkilöstökysely -infot	2	29.1.2015/ap	29.1.2015/ ip

4.7 Yhteistyö kuntien kanssa

Kuntakokeiluhanke on toiminut kuntien tukena vastaamalla kuntien esittämiin erinäisiin kysymyksiin ja huomioihin. Vastaukset on annettu pääosin sähköpostilla. Kysymykset, joihin on liittynyt eri ministeriöiden kannanottoja, on toimitettu eteenpäin yhteistyökumppaneille ja vastaukset edelleen kuntiin. Sähköisen kirjeenvaihdon määrää on mahdoton eksaktisti määritellä.

4.8 Yhteistyö ministeriöiden ja muiden tahojen kanssa

Kuntakokeiluhankkeen ja Kokeilulain valmistelussa on ollut tiiviisti mukana 9 asiantuntijatiimiä. Kokeilutoimintaa ohjaa koordinaatioryhmä, jossa on kokeiluihin osallistuvien ministeriöiden, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston, aluehallintovirastojen, tietosuojavaltuutetun toimiston, Kansaneläkelaitoksen, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen, työ- ja elinkeinotoimistojen, Suomen Kuntaliiton sekä Opetushallituksen edustus.

Koordinaatioryhmä on kokoontunut raportointikaudella kolme (3) kertaa.

Kuntakokeilujen koordinaatioryhmä	pvm	pvm	pvm
	24.2.2015	28.4.2015	16.6.2015

4.9 Asiantuntijatiimit

Hankkeen asiantuntijatiimejä ovat hyvinvoinnin integroidun toimintamallin tiimi, koulutuspalvelutiimi, asumispalvelumallin tiimi, valvontamallin tiimi, indikaattoritiimi, kunta-Kela tiimi, nuorisotakuun tiimi ja tietosuojatiimi. Tiimeissä on edustajat kunkin toimintamallin tai tehtäväalueen edellyttämistä toimivaltaisista ministeriöistä, virastoista, ja Kuntaliitosta.

Raportointikaudella tiimit ovat kokoontuneet raportointikaudella seuraavasti:

TIIMIEN KOKOUKSET			
Hyvinvointi	2	15.1.2015	3.3.2015
Koulutus	1	10.3.2015	
Asumispalvelu	2	3.3.2015	27.5.2015
Valvonta	2	22.1.2015	25.2.2015
Indikaattori	3	3.3.2015	
Nuorisotakuu	1	31.3.2015	
Tietosuoja	0		
Kunta-Kela	1	10.3.2015	

Kuntakokeiluista on pidetty alustuksia Valtakunnallisilla Ohjaamo -päivillä, TEM:n koulutustilaisuudessa, Kuntaliiton Lähi -palveluseminaarissa, Itä- Suomen yliopistossa ja Hämeen maakuntapäivillä.

4.10 Yhteistyö muiden hankkeiden kanssa

Hanke ja hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kokeilukunnat osallistuvat STM:n hoito- ja palvelusuunnitelman kehittämistyöhön. Hanke osallistuu ESR -Kohtaamon ohjausryhmään ja käy säännöllistä keskustelua Kohtaamon hanketoimijoiden ja TEM:n kanssa.

Nuorisotakuun toimintamallissa tiivistä yhteistyötä tehdään TEM:n sähköisten palveluyksikön erityisasiantuntija Anne Gladin kanssa.

4.11 Toteutuneet kustannukset

Kuntakokeiluhankkeen kustannukset ovat toteutuneet alimittaisesti. Kokeiluhanke on pyrkinyt toimimaan taloudellisesti ja hankkeen määriteltyjen kustannuslajien puitteissa.

Hankkeen kustannusarvio	**2014 - 2016**	**1.1.2014-30.6.2015**	
Kustannuslaji	**€**	**€**	**Selite**
1. Hankkeen toteutuksesta vastaavan henkilöstön palkkakustannukset projektipäällikkö projektiassistentti	348 000	161 167,48	- sisältää ta-maksut
2. Muut kustannukset yhteensä	1 332 000	459 323,94	
2.1 Kuntien avustukset	900 000	420 966,03	- x€/kunta/kuntaryhmä
2.2 Asiantuntijakustannukset	30 000	330,00 1104,17 1497,92 1621,84	- käännöskustannukset, luentokustannukset, Tilastokeskus jne.
2.3 Matka, seminaari ja muut toimintakustannukset	60 000	12 454,48 2267,30	- hankehenkilöstö - asiatuntijat - majoituskustannukset - muut kustannukset (kokouskustannukset, tarvike, posti, atk jne. kustannukset)
2.4 Tutkimus ja arviointi	222 000	28 000,00	- ulkopuolinen arviointi - mahd. arviointityöryhmäkustannukset - tutkimusyhteistyö
YHTEENSÄ	1 560 000€	620 491,42	

5 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN KOOSTE

Kokeiluhankkeen raportointikauden (5.1.-30.6.2015) tuloksiin perustuen kunnat ovat toteuttaneet kokeilusopimuksissa määriteltyjä toiminnallisia muutoksia/kokeiluja. Tulosten mukaan kaikki kokeilut kahta kokeilua lukuunottamatta ovat käynnistyneet. Kokeilukunnat toimittivat määräajan puitteissa raportointiohjeeseen määritellyt tulokset (Toiminnan kuvaamisen webropol -kyselyn tulokset (56/57) ja indikaattoripohjainen seuranta (48/51)) kokeiluhankkeelle.

Kaikissa toiminnan käynnistäneissä kunnissa on toteutettu kokeilusopimukseen kuvattuja toimenpiteitä, toimintamalleja ja uusia palvelumuotoja. Toimintatavat ja toimenpiteet on esitelty toimintamalleittain hyödyntäen kunnilta saatuja kokeilukohtaisia kuvauksia (kysely), sekä indikaattorilomakkeita ja lomakkeiden kuvauksia (Kommentit raportointikauden kehitykseen). Kuvaukset on esitetty lainauksina ja merkitty lainaus (”) merkein.

Kuntakokeilujen vaikutuksia kokeiltavaan toimintamallin ja kokeilukohteisiin tiedusteltiin osana raportointia. Raportoinnista saatujen tietojen mukaan kokeiluilla on raportointijakson puitteissa ollut vaikutuksia pääosin asiakkaisiin ja asiakkaan palveluiden kehittymiseen. Eniten asiakkaisiin kohdistuvia positiivisia vaikutuksia raportoitiin nuorisotakuun toimintamallia toteuttavien kuntien vastauksissa. Uuden toimintatavan osalta asiakkaan toimintakykyyn ja palvelun laatuun ei ole havaittavissa negatiivisia vaikutuksia.

Kuntakokeilujen vaikutusta talouteen kunnat raportoivat arvioimalla kokeilujen käynnistymistä laadullisesti. Pääosin talousvaikutuksia arvioidaan syntyvän pidemmällä aikavälillä. Kahdessa kokeilukunnassa (Oulu, hyvinvoinnin integroitu toimintamalli ja Vantaa, Liukumäki kotiin -kokeilu) on osoitettu toiminnan taloudellisuutta arvioimalla bruttosäästöjä tai kuvaamalla toteumaa prosenttiosuuksilla. Talousvaikutusten ja kustannusten indikaattoreita seurataan kerran vuodessa. Talous- ja kustannusvaikutuksia kaikista kokeilukohteista voidaan arvioida vasta seuraavassa väliraportissa (2/2015, 1.7.–31.12.2015) . Oheisten esimerkkien osalta kokeiluilla on jo nähtävissä säästövaikutuksia.

Kuntakokeilulakiin ja sen tuomaan mahdollisuuteen tehdä kokeilutoimintaa oltiin pääosin tyytyväisiä. Laki koettiin selkeäksi ja ymmärrettäväksi. Raportoinnin mukaan kokeilulakiin olisi toivottu vielä enemmän vapautuksia ja väljyyttä.

Kuntakokeilujen vaikutusta henkilöstön määrään ja rakenteeseen voidaan raportointitulosten mukaan osoittaa valvonnan ja asumispalveluiden toimintamallien kokeiluissa. Indikaattoripohjaisen raportoinnin tulosten mukaan esimerkiksi hyvinvointiteknologiaa hyödyntämällä on voitu vaikuttaa henkilöstön resursointiin. Asiakkaan hoitoisuutta, toimintakyvyn kehitystä ja esimerkiksi kokemusta kivusta mittaamalla on myös voitu arvioida henkilöstön oikeaa kohdentumista.

Kuntakokeilujen raportointitulosten mukaan yhteisöllisyys ja vapaaehtoistyön toteuttaminen ovat olleet merkittävässä roolissa kokeilukohteissa. Verkostojen hyödyntäminen ja kunnan ja kolmannen sektorin, yhdistysten ja oppilaitosten yhteistyötä on lisätty. Verkostoyhteistyö näyttäytyi asumispalveluiden ja valvonnan toimintamallien kokeiluissa.

Hyvinvointimallissa suuri osa kehitystyötä on tehty sähköisen asiakasrekisterin ja yhteisen palvelusuunnitelman rakenteellisessa kehittämisessä. Moniammatillisia toimintamuotoja ja rooleja on myös kokeilukunnissa kehitetty.

Koulutuspalvelukokeilussa lukioverkoston kehitystyö on käynnistynyt ja vetovoimatekijöitä on suunniteltu lukioverkoston ylläpitämiseksi.

Valvonnan kokeilussa indikaattoripohjainen seurantatapa on otettu käyttöön kaikissa valvontakokeilun kokeilukunnissa. Seurantaan valmistellut indikaattorit osoittavat jo joidenkin kokeilukohteiden osalta sen, että vaikka uusia toimintatapoja pilotoidaan ja edelleen kehitetään, ei niillä ole asiakkaiden ja henkilöstön kokemusten mukaan ollut negatiivisia vaikutuksia palvelun laatuun tai asiakkaiden kokemuksiin. Hyvinvointiteknologian hyväksikäytön hyötyjä on mitattu ja tuloksia on voitu hyödyntää henkilöstön resursoinnissa.

Asumispalveluiden kokeilussa merkittävässä roolissa on uusien toimintatapojen käyttöönottaminen ja kehitystyö. Asiakkaisiin suunnattuja toimintakykyä kehittäviä, ylläpitäviä ja osallistavia toimintatapoja on kehitetty kaikissa kokeilukunnissa. Verkostomainen kehitystyö ja uusien tahojen (kolmas sektori, seurakunnat, oppilaitokset jne.) ovat kehitystyössä mukana, jolloin asiakkaille saadaan uusia virikkeellisiä ratkaisuja perustyön ja hoidon lisäksi. Laitoshoidon purkaminen ja asiakkaiden hoitoisuuteen ja tarpeeseen perustuva palvelu on kehitystyön lähtökohtina. Henkilöstö ja asiakkaat on kehitystyössä aktiivisesti mukana.

Kunta- Kela yhteistyökokeilussa Vantaan kaupungin ja Kelan laajennettu kokeilu toteutuu suunnitellusti. Toimeentulohakemusten vastaanottaminen ja asiakasneuvonta toteutuvat Kelan toimipisteissä. Hakemusten jättämismäärä on vielä tavoitteeseen nähden pieni, mutta kokeilusta saadaan kokemusta valtakunnallisesti samanaikaisesti tehtävään kehitystyöhön.

Nuorisotakuun kokeilussa asetetut tavoitteet; matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen ja kunnan ja TE -toimiston yhteistyön kehittäminen ovat käynnistyneet hyvin lähes kaikissa kokeilukunnissa. Kuntakokeilussa pyritään ensisijaisesti parantamaan/ylläpitämään ja/ tai kehittämään nuorille suunnattuja palveluita kunkin kokeilukunnan lähtökohtien ja tarpeiden mukaisesti. Palveluiden saatavuuden ja verkostomaisen asiantuntijatyön kehitystyö ja juurruttaminen ovat käynnistyneet kokeilualueilla. Matalan kynnyksen pisteitä avataan, suunnitellaan avattavaksi vuodenvaihteeseen mennessä tai kehitetään olemassa olevia lähes kaikissa kokeilukunnissa. Kuntakokeilun rinnalla toteutettava ESR/ELY –Ohjaamo kokonaisuus mahdollistaa kehitystyötä hankerahoituksen avulla, mutta samalla haastaa kokeilukunnat kaksinkertaiseen raportointiin ja tavoitteiden toteuttamiseen.

Indikaattoriperusteinen seuranta on käynnistynyt kaikissa kokeilukunnissa, joissa kokeilut ovat käynnistyneet suunnitellusti. Indikaattorilomakkeet työstettiin ennen kokeilun käynnistymistä ja raportointikausi (5.1-30.6) on osin vielä harjoitusta seurannan toteuttamiseen ja mittareiden käytettävyyden arvioimiseen. Kokeilussa sannanmukaisesti kokeillaan miten toimintaa voidaan arvioida ja seurata mittareiden ja indikaattoreiden kautta. Parhaiten oheisessa ovat onnistuneet asumispalvelumallin ja valvonnan toimintamalleja toteuttavat kunnat. Seurannan on myös mahdollistanut lähtötilannemittaus, johon raportointikauden tuloksia voidaan jo kokeilun alkuvaiheessa verrata.

Nuorisotakuun ja hyvinvoinnin toimintamalleissa seurantaa on toteutettu raportointikaudella vähäisessä määrin. Hyvinvointimallissa kehitystyö on käynnistynyt pääosin sähköisen rekisterin ja alustan kehitystyöllä ja yhteisen palvelusuunnitelman sisältöjä rakentamalla. Asiakastyö ei ole siten päässyt vielä käynnistymään kaikissa kokeilukunnissa.

Nuorisotakuun toimintamallissa indikaattorit kerätään NT/TYPPI -järjestelmän seurantatiedoista, jotka edellyttävät nuoren suostumusta ja tietojen kirjaamista järjestelmään. Indikaattorilomake ei kerro asiakastyötä kokonaisuutena, eikä sitä millä perusteella on päädytty nuoren tietojen kirjaamisesta järjestelmään. Oheinen tieto kerätään tulevissa raportoinneissa osana Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana -kyselyä.

Liite 1

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Toiminnan kuvaaminen kuntakokeilun aikana

Kuntakokeilujen tavoitteita ja niiden toteutumista raportoidaan toimintamalleittain.

Kyselyssä vastataan niitä toimintamalleja koskeviin kysymyksiin, joihin kunta osallistuu kokeilussa.

Kokeilukunnan yhteyshenkilö kokoaa tarvittavat tiedot ja syöttää yhden yhteisen valmistellun vastauksen kyselyyn Webropol -linkin kautta.

TAUSTATIEDOT

Kunta *

Kunta, jota raportointi koskee.

◯ Forssa
◯ Hattula
◯ Hausjärvi
◯ Helsinki
◯ Hämeenlinna
◯ Janakkala
◯ Joensuu
◯ Joutsa
◯ Jyväskylä
◯ Järvenpää
◯ Kontiolahti
◯ Kouvola
◯ Kuopio
◯ Lahti
◯ Lappeenranta (Eksote)
◯ Liperi
◯ Loppi

○ Pirkkala
○ Oulu
○ Pirkkala
○ Riihimäki
○ Rovaniemi
○ Tampere
○ Vaasa
○ Ylöjärvi
○ Vantaa

Toimintamallit

Rastita kaikki toimintamallit, joissa kunta on mukana

☐ 1. Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu
☐ 2. Koulutuspalveluja koskeva kokeilu
☐ 3. Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu
☐ 4. Asumispalveluja koskeva kokeilu
☐ 5. Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu
☐ 6. Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

1. HYVINVOINNIN INTEGROITUA TOIMINTAMALLIA KOSKEVA KOKEILU

Kunta vastaa toimintamallia koskeviin kysymyksiin, jos se osallistuu kokeilusopimuksen nojalla kokeilun toteuttamiseen.

1.1 Kokeilukohteiden nimeäminen
Nimeä kokeilukohteet, joita vastaus koskee. (esim. 1. kokeilukohteen nimi, 2. kokeilukohteen nimi jne.)

1
_____
2
_____
3
_____
4
_____
5
_____

1.2 Kokeilun alkamisajankohta

Jos kokeilut ovat alkaneet eri aikoina eri kokeilukohteissa, rastita ajankohdat kaikkien kokeilukohteiden osalta erikseen ja kirjoita avoimeen laatikkoon kokeilukohteen nimi. esim. x tammikuu 2015: Kokeilukohteen nimi, x maaliskuu 2015: kokeilukohteen nimi jne.

tammikuu 2015
_____

helmikuu 2015
_____

maaliskuu 2015
_____

huhtikuu 2015
_____

toukokuu 2015
_____

myöhemmin, milloin?
_____

1.3 Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kyllä

Ei, miltä osin ja miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.4 Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?
_____
_____
_____

1.5 Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
_____
_____
_____

1.6 Onko monialainen yhteistyö käynnistynyt kokeilussa?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.7 Onko asiakasrekisteri perustettu?

Kyllä. Kuka on asiakasrekisterin rekisterinpitäjä?
_____

Ei, miksi?
_____
Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.8 Onko asiakasvastaavan työskentelytapoja määritelty?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.9 Onko asiakasvastaavia nimetty?

Kyllä, lukumäärä? Mille toimialoille?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.10 Onko yhteisen palvelusuunnitelman sisältö ja rakenne suunniteltu?

Kyllä

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.11 Onko yhteisiä palvelusuunnitelmia tehty?

Kyllä, lukumäärä?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.12 Onko käytetty kuntakokeilulain sallimaa mahdollisuutta luovuttaa ja saada tietoja ilman asiakkaan suostumusta?

Kyllä. Minkälaisia kokemuksia?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

1.13 Kommentteja kokeilulaista
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia? Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?

_____
_____
_____

1.14 Muut huomiot
_____
_____
_____

2. KOULUTUSPALVELUJA KOSKEVA KOKEILU

Riihimäen kaupungin sekä Lopen ja Hausjärven kuntien muodostama kuntaryhmä vastaavat keskitetysti koulutuspalveluja koskevan kokeilun kysymyksiin keskitetysti Riihimäen raportointilomakkeessa.

2.1 Kokeilun alkamisajankohta

tammikuu 2015

helmikuu 2015

maaliskuu 2015

huhtikuu 2015

toukokuu 2015

myöhemmin, milloin?
_____

2.2 Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kyllä

Ei, miltä osin ja miksi?
_____

2.3 Raportointikaudella tehdyt toimenpiteet
Kirjatkaa tehdyt toimenpiteet ranskalaisin viivoin.

_____
_____
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

2.4 Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?
_____
_____
_____

2.5 Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
_____
_____
_____

2.6 Onko henkilöstölle ja oppilaille tiedotettu kuntakokeilusta?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

2.8 Onko aineopetushenkilöstön yhteisresursointia kartoitettu?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

2.9 Onko lukioita koskevia hallinnollisia ratkaisuja suunniteltu?

Kyllä, minkälaisia?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

2.10 Kommentteja kokeilulaista
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia? Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?

_____
_____
_____

2.11 Muut huomiot
_____
_____
_____

3. KUNTIEN TOIMINNAN VALVONTAA KOSKEVA KOKEILU

Kunta vastaa toimintamallia koskeviin kysymyksiin, jos se osallistuu kokeilusopimuksen nojalla kokeilun toteuttamiseen.

3.1 Kokeilukohteiden nimeäminen
Nimeä kokeilukohteet, joita vastaus koskee. (esim. 1. kokeilukohteen nimi, 2. kokeilukohteen nimi jne.)

1
_____
2
_____
3
_____
4
_____
5
_____

3.2 Kokeilun alkamisajankohta
Jos kokeilut ovat alkaneet eri aikoina eri kokeilukohteissa, rastita ajankohdat kaikkien kokeilukohteiden osalta erikseen ja kirjoita avoimeen laatikkoon kokeilukohteen nimi. esim. x tammikuu 2015: Kokeilukohteen nimi, x maaliskuu 2015: kokeilukohteen nimi jne.

tammikuu 2015
_____

helmikuu 2015
_____

maaliskuu 2015
_____

huhtikuu 2015
_____

toukokuu 2015
_____

myöhemmin, milloin?
_____

3.3 Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kyllä

Ei, miltä osin ja miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____

_____
_____

3.4 Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?

_____
_____
_____

3.5 Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?

_____
_____
_____

3.6 Toimintamallin osio A: Onko indikaattoreiden seuranta käynnistynyt?

Kyllä

Ei, miksi?

_____

Lisätietoja ja kommentteja

_____
_____
_____

3.7 Toimintamallin osio B: Onko kunnan ja aluehallintoviraston välinen yhteistyö kehittynyt kokeilun aikana?

Kyllä, miten?

_____

Ei, miksi?

_____

Lisätietoja ja kommentteja

_____
_____
_____

3.8 Toimintamallin osio C: Onko omavalvontaohjelman kehitys ja toteuttaminen käynnistynyt kokeilun aikana?

Kyllä, miten?

_____

Ei, miksi?

_____

Lisätietoja ja kommentteja

_____
_____
_____

3.9 Onko henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia käynnistetty kokeilun aikana?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

3.10 Hyödynnetäänkö valvontamallin kokeilussa hyvinvointiteknologiaa?

Kyllä, minkälaisia ratkaisuja?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

3.11 Kommentteja kokeilulaista
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia? Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?

_____
_____
_____

3.12 Muut huomiot
_____
_____
_____

4. ASUMISPALVELUJA KOSKEVA KOKEILU

Kunta vastaa toimintamallia koskeviin kysymyksiin, jos se osallistuu kokeilusopimuksen nojalla kokeilun toteuttamiseen.

4.1 Kokeilukohteiden nimeäminen
Nimeä kokeilukohteet, joita vastaus koskee. (esim. 1. kokeilukohteen nimi, 2. kokeilukohteen nimi jne.)

1
_____
2
_____

3
_____
4
_____
5
_____

4.2 Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kyllä

Ei, miltä osin ja miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

4.3 Mitä toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?
_____
_____
_____

4.4 Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
_____
_____
_____

4.5 Onko henkilöstön yhteiskäyttöä ja joustavaa resursointia käynnistetty kokeilun aikana?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

4.6 Ovatko laitoshoidon purkamisen toimenpiteet käynnistyneet kokeilun aikana?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja

_____
_____
_____

4.7 Hyödynnetäänkö asumispalvelumallin kokeilussa hyvinvointiteknologiaa?

Kyllä, minkälaisia ratkaisuja?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

4.8 Onko asiakkaiden toimintakykyä lisääviä toimintatapoja kehitetty? (esim. ulkoilumahdollisuuksien lisääminen)

Kyllä, minkälaisia toimintatapoja?
_____

Ei, miksi?
_____
Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

4.9 Ovatko investoinnit toteutuneet suunnitellussa aikataulussa?

Kyllä

Eivät, miksi?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

4.10 Onko ryhmäperhehoitokokeilu käynnistynyt?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____

_____
_____

4.11 Ovatko kunnan järjestämät toimitilat soveltuneet ryhmäperhehoitokokeiluun?

Kyllä

Eivät, miksi?
_____

Ei sisälly kokeiluun

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

4.12 Kommentteja kokeilulaista
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia? Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?

_____
_____
_____

4.13 Muut huomiot
_____
_____
_____

5. KUNTIEN JA KANSANELÄKELAITOKSEN YHTEISTYÖTÄ KOSKEVA KOKEILU

Vantaan kaupunki vastaa tätä toimintamallia koskeviin kysymyksiin.

5.1 Kokeilun alkamisajankohta

tammikuu 2015

helmikuu 2015

maaliskuu 2015

huhtikuu 2015

toukokuu 2015

5.2 Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kyllä

Ei, miltä osin ja miksi?
_____

5.3 Raportointikaudella tehdyt toimenpiteet
Kirjatkaa tehdyt toimenpiteet allekkain ranskalaisin viivoin.

_____

_____
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

5.4 Minkälaisia toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?
_____
_____
_____

5.5 Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
_____
_____
_____

5.6 Arvioi seuraavia

1=erittäin huono, 2=heikko, 3=tyydyttävä, 4=hyvä, 5=erittäin hyvä

	1	2	3	4	5
Yhteistyön toimivuus kunnan ja Kelan työntekijöiden välillä	○	○	○	○	○
Prosessin toimivuus	○	○	○	○	○
Prosessin soveltuvuus valtakunnalliseen kehitystyöhön	○	○	○	○	○

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

5.7 Kommentteja kokeilulaista
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia? Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?

_____
_____
_____

5.8 Muut huomiot
_____
_____
_____

6. NUORISOTAKUUTA KOSKEVA KOKEILU

Kunta vastaa toimintamallia koskeviin kysymyksiin, jos se osallistuu kokeilusopimuksen nojalla kokeilun toteuttamiseen.

6.1 Kokeilun alkamisajankohta

tammikuu 2015
_____

helmikuu 2015
_____

maaliskuu 2015
_____

huhtikuu 2015
_____

toukokuu 2015
_____

myöhemmin, milloin?
_____

6.2 Onko kokeilu käynnistynyt suunnitelman mukaisesti?

Kyllä

Ei, miltä osin ja miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.3 Minkälaisia toiminnallisia muutoksia kokeilussa on jo tehty?
_____
_____
_____

6.4 Onko jo tässä vaiheessa ennakoitavissa kokeilun vaikutuksia asiakkaisiin ja toiminnan taloudellisuuteen? Jos on, millaisia?
_____
_____
_____

6.5 Onko kuntakokeiluun liittyen kehitetty uusia nuorten ohjaamisen toimintatapoja?

Kyllä, minkälaisia?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja

_____
_____
_____

6.6 Kehitetäänkö kuntakokeilualueelle matalankynnyksen palvelupistettä?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.7 Onko palvelukokonaisuuden kehitys ja toteuttaminen käynnistynyt?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.8 Onko verkostomaisen toimintatavan kehitys ja toteuttaminen käynnistynyt kuntakokeiluun liittyvässä työssä?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.9 Onko monialainen yhteistyö käynnistynyt kokeilussa?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.10 Onko asiakasvastaavan työskentelytapoja määritelty?

Kyllä, miten?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.11 Onko asiakasvastaavia nimetty?

Kyllä, lukumäärä? Mille toimialoille?
_____

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.12 Onko yhteistyö TE -toimiston ja kunnan välillä käynnistynyt sopimuksen mukaisesti?

Kyllä

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.13 Onko NT/TYPPI -järjestelmä otettu käyttöön?

Kyllä

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.14 Soveltuuko NT/TYPPI -järjestelmä asiakastietojen kirjaamiseen?

Kyllä

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.15 Onko asiakkaiden tietoja kirjattu NT/TYPPI -järjestelmään?

Kyllä

Ei, miksi?
_____

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.17 Onko kunta saanut Ohjaamoon rahoitusta (ESR, ELY tai muu rahoitus)

Kyllä, rahoitus €?
_____

Ei

Lisätietoja ja kommentteja
_____
_____
_____

6.18 Kommentteja kokeilulaista
Ovatko kokeilulain säännökset selviä ja ymmärrettäviä? Mahdollistaako kokeilulaki tarpeellisia toiminnallisia muutoksia? Onko ollut epäselvyyksiä ja jos on niin miltä osin?

_____
_____
_____

6.19 Muut huomiot
_____
_____
_____

Liite 2

INDIKAATTORIPERUSTEINEN RAPORTOINTI

Kunta						
Toimintamalli						
Indikaattorit	Mittari	1.1.2015	30.6.2015	31.12.2015	30.6.2016	31.12.2016
A) TAUSTAINDIKAATTORIT						
Kommentit raportointikauden kehitykseen						
B) KOKEILUJEN TOIMINNALLISIA MUUTOKSIA KUVAAVAT INDIKAATTORIT						
Kommentit raportointikauden kehitykseen						
C) KOKEILUKOHTEIDEN PALVELUKEHITYKSEN KUVAAMINEN						
1. Asiakasnäkökulma 1.1 Palvelujen saatavuus ja oikea kohdentuminen						
Kommentit raportointikauden kehitykseen						
1.2 Palvelujen sisältö, laatu ja vaikuttavuus						
Kommentit raportointikauden kehitykseen						
1.3 Asiakkaiden (omaisten) kokemus palveluista						
Kommentit raportointikauden kehitykseen						
2. Ammatillinen näkökulma 2.1 Palvelurakenne						
Kommentit raportointikauden kehitykseen						

2.2 Järjestäjän/palveluntuottajan arvio joistakin asiakaskyselyissä kysytyistä asioista	
Kommentit raportointikauden kehitykseen	
2.3 Henkilöstöä koskevat indikaattorit	
Kommentit raportointikauden kehitykseen	
3. Maksajan näkökulma 3.1 Kustannusten (nettomenot) kehitys yhteensä ja palveluittain	
Kommentit raportointikauden kehitykseen	
3.2 Palveluja saaneiden määrän, tuotoksen tai suoritteiden määrän kehitys yhteensä ja palveluittain	
Kommentit raportointikauden kehitykseen	
3.3 Henkilöstön kokonaismäärän ja henkilöstörakenteen muutos yhteensä ja palveluittain	
Kommentit raportointikauden kehitykseen	
4. Ongelmista kertovat asiat	
Kommentit raportointikauden kehitykseen	

Liite 3

26.2.2015 VM035:00/2014

Jakelussa mainitut

VALTIOVARAINMINISTERIÖN PÄÄTÖS VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMISESTÄ KUNTIEN TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN KUNTAKOKEILUISSA VUOSILLE 2014 JA 2015

Taustaa

Laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (1350/2014) tuli voimaan 5.1.2015. Laki on määräaikainen, ja sen voimassaolo päättyy 31.12.2016.

Vuoden 2014 ja 2015 talousarvioissa on myönnetty määräraha paikallisten kuntakokeilujen rahoitukseen. Määrärahaa saa käyttää muun muassa

- kuntien lakisääteisten tehtävien perusteella säädettyjen velvoitteiden vähentämisen toimintaohjelman tueksi käynnistettävien paikallisten kuntakokeilujen valmisteluun, ohjaukseen, seurantaan ja arviointiin, sekä
- paikallisiin kuntakokeiluihin osallistuville kunnille kohdennettaviin avustuksiin projektipäälliköiden palkkaamiseksi.

Vuoden 2014 kustannuksiin on määrärahoista on varattu valtionavustuksina kunnille myönnettäväksi noin 300 000 euroa, ja vuoden 2015 kustannuksiin noin 400 000 euroa.

Hakukriteerit

Avustus myönnetään kuntakokeiluihin osallistuvalle kunnalle tai kuntaryhmälle allekirjoitetun kokeilusopimuksen mukaisiin kokeiluihin, jotka koskevat kuntien toimintamallien kehittämistä kuntakokeilulaissa säädetyllä tavalla.

Avustus myönnetään kunnalle tai kuntaryhmälle valtionavustuslain 5 §:n mukaisena yleisavustuksena.

Hyväksyttäviin kustannuksiin voidaan lukea em. toiminnoista aiheutuneet erilliskustannukset sekä niihin viranhaltijatyönä vuosina 2014 ja 2015 käytettyä työaikaa vastaava laskennallinen osuus kokeiluja valmistelleiden henkilöiden palkkauksesta. Hakemuksessa ilmoitetut kustannukset tulee voida tarvittaessa todentaa kunnan kirjanpidosta.

Hakemuksesta tulee ilmetä vuonna 2014 ja 2015 syntyneiden kustannusten koko-naismäärä ja haettavan avustuksen määrä.

Avustukset myönnetään kunnalle tai kuntaryhmälle kokeilukohtaisesti toimintamalleittain, enintään 8 000 euroa/toimintamalli. Siten avustuksen enimmäismäärä voi kuntaa tai kuntaryhmää kohden vaihdella tällä perusteella enintään 8 000 eurosta enintään 24 000 euroon riippuen siitä, miten monen toimintamallin kokeiluun kunta/kuntaryhmä osallistuu.

Mikäli kunnan tai kuntaryhmän kokeilusopimuksen mukaan jonkin toimintamallin kokeiluihin on sisällytetty yhtä useampia toiminnallisesti erilaisia kokeilukohteita, enimmäismäärää voidaan korottaa lisäksi yhteensä enintään 2 000 eurolla/kokeilukohde.

Vuoden 2015 osalta mikäli kunta tai kuntaryhmä on ottanut kokeiluista aiheutuvia tehtäviä hoitamaan projektipäällikön, avustuksen enimmäismäärää voidaan korottaa enintään 12 000 eurolla/vuosi. Tätä korotusta ei kuitenkaan myönnetä nuorisotakuukokeilun osalta, mikäli kunta tai kuntaryhmä saa nuorisotakuukokeilua varten ESR -rahoitusta.

Mikäli avustusta haetaan projektipäällikön palkkaamisen perusteella korotettuna, hakemuksesta tulee ilmetä projektipäällikön työsuhteen kesto, työaika (päätoiminen/osa-aikainen % työajasta) ja arvioidut palkkauskustannukset.

Avustus myönnetään kunnalle tai kuntaryhmälle kokonaisuutena ja maksetaan vastuukunnalle. Neuvoteltuaan kuntaryhmän kuntien kanssa vastuukunta voi jakaa myönnetyn avustuksen kuntien kesken tavalla, joka vastaa avustuspäätöksessä sovellettuja avustuksen myöntämisen kriteereitä, tai muutoin valtionavustuslain mukaan hyväksyttävien kustannusten syntymisen suhteessa.

Valtionavustus ei saa yhdessä muiden julkisten tukien kanssa ylittää Euroopan yhteisön tai Suomen lainsäädännössä säädettyä valtionavustuksen tai muun julkisen tuen enimmäismäärää.

Mahdollisesti käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee palauttaa valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

Avustukseen sovelletaan muutoinkin, mitä valtionavustuslaissa on säädetty.

Hakemukset

Ministeriön ilmoittamaan määräaikaan 31.12.2014 mennessä avustusta hakivat:

Forssan kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Lopen kunta
Oulun kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Tampereen kaupunki
Vantaan kaupunki

Tämän päätöksen ohessa on hakemuksista koottu taulukko, jossa ovat kuntien hakemat vuosittaiset avustussummat ja myönnetyt avustussummat.

Päätös ja sen perustelut

Valtiovarainministeriö päättää hakemusten perusteella myöntää kuntien toiminnan kehittämisestä kuntakokeiluissa aiheutuviin kustannuksiin vuosina 2014 ja 2015:

1) Forssan kaupungille (Forssa ja Ypäjä)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 7171,03 euroa ja vuoden 2015 osalta 8 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 15131,03 euroa.

2) Hämeenlinnan kaupungille (Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 8 000 euroa ja vuoden 2015 osalta 8 000euroa. Vuoden 2014 osalta korotettu avustus hakemuksen mukaisesti 435 euroa. Vuoden 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen kolmesta (3) kokeilukohteesta yhteensä 6 000 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 22 435 euroa.

3) Joensuun kaupungille (Joensuu, Kontiolahti ja Liperi)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 8 000 euroa ja 2015 osalta 8 000 euroa. Vuosien 2014 ja 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen kolmesta (3) kokeilukohteesta yhteensä 12 000 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 12 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 40 000 euroa.

4) Jyväskylän kaupungille (Jyväskylä, Hankasalmi, Joutsa, Laukaa, Luhanka, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 26 000 euroa ja 2015 osalta 26 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 52 000 euroa.

5) Järvenpään kaupungille (Järvenpää, Hyvinkää, Kerava, Mäntsälä, Sipoo, Pornainen, Nurmijärvi ja Tuusula)

Perusavustus hakemuksesta poiketen vuoden 2014 osalta 8 000 euroa ja 2015 osalta 8 000 euroa, koska Järvenpää ja kuntaryhmä toteuttaa vain Kuntakokeilulain 7 luvun tarkoittaman nuorisotakuukokeilun hyödyntäen 2 luvussa tarkoitettua moniammatillista toimintamallia. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 12 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 28 000 euroa.

6) Kouvolan kaupungille

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 24 000 euroa ja 2015 osalta 24 000 euroa. Vuosien 2014 ja 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen 0 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 12 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 60 000 euroa.

Projektipäällikkökorotus tulee käyttää hyvinvointimallin ja asumispalveluiden kokeiluihin, koska kokeilukaupunki saa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen suunnattua rahoitusta nuorisotakuukokeilun toteuttamiseen.

7) Kuopion kaupungille

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 20 000 euroa ja 2015 osalta 32 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 52 000 euroa.

8) Lahden kaupungille (Lahti, Hollola, Hämeenkoski, Iitti, Kärkölä ja Nastola)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2015 osalta 7400 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 7 400 euroa.

9) Lappeenrannan kaupungille (Lappeenranta, Imatra, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 16 000 euroa ja 2015 osalta 16 000 euroa. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 12 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 44 000 euroa.

Projektipäällikkökorotus tulee käyttää hyvinvointimallin kokeiluun, koska kokeilualue saa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen suunnattua rahoitusta nuorisotakuu kokeilun toteuttamiseen.

10) Lopen kunnalle (Loppi, Riihimäki ja Hausjärvi)

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 16 000 euroa ja 2015 osalta 16 000 euroa. Vuosien 2014 ja 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen kahdesta (2) kokeilukohteesta yhteensä 8 000 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 4 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 44 000 euroa.

11) Oulun kaupungille

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 16 000 euroa ja 2015 osalta 16 000 euroa. Vuosien 2014 ja 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen 0 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 32 000 euroa.

12) Rovaniemen kaupungille

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 8 000 euroa ja 2015 osalta 4 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 12 000 euroa.

13) **Tampereen kaupungille (Tampere, Kangasala, Nokia, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi)**

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 16 000 euroa ja 2015 osalta 16 000 euroa. Vuosien 2014 ja 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen viidestä (5) kokeilukohteesta yhteensä 20 000 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 12 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 64 000 euroa.

14) **Vantaan kaupungille**

Perusavustus hakemuksen mukaisesti vuoden 2014 osalta 24 000 euroa ja 2015 osalta 24 000 euroa. Vuosien 2014 ja 2015 osalta korotettu avustus hakemuksesta poiketen kahdesta (2) kokeilukohteesta yhteensä 8 000 euroa, koska yksi kokeilukohde sisältyy perusavustukseen. Projektipäällikkökorotus vuodelle 2015 hakemuksen mukaisesti 12 000 euroa. Valtionavustukset vuosille 2014 ja 2015 yhteensä 68 000 euroa.

Projektipäällikkökorotus tulee käyttää asumispalvelu ja/tai kunta-Kela kokeiluun, koska kokeilukaupunki saa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) nuorille suunnatun Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen suunnattua rahoitusta nuorisotakuukokeilun toteuttamiseen.

Avustuksen maksaminen

Ministeriö maksaa nyt päätettävät vuosien 2014 ja 2015 avustukset yhtenä eränä.

Valtionavustuksen maksamisen ehtona on, että kunta toteuttaa kokeilut kokeilusopimuksen mukaisesti. Tiedot toteutuneesta kokeilusta toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä valtiovarainministeriöön.

Laskutusohjeet lähetetään tiedoksi vastuukunnille sähköpostitse.

Mahdollisesti käyttämättä jäänyt avustus tai sen osa tulee palauttaa valtionavustuslain (688/2001) 20 §:n mukaisesti.

Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tähän päätökseen saa kuitenkin siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään tehdään valtiovariölle.

Paula Risikko
Liikenne- ja kuntaministeri

Silja Hiironniemi
ylijohtaja

Jakelu

Forssan kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Lopen kunta
Oulun kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Tampereen kaupunki
Vantaan kaupunki

Tiedoksi

Hankasalmen kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Hollolan kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkosken kunta
Iitin kunta
Imatran kaupunki
Janakkalan kunta

Joutsan kunta
Kangasalan kunta
Keravan kaupunki
Kontiolahden kunta
Kärkölän kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Liperin kunta
Luhangan kunta
Luumäen kunta
Mustasaaren kunta
Muuramen kunta
Mäntsälän kunta
Nastolan kunta
Nokian kaupunki
Nurmijärven kunta
Parikkalan kunta
Petäjäveden kunta
Pirkkalan kunta
Pornaisten kunta
Rautjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ruokolahden kunta
Savitaipaleen kunta
Sipoon kunta
Taipalsaaren kunta
Toivakan kunta
Tuusulan kunta
Uuraisten kunta
Vesilahden kunta
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta

Valtiovarainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö

Liite Taulukko myönnetyistä avustuksista

	Valtionavustukset 2014 ja 2015 myönnetty avustus	toiminta malli	indik. lomake työstetty	2014 haettu	2014 myöntöehdotus	2015 haettu	2015 myöntöehdotus	2016 haettu	2014/2015 päätös
1	Forssa ja Ypäjä	1	1	7171,03	7131,03	8000	8000	8000	15131,03
2	Helsinki	1	1	-	-	-	-	-	-
3	Hämeenlinna , Hattula ja Janakkala	1	4	8435	8435	16000	14000	16000	22435
4	Joensuu, Kontiolahti ja Liperi	3	6	16000	14000	28000	26000	28000	40000
5	Jyväskylä , Hankasalmi, Joutsa, Laukaa, Luhanka, Mu urame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen	3	4	26000	26000	26000	26000	26000	52000
6	Järvenpää , Hyvinkää, Kerava, Mänts älä, Sipoo, Porna inen, Nurmijärvi ja Tuusula	1	1	16000	8000	28000	20000	28000	28000
7	Kouvola	3	3	30000	24000	42000	36000	42000	60000
8	Kuopio	2	4	20000	20000	32000	32000	32000	52000
9	Lahti, Hollola, Hämeenkoski, Iitti, Kärkölä ja Nastola	1	1	-	-	7400	7400	-	7400
10	Lappeenranta , Imatra, Luumäki, Lemi, Parikkala, Rau tjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari	2	2	16000	16000	28000	28000	28000	44000
11	Loppi , Riihimäki ja Hausjärvi	2	4	22000	20000	26000	24000	26000	44000
12	Oulu	2	2	18373	16000	20000	16000	20000	32000
13	Rovaniemi	1	1	8000	8000	4000	4000	4000	12000
14	Tampere , Ylöjärvi, Kangasala, Nokia ja Pirkkala , Vesilahti	2	7	30000	26000	42000	38000	72000*	64000
15	Vaasa ja Mustasaari	1	1	-	-	-	-	-	-
16	Vantaa	3	5	30000	28000	42000	40000	42000	68000
	yhteensä				221 566,03		319400		540966,03
	Kuntia yhteensä 57								
Yhteensä kokeiluja		29		HV 8	AP 4	V 4	NT 11	Kunta-Kela1	
Kokeilukohteita			47						

Liite 4

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

VM35:00/2014

Ohje
5.2.2015

Kuntakokeilujen seuranta ja raportointi

Lähtökohdat raportoinnille

Kokeilujen raportoinnin lähtökohtia ovat kuntakokeilusta annettu laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (1350/2014) sekä kunkin kunnan tai kuntaryhmän kokeiluja koskeva sopimus.

Kokeilusopimukset on hyväksytty sillä oletuksella, että niissä yksilöidyt kokeilut toteuttavat lain tarkoitusta ja tavoitteita. Näin ollen kokeilujen raportointi kohdistuu sekä paikallisten kokeilujen toimintaan ja tuloksiin että kokeilujen yhteisvaikutuksiin ja niistä tehtäviin johtopäätöksiin.

Kuntien tehtävänä kokeilujen raportoinnissa on kuvata sitä, mitä toiminnallisia muutoksia kokeilukohteissa on tehty ja mitkä ovat toiminnan tulokset erityisesti suhteessa palvelujen asiakkaisiin, mutta myös kunnan palvelutoiminnan tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.

Kokeiluhankkeen tehtävänä on koota kuntien kokeiluista yleiskuva kokeilujen toteutumisesta ja arvioida raporttien ja indikaattorien perusteella, mihin mahdollisiin jatkotoimenpiteisiin kokeilujen osalta ryhdytään. Myös tätä tarkoitusta varten kunnilta kerätään tietoja raportoinnin yhteydessä.

Kokeilujen ulkopuolisen arvioinnin hankintaa valmistellaan. Kokeilusopimuksen mukaan kunnat antavat tarvittavia tietoja myös ulkopuolista arviointia varten, jos niitä arvioitsijat laadittavan sopimuksen mukaisesti pyytävät.

Raportoinnin sisältö

Kokeilukunnat ovat laatineet erillisten ohjeiden mukaisesti ao. toimintamalliin liittyvät taustaindikaattorit ja toiminnallisia muutoksia kuvaavat indikaattorit.

Kokeilutoiminnan varsinaista tuloksellisuutta osoittamaan on laadittu indikaattorit, jotka voivat kokeilulain mukaan kuvata palvelujen saatavuutta, asiakkaiden palvelutarpeen, terveyden tai toimintakyvyn kehitystä, asiakastyytyväisyyttä ja muita palvelun laatutekijöitä.
Lisäksi kunta seuraa palvelujen taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä. Indikaattoritaulukot on otettu kokeilusopimusten liitteiksi.

Kuntakokeilujen raportointi toteutetaan kuntakokeilulakiin kirjattujen tavoitteiden tarkasteluna ja raportoimalla kokeilusopimuksiin ja työsuunnitelmiin kuvattuja tavoitteita, prosessin etenemistä ja uusia toimintamalleja ja tapoja suhteessa lähtötilanteeseen hyödyntäen muun muassa toiminnallisia muutoksia kuvaavia indikaattoreita.

Kunnat raportoivat kokeilujen tuloksellisuudesta ja indikaattoreiden toteutumisesta pitkälti kehitettyi-

hin indikaattoreihin ja niiden toteuma-arvoihin tukeutuen. Raportoinnissa on myös syytä arvioida tuloksellisuuskehitystä kokonaisvaltaisemminkin ottaen huomioon kehitykseen vaikuttaneet seikat ja indikaattoreiden kyvyn kuvata kokeilun tuloksia muuttuvissa olosuhteissa.

Valtiovarainministeriö lähettää kokeilukunnille/kuntaryhmille sähköisesti erillisen yksilöidyn raporttipyynnön kaksi kertaa vuodessa. Ensimmäinen raportointipyyntö materiaaleineen lähetetään kunnille toukokuussa.

Raportoinnin vastuutahot

Vastuukunnat kokoavat kokeilualueen seurantatiedot ja toimittavat raportin VM:lle.

Kokeilukunnat, joilla on omia kokeiluja, kokoavat omista kokeiluistaan seurantatiedot ja raportoitavat materiaalit vastuukunnan yhteyshenkilölle.

Kokeiluhanke laatii yhteenvedot kaikista toimintamalleista ja kokeiluista ja kokeilukokonaisuuden väliraportit ja loppuraportin johtopäätöksineen.

Raportoinnin aikataulu

Raportointiaikataulu on seuraava:
1.väliraportti 30.6.2014 tilanteesta annetaan 31.8.2015 mennessä. Tässä yhteydessä tapahtuu myös kyselyjen ja muiden kokeilujen lähtöarvojen raportointi
2. väliraportti, joka samalla on 1. toimintavuoden raportti 31.12.2015 tilanteesta annetaan 31.1.2015 mennessä
3.väliraportti 30.6.2016 tilanteesta annetaan 31.8.2016 mennessä
4. 2. toimintavuoden raportti, joka samalla on loppuraportti, 31.12.2016 tilanteesta annetaan 28.2.2017 mennessä.

Lisätietoja:

Projektipäällikkö
Sonja Manssila
puh: 02955 30534
etunimi.sukunimi@vm.fi

Projektiassistentti
Emmi Niiranen
puh: 02955 30013
etunimi.sukunimi@vm.fi

Ylijohtaja Silja Hiironniemi

Jakelu
Forssan kaupunki
Hattulan kunta

Hausjärven kunta
Helsingin kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Joutsan kunta
Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kontiolahden kunta
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Liperin kunta
Lopen kunta
Oulun kaupunki
Pirkkalan kunta
Riihimäen kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Tampereen kaupunki
Vaasan kaupunki
Vantaan kaupunki
Ylöjärven kaupunki

Tiedoksi
Hankasalmen kunta
Hollolan kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkosken kunta
Iitin kunta
Imatran kaupunki
Kangasalan kunta
Keravan kaupunki
Kärkölän kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Luhangan kunta
Luumäen kunta
Mustasaaren kunta
Muuramen kunta
Mäntsälän kunta
Nastolan kunta
Nokian kaupunki
Nurmijärven kunta
Parikkalan kunta
Petäjäveden kunta
Pirkkalan kunta
Pornaisten kunta
Rautjärven kunta
Ruokolahden kunta

Savitaipaleen kunta
Sipoon kunta
Taipalsaaren kunta
Toivakan kunta
Tuusulan kunta
Uuraisten kunta
Vesilahden kunta
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Kansaneläkelaitos
Suomen Kuntaliitto

Liite 5

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

VM035:00/2014

Raportointipyyntö 1/2015
28.5.2015

KOKEILUKUNNILLE

Kuntakokeilujen raportti 1/2015

Lähtökohdat raportoinnille

Kokeilujen raportoinnin lähtökohtia ovat kuntakokeilusta annettu laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (1350/2014) sekä kunkin kunnan tai kuntaryhmän kokeiluja koskeva sopimus.

Kokeiluhankkeen kokonaisraportointi kohdistuu sekä paikallisten kokeilujen toimintaan ja tuloksiin että kokeilujen yhteisvaikutuksiin ja niistä tehtäviin johtopäätöksiin.

Kuntien tehtävänä kokeilujen raportoinnissa on kuvata sitä, mitä toiminnallisia muutoksia kokeilukohteissa on tehty ja mitkä ovat toiminnan tulokset sekä suhteessa palvelujen asiakkaisiin että kunnan palvelutoiminnan tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.

Valtiovarainministeriö lähettää 6.2.2015 päivättyyn ohjeeseen viitaten kokeilukunnille/kuntaryhmille sähköisesti erillisen yksilöidyn raportointipyynnön. Tämä raportointipyyntö koskee 1/2015 raportointia.

Raportoinnin aikataulu

Kuntien raportointiaikataulu on seuraava:

Väliraportti 30.6.2015 tilanteesta annetaan 31.8.2015 mennessä (raportti 1/2015).

Väliraportti 31.12.2015 tilanteesta annetaan 31.1.2016 mennessä (raportti 2/2015).

Väliraportti 30.6.2016 tilanteesta annetaan 31.8.2016 mennessä (raportti 1/2016).

Väliraportti 31.12.2016 tilanteesta annetaan 31.1.2017 mennessä (raportti 2/2016).

Raportoinnin sisältö

Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana, Webropol -kysely

Kokeiluiden aikaista toimintaa kuvataan vastaamalla kuhunkin toimintamalliin valmisteltuun liitteenä olevaan kyselyyn. Kyselyssä valitaan vastausvaihtoehdoista toimintamallit, joita kunta tai kuntaryhmä toteuttaa ja vastataan vain niihin kysymyksiin.

Kyselylinkki lähetetään niille kunnille, joilla on omia kokeiluja. Yhteyshenkilö kokoaa tarvittavat tiedot ja syöttää kunnan vastauksen kyselyyn. Kyselylinkki on auki ensimmäisen raportointikauden osalta 31.8.2015 saakka. VM koostaa kyselyiden tulokset kaikkien toimintamallien osalta raportiksi ja lähettää tiedot kokeiluja toteuttaville kunnille.

Toimenpide ja aikataulu

Webropol –kyselyn linkkiin vastaaminen kokeilukunnittain 31.8.2015 mennessä. Kyselyyn vastaavat jakelussa mainitut kunnat.

Indikaattoripohjainen raportointi

Hyvinvointi-, asumispalvelu-, valvonta-, kunta-Kela-, nuorisotakuu- ja koulutuspalvelukokeilujen osalta raportointikauden tulokset kirjataan/täydennetään valmisteltuihin indikaattorilomakkeisiin. VM on esitäyttänyt indikaattorilomakkeet excel -pohjiksi jokaiseen kokeilukohteeseen. Lomakkeisiin on jo kirjattu kuntien toimittamat lähtöarvokyselyiden tulokset. Kunnat, jotka eivät ole toimittaneet lähtöarvokyselyiden tuloksia VM:lle, lisäävät ne lomakkeeseen raportoinnin yhteydessä. Indikaattorilomakkeen lähtöarvosarake jätetään tyhjäksi, jos lähtöarvoja ei ole kerätty.

Indikaattorilomakkeita on myös täydennetty siten, että sarakkeiden jälkeen on lisätty rivi, johon kokeilukohteittain voidaan sanallisesti selvittää tuloksen muutosta edelliseen mittauskertaan tai lähtöarvoon.

Kunnat kirjaavat raportointikauden tulokset indikaattorilomakkeiden 30.6.2015 sarakkeisiin (Yleiset taustaindikaattorit (A), kokeilujen toiminnallisia muutoksia koskevat indikaattorit (B) ja kokeilukohteiden palvelukehitystä kuvaavat indikaattorit (C)).

Kustannukset raportoidaan vain vuosittain. Vuoden 2015 tiedot lisätään indikaattorilomakkeeseen toisen väliraportoinnin yhteydessä (31.1.2016 mennessä).

Nuorisotakuukokeilun osalta suurin osa indikaattorilomakkeeseen merkittävistä tuloksista saadaan NT/TYPPI -järjestelmän seurantatiedoista, jotka ajetaan raportointikausittain raporteiksi. NT/TYPPI -järjestelmästä saatavat tiedot kerää vastuukunnan NT/TYPPI -järjestelmästä vastaava henkilö. NT/TYPPI -seurantatietojen lisäksi kunnat lisäävät taulukkoon myös muut indikaattorilomakkeen seurattavat raportointikauden tulokset.

Nuorisotakuukokeilun indikaattoreihin sisältyy myös TE -toimiston raportoitavia asioita. Niitä ovat nuorisotakuun hoitamisesta aiheutuvat alueelliset kustannukset valtiolle ja nuorisotakuun palveluita tuottavan henkilöstön määrä. TE- toimiston yhteyshenkilö toimittaa palveluita tuottavan henkilöstön määrätiedot kunnalle raportointiaikojen puitteissa.

Kunnan ja TE- toimiston nuorisotakuun hoitamisesta aiheutuvat kustannukset raportoidaan vain vuosittain. TE- toimistojen tiedot kerätään keskitetysti URA- järjestelmästä ja toimitetaan tiedoksi kunnille indikaattorilomakkeeseen lisättäväksi. Vuoden 2015 tiedot lisätään indikaattorilomakkeeseen toisen väliraportoinnin yhteydessä (31.1.2016 mennessä).

VM on täydentänyt nuorisotakuukokeilujen lomakkeisiin kuntakohtaiset indikaattorit sekä valtakunnalliset (TEM, Työvälitystilasto ja Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto) tulokset.

Toimenpide ja aikataulu

Tulosten kirjaaminen indikaattorilomakkeisiin kokeilukohteittain ja lomakkeiden lähettäminen VM:lle 31.8.2015 mennessä.

Asiakas- ja henkilöstökyselyt (kunnan omat kyselyt tai VM:n Webrobol -kysely)

Asiakas- ja henkilöstökyselyt toteutetaan kuntakohtaisesti sovitulla tavalla. VM kyselylinkit lähetetään kokeiluja toteuttavien kuntien yhteyshenkilöille edelleen lähetettäväksi. Ensimmäisen väliraportoinnin kyselylinkit ovat auki 31.7.2015 saakka.

Kunnan itse toteuttamat kyselyt tulee toteuttaa siten, että kunta voi kirjata tulokset indikaattorilomakkeisiin raportointiaikojen puitteissa.

VM kyselyn osalta VM lähettää tulosteen 15.8.2015 mennessä kunnille indikaattorilomakkeeseen täydentämistä varten.

Toimenpide ja aikataulu

VM -Webropol asiakas- ja henkilöstökyselyiden toteuttaminen 31.7.2015 mennessä. VM:n lähettämän tuloskoosteen tietojen kirjaaminen indikaattorilomakkeisiin 31.8.2015 mennessä.

Kuntien omien asiakas- ja henkilöstökyselyiden toteuttaminen 31.7.2015 mennessä ja tulosten kirjaaminen indikaattorilomakkeisiin 31.8.2015 mennessä.

Ylijohtaja Silja Hiironniemi

Lisätietoja:

Projektipäällikkö
Sonja Manssila
puh: 02955 30534
etunimi.sukunimi@vm.fi

Projektiassistentti
Emmi Niiranen
puh: 02955 30013
etunimi.sukunimi@vm.fi

Liitteet

- Toiminnan kuvaaminen kokeilun aikana –kyselypohja ja linkki
- Kokeilukohtaiset indikaattorilomakkeet
- VM asiakas- ja henkilöstökyselyä käyttäville kokeilukunnille kyselypohjat (kaikki toimintamallit) ja linkki
- Nuorisotakuuta toteuttaville vastuukunnille NT/TYPPI raportointiohje

Jakelu

Forssan kaupunki
Hattulan kunta
Hausjärven kunta

Helsingin kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Joutsan kunta
Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kontiolahden kunta
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Liperin kunta
Lopen kunta
Oulun kaupunki
Pirkkalan kunta
Riihimäen kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Tampereen kaupunki
Vaasan kaupunki
Vantaan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
TE- toimistojen yhdyshenkilöt

Tiedoksi

Hankasalmen kunta
Hollolan kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkosken kunta
Iitin kunta
Imatran kaupunki
Kangasalan kunta
Keravan kaupunki
Kärkölän kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Luhangan kunta
Luumäen kunta
Mustasaaren kunta
Muuramen kunta
Mäntsälän kunta
Nastolan kunta
Nokian kaupunki
Nurmijärven kunta
Parikkalan kunta
Petäjäveden kunta
Pornaisten kunta
Rautjärven kunta
Ruokolahden kunta
Savitaipaleen kunta
Sipoon kunta
Taipalsaaren kunta

Toivakan kunta
Tuusulan kunta
Uuraisten kunta
Vesilahden kunta
Ypäjän kunta
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Kansaneläkelaitos
Suomen Kuntaliitto
Sosiaali –ja terveysalan lupa –ja valvontavirasto
Kokeilualueiden aluehallintovirastot
Kuntakokeilujen koordinaatioryhmä

Liite 6

KOKEILUT KÄYNTIIN!
Kuntakokeilujen avausseminaari

Aika: 4.2.2015 klo 10.00–14.00
Paikka: Valtiovarainministeriö, Mariankatu 9, nh Paja, Helsinki

Kohderyhmä: Kuntajohto ja toimialojen johtavat viranhaltijat
Kokeilujen yhteyshenkilöt ja yhdyshenkilöt kunnissa
Kokeilujen toteuttajat
Kokeiluhankkeen koordinaatioryhmän ja tiimien jäsenet

OHJELMA

Klo 9.30–10.00 Kahvitarjoilu

Klo 10.00–10.30 Seminaarin avaus

Paula Risikko, liikenne- ja kuntaministeri
- Mistä kokeilut lähtivät liikkeelle?
- Kokeilujen tavoitteet
- Miten tästä eteenpäin?

Klo 10.30–10.50 Kuntakokeilut kuntien näkökulmasta

Anna-Kaisa Ikonen, pormestari, Tampereen kaupunki
- Miksi kokeilu kannattaa?
- Kuntien tavoitteet

Klo 10.50–11.30 Kuntien kokeilut, esimerkkejä kunnista

Sirkka-Liisa Olli, kehittämisjohtaja, Oulun kaupunki
- Oulu (hyvinvoinnin integroitu toimintamalli)

Mervi Takala, asiakkuuspäällikkö (hoiva-asuminen), Kouvolan kaupunki
- Kouvola (asumispalveluiden toimintamalli)

Klo 11.30–12.15 Salaattilounas (Tarjoillaan kokouskeskuksessa)

Klo 12.15–12.45 Talous ja kuntakokeilut

Jani Pitkäniemi, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
- Kuntatalousohjelma ja julkisen talouden suunnitelma

Klo 12.45–13.15 Kokeilut käyntiin

Silja Hiironniemi, ylijohtaja, valtiovarainministeriö
Sonja Manssila, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö
- Ajankohtaiset asiat
- Kysymyksiä ja vastauksia

Klo 13.15–14.00 Kysymyksiä ja keskustelua